

Eindrapport Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel

Gemeente Enschede

Zwolle

WATERSCHAP REGGE EN DINKEL

Witteveen Bos

juli 2008

provincie Overijssel

Eindrapport voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel

Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel

J.J. Duivenvoorden (red.)

Juli 2008

Colofon

Datum

Juli 2008

Redactieteam

Jacques Duivenvoorden (hoofdredacteur en projectleider Voorbeeldproject)

Anke Olthuis (Gemeente Enschede)

Ellen Zwiers (Gemeente Zwolle)

Stephan Nijhof (Waterschap Regge en Dinkel)

Henry Hiltjesdam (Provincie Overijssel)

Robert Badart (Dimpact)

Michel Leussink (Skopos Rendementbouwers)

Jan-Paul van Staalduinen (Verdonck, Klooster & Associates)

Michelle van Berchum (Verdonck, Klooster & Associates)

Project/Kenmerk

Eindrapport Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB ZWOLLE

Telefoon 06 – 5066 1875

Fax (038) 425 48 88

www.overijssel.nl

jj.duivenvoorden@overijssel.nl

Voorwoord

Het Voorbeeldproject WABO-ICT maakt de nieuwe realiteit van de WABO zichtbaar en tastbaar

De Omgevingsvergunning (WABO) ziet er uit als het land der beloften. Minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven, maar ook een efficiënte overheid, die een WABO-aanvraag in optimale samenwerking voor elkaar brengt.

In 2007 is op uitnodiging van het Ministerie van VROM het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel van start gegaan om van dit land der beloften naar het land van de concrete realiteit te gaan. Met concrete samenwerkingspartners: de gemeenten Enschede en Zwolle, het waterschap Regge en Dinkel en de provincie Overijssel en met een concrete bedrijfscasus van Koninklijke Grolsch NV in samenwerking met vergunningadviseur Witteveen+Bos.

Het testproces in een digitale proeftuin met praktijkproeven is tot in detail uitgewerkt om de realiteit van de WABO tot het uiterste herkenbaar en toetsbaar te maken. In de beschrijving van het draaiboek wordt dit helder: dit is de WABO, zoals die straks in de praktijk gaat werken.

Bij lezing wordt duidelijk dat er nog veel moet gebeuren voordat alles bedrijfsklaar en bedrijfszeker is, maar belangrijker zijn de leerpunten van de samenwerkende overheden. Duidelijk is dat we ons niet moeten blindstaren op de ICT zelf. In de nieuwe realiteit van de WABO moeten we nieuwe wegen zoeken en vinden om elkaar op te zoeken, kennis en expertise te bundelen, open te staan voor elkaars deel in het vergunningproces, ons samen verantwoordelijk te voelen.

Ik ben er trots op dat we dit in korte tijd voor elkaar hebben gekregen, dat we weten hoe de WABO gaat werken en wat we ervan kunnen verwachten. Maar ik ben ook trots op onze Overijsselse aanpak, met elkaar, praktisch, nuchter, hands-on en concreet. Uiteindelijk ben ik natuurlijk vooral trots op de mensen die dit voor elkaar gebracht hebben en in een krap jaar elkaar gevonden hebben.

Voor het Ministerie van VROM, IPO, VNG, UVW en het bedrijfsleven ligt hier het concrete eindresultaat van het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel.

Ik wens iedereen toe aan de slag te gaan met de leerpunten uit dit eindrapport en daarmee de WABO te brengen waar deze hoort: in de concrete realiteit van ons allemaal.

Theo Rietkerk - Gedeputeerde Ruimte, Wonen en Milieu in de provincie Overijssel

Managementsamenvatting

Het Ministerie van VROM heeft in 2007 twee provincies gevraagd een Voorbeeldproject WABO-ICT uit te voeren om zicht te krijgen op de rol van ICT bij de invoering van de WABO vanuit het perspectief van provincies, maar ook vanuit de samenwerking met gemeenten en waterschappen. De provincies Noord-Brabant en Overijssel hebben beide een plan gemaakt om invulling te geven aan het Voorbeeldproject WABO-ICT.

De provincie Overijssel koos ervoor om samen met ketenpartners, te weten de gemeenten Enschede en Zwolle en het waterschap Regge en Dinkel, de samenwerking bij het WABO-vergunningproces tot speerpunt te maken en bovendien te kiezen voor de gegevensuitwisseling met digitaal berichtenverkeer. Hoofddoel van het Voorbeeldproject werd het simuleren en het toetsen van de interactie met de Landelijke Voorziening Omgevingsloket (LVO) in een digitale testopstelling.

Met dit doel in het achterhoofd is begonnen met het opstellen van een beschrijving van de samenwerkingsprocessen (ketenprocessen) om gezamenlijk het WABO-vergunningproces te doorlopen. Als startdocument is de door IPO, VNG en UVW in 2007 vrijgegeven "Handreiking Onderlinge Advisering" gebruikt. Dit ketenprocesmodel is gebruikt als basis voor de definitie van ketenberichten, die nodig zijn om de gegevensuitwisseling tijdens het WABO-vergunningproces te ondersteunen.

Het WABO-vergunningproces is uitgewerkt in een aantal scenario's, waarin de verschillende paden van het vergunningproces zijn terug te vinden met alle wettelijke mogelijkheden voor afronding of tussentijdse beëindiging van het proces.

Met de ketenpartners is een casus gezocht om het gehele WABO-vergunningproces te kunnen simuleren met als randvoorwaarde dat daarbij de provincie de rol zou hebben als Bevoegd Gezag, een gemeente (Enschede of Zwolle) als adviseur en het waterschap Regge en Dinkel als adviseur. De keus viel op een bedrijfscasus van Koninklijke Grolsch NV. In de casus is sprake van een uitbreiding van brouwerijcapaciteit in de gemeente Enschede. Het ingenieursbureau Witteveen+Bos is daarbij vergunningadviseur voor Koninklijke Grolsch NV en treedt in het vergunningproces op als gemachtigde aanvrager.

De bedrijfscasus levert met de voorgaande beschrijvingen van ketenprocessen, ketenberichten en vergunningsscenario's de bouwstenen voor het draaiboek praktijkproeven. Met dit draaiboek kan de simulatie van het WABO-vergunningproces in de digitale testopstelling worden doorlopen. Parallel hieraan zijn dan ook voorbereidingen getroffen voor de inrichting van de digitale testopstelling. Daarin zijn koppelingen opgenomen met de LVO en een zaakmanagementsysteem voor de betrokken overheden. Complicerend hierbij was het ontwikkelstadium van de LVO, die nog volop in ontwikkeling was en nog geen afgeronde en definitieve specificaties van koppelvlakken e.d. kon opleveren. Na overleg met het Ministerie van VROM is besloten om in te haken op het incrementele ontwikkeltraject van de LVO en de tussenspecificaties te gebruiken voor de inrichting van de testopstelling voor de praktijkproeven. In deze digitale testopstelling zijn de praktijkproeven uitgevoerd door een testteam van de ketenpartners, aangevuld met een vertegenwoordiger van Witteveen+Bos.

De bevindingen van deze praktijkproeven zijn door dit testteam in een rapportage verwerkt, die gebruikt wordt door het Ministerie van VROM om verbeteringen in de LVO aan te brengen. Tevens zijn deze bevindingen de basis voor de leerpunten van het gehele Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel:

- Voortaan moeten vooraf afspraken worden gemaakt met de ketenpartijen VROM, IPO, VNG en UVW over het standaardisatieproces van ketenprocessen, ketenberichten en vergunningsscenario's uit het Voorbeeldproject;

- Er moeten vooraf afspraken gemaakt worden met VROM, IPO, VNG en UVW over de distributie van resultaten en producten;
- VROM maakt met IPO, VNG en UVW strakke afspraken over het opstellen en toepassen van een gemeenschappelijke WABO-architectuur;
- Het is noodzakelijk dat er vooraf strakke afspraken met VROM, BZK, IPO, VNG en UVW gemaakt worden over de toepassing van bouwstenen van de E-overheid in het Voorbeeldproject;
- IPO, VNG en UVW moeten afspraken vastleggen over de principes van de WABO-keten, zoals het zaakgericht werken op basis van GFO Zaken en de inrichting van het digitale zaakdossier;
- Bij een vervolg van de praktijkproeven moet, los van de ICT, ook aandacht besteed worden aan de afstemming van de processen binnen gemeente, waterschap en provincie, op een niveau dieper dan de beschreven ketenprocessen;
- De teststrategie van de praktijkproeven met VROM, IPO, VNG en UVW moet formeel worden afgesproken, zodat duidelijk is binnen welke randvoorwaarden getest wordt en welke doelen met de test beoogd worden;
- VROM, IPO, VNG en UVW moeten bij de ontwikkeling van de LVO en bij de inrichting van de WABO-keten expliciet rekening houden met de samenhang tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving;
- Bij een vervolg van de praktijkproeven moeten de DIV-aspecten afgestemd worden door een DIV-inbreng van alle betrokken overheden voor te leggen aan IOG-DIV om de provinciale samenhang te regelen. De gezamenlijke archiefinspecties moeten hierbij via het LOPAI (Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecties) ook in beeld komen.

Deze leerpunten zijn de basis voor de conclusies en aanbevelingen die zowel voor de ketenpartners zelf als voor belanghebbenden bij de WABO-ICT en de LVO, zoals het Ministerie van VROM, IPO, VNG, UVW en het bedrijfsleven zijn bedoeld. De conclusies luiden als volgt:

- De samenwerking tussen de ketenpartners heeft veel begrip voor en inzicht in elkaars processen opgeleverd;
- De aanvrager (vertegenwoordigd door adviesbureau Witteveen+Bos) herkent vanuit de Grolsch-casus onvoldoende de logica in de vragenboom van de LVO en observeert een grote complexiteit in de vraagstelling van de vragenboom. De LVO lijkt daardoor alleen voor doorgewinterde experts bruikbaar te zijn;
- De LVO is – gezien de 179 bevindingen van de praktijkproeven - onvoldoende ver ontwikkeld om een eindindruk te kunnen geven van de werkbaarheid voor de vergunningpraktijk van gemeenten, provincies en waterschappen. Een eindoordeel of de LVO bedrijfsklaar en bedrijfszeker is voor de vergunningpraktijk van gemeenten, provincies en waterschappen kan daarom op basis van het Voorbeeldproject niet gegeven worden;
- De binnen het Voorbeeldproject WABO-ICT opgestelde beschrijving van de WABO-ketenprocessen, ketenberichten en vergunning-scenario's vragen om een breder draagvlak bij de overheid;
- De resultaten van het Voorbeeldproject WABO-ICT leveren een bijdrage voor de plateauplanning bij de ketenpartners voor de realisatie van hun eigen WABO-ICT-architectuur.

Bovenstaande conclusies leiden tot de volgende aanbevelingen:

- Het is noodzakelijk dat de beschrijvingen van de ketenprocessen en de ketenberichten door het Ministerie van VROM in samenwerking met VNG, IPO en UVW uitgewerkt worden tot een ketenprocesbeschrijving en ketenberichtbeschrijving;
- Het is noodzakelijk het zaakgericht werken op basis van het GFO-zaken van VNG als basis te gebruiken voor de inrichting van de WABO-keten;
- Het is aan te bevelen om de op bedrijfscausistiek gebaseerde praktijkproeven in Overijssel bij verdere ontwikkeling van de LVO te herhalen en hierbij beschikbare componenten van de e-overheid (zoals OSB, Overheids Service Bus, en GMV, Gemeenschappelijke Machtigings Voorziening) mee te nemen in de testopstelling. Zodoende wordt aangesloten op de door het Kabinet op 30 mei 2008 gepubliceerde "Visie betere dienstverlening overheid en actieprogramma dienstverlening en e-overheid", waarin de Omgevingsvergunning als voorbeeldproject wordt aangewezen;
- Aangezien niet alleen de WABO, maar ook de nieuwe Waterwet ondersteund moet worden door de LVO is het aan te bevelen om een Voorbeeldproject Waterwet-ICT uit te voeren overeenkomstig het Voorbeeldproject WABO-ICT.

Inhoudsopgave

Voorwoord		3
Managementsamenvatting		4
1	Achtergrondinformatie	7
1.1	Het Wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)	7
1.2	Het voorbeeldproject WABO-ICT	7
2	Procesverslag voorbeeldproject WABO-ICT	9
3	Digitale testopstelling voor proeven LVO	13
3.1	Het systeem	13
3.2	Het proces	14
4	Bevindingen praktijkproeven	15
4.1	Bevindingen tijdens de praktijkproeven	15
4.2	Persoonlijke bevindingen van de betrokkenen	18
4.2.1	Henry Hiltjesdam, namens de provincie Overijssel	18
4.2.2	Anke Olthuis, namens de gemeente Enschede	19
4.2.3	Dorine Velner, namens de gemeente Zwolle	20
4.2.4	Stephan Nijhof, namens waterschap Regge en Dinkel	21
4.2.5	Johannes Hassing (Witteveen+Bos), namens de aanvrager Koninklijke Grolsch NV	22
5	Leerpunten	25
6	Conclusies en Aanbevelingen	29
6.1	Conclusies	29
6.2	Aanbevelingen	29
7	Relevante documenten	31
8	Bijlagen	33
Bijlage 1	Handreiking inzake onderlinge advisering	34
Bijlage 2	Overzicht digitaal berichtenverkeer	54
Bijlage 3	Verslag eerste workshop: processen	58
Bijlage 4	Verslag tweede workshop: ketenprocessen	62
Bijlage 5	Verslag derde workshop: draaiboek praktijkproeven	65
Bijlage 6	Bolletjesplaten toetsgebieden Grolsch-casus bij provincie, gemeente en waterschap	69
Bijlage 7	DIV-scan Voorbeeldproject WABO-ICT	72
Bijlage 8	Gerapporteerde bevindingen praktijkproeven	76

1 Achtergrondinformatie

De provincie Overijssel heeft samen met de twee Overijsselse gemeenten Enschede en Zwolle en waterschap Regge en Dinkel in het voorbeeldproject onderzoek gedaan naar de toepassing van ICT-hulpmiddelen in het WABO-proces. Alvorens op het voorbeeldproject in te gaan, geeft dit hoofdstuk enige achtergrondinformatie over het Wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) en het doel van het voorbeeldproject.

1.1 **Het Wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)**

Op 1 januari 2010 treedt, naar verwachting, het Wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) in werking. Centraal in de WABO staat de dienstverlening door de overheid aan burgers en het bedrijfsleven.

Met de WABO wordt één nieuwe omgevingsvergunning geïntroduceerd op het gebied van de fysieke leefomgeving. Er worden circa 25 momenteel verschillende wettelijke kaders geïntegreerd. Concreet betekent dit het integraal vergunnen en handhaven van aspecten als bouwen, slopen, lozen, natuur en milieu.

1.2 **Het voorbeeldproject WABO-ICT**

Ter ondersteuning van de nieuwe omgevingsvergunning is het voorbeeldproject WABO-ICT gestart. De WABO dwingt de verschillende overheden om op een andere wijze met elkaar samen te werken. De samenwerking kan alleen slagen indien deze ondersteund wordt met de juiste informatievoorziening. In het voorbeeldproject WABO-ICT wordt onderzocht of zowel het proces van samenwerking als de ondersteuning van een informatiesysteem in de praktijk haalbaar is. Doel van dit project is het testen van de praktische haalbaarheid van de Landelijke Voorziening Omgevingsvergunning (LVO), waarbij in sterke mate wordt geleund op de technische mogelijkheden die de ICT biedt.

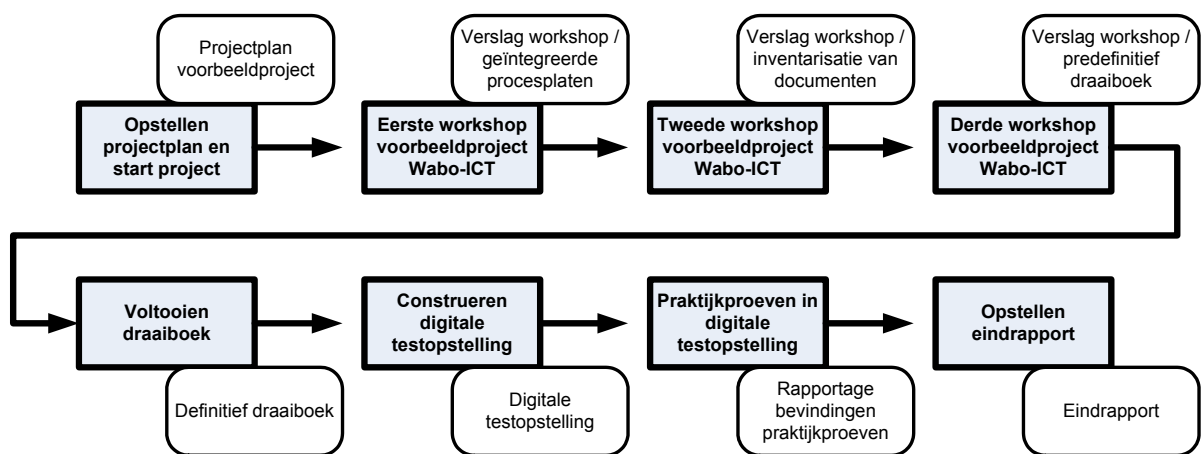

2 Procesverslag voorbeeldproject WABO-ICT

Het procesverslag in dit hoofdstuk beschrijft hoe met het project is begonnen en welke stappen onderweg door welke partij zijn genomen. Het proces voor het voorbeeldproject volgde een methodiek die uit verschillende stappen bestond. Het doel van dit hoofdstuk is het documenteren van de methodiek en het overdraagbaar maken van deze methode naar andere partijen / omgevingen.

Figuur 1. Processchema Voorbeeldproject

Hieronder worden de verschillende stappen in chronologische volgorde beschreven.

Opstellen projectplan en start project

In juli 2007 is door de provincies Overijssel en Noord-Brabant gezamenlijk een Plan van Aanpak Voorbeeldproject Omgevingsvergunning opgesteld. Op basis van dit document is in september 2007 het Projectplan Voorbeeldproject Omgevingsvergunning uitgewerkt door de provincie Overijssel, de gemeenten Enschede en Zwolle en het waterschap Regge en Dinkel. Het projectplan bevat de doelstellingen, aanpak, en verwachte resultaten van het project. Externe afhankelijkheden en projectrisico's zijn voor het projectplan in kaart gebracht. De opzet projectorganisatie staat in het plan, samen met een overzicht van de bijbehorende financiën. Op basis van het projectplan werd het project gestart.

Eindresultaat: Projectplan Voorbeeldproject Omgevingsvergunning.

Eerste workshop Voorbeeldproject WABO-ICT

In november 2007 werd de eerste workshop gehouden. Hierbij waren vertegenwoordigers aanwezig van de gemeente Enschede, de gemeente Zwolle, het waterschap Regge en Dinkel, de provincie Overijssel samen met adviseurs van Verdonck, Klooster & Associates (VKA). De doelen voor de workshop waren:

- Het in kaart brengen van ketenprocessen voor de digitale procesgang van een vergunningsaanvraag door een bedrijf.
- Het signaleren van te maken afspraken tussen betrokken actoren (aanvrager, provincie, gemeenten en waterschappen).
- Het signaleren van mogelijke knelpunten.

- Het vaststellen vervolgstappen.

Gedurende de workshop wordt per fase het proces doorlopen zoals is opgesteld. Doordat er ook in architectuurverband (PSA: Project Start Architectuur) processen in kaart zijn gebracht, wordt voor de workshop afgesproken om beide procesplaten te hanteren en deze vervolgens te integreren. Met de procesbeschrijvingen van de coördinatieprocessen van WABO-keten wordt het draaiboek voor digitalisering vergunningproces opgesteld.

Eindresultaat: Verslag eerste workshop met afspraken en vervolgacties; geïntegreerde procesplaten (zie bijlage 3).

Tweede workshop Voorbeeldproject WABO-ICT

In januari 2008 werd de tweede workshop gehouden. Hierbij waren vertegenwoordigers aanwezig van de gemeente Enschede, de gemeente Zwolle, het waterschap Regge en Dinkel, de provincie Overijssel samen met adviseurs van VKA, Excellence Group-XL21, en Skopos Rendementbouwers.

In deze workshop bespraken de deelnemers de voortgang van het project. Daarnaast werd aandacht besteed aan de uitwerking van de rollen en de documenten van de ketenprocessen. Een inventarisatie van documenten werd opgesteld naar aanleiding van deze workshop: deelnemers werd gevraagd de template / documenten uit te werken en naar de projectleider te mailen.

Verder is in deze workshop gewerkt aan het doornemen van scenario's die door de provincie Overijssel zijn opgesteld en de verschillende procespaden weergeven. De keuze werd gemaakt om met een casus van Koninklijke Grolsch NV te gaan werken, waarbij bureau Witteveen+Bos als vergunningadviseur van Koninklijke Grolsch NV optrad.

Daarnaast werd een discussie gevoerd of en hoe de beschikking aan de aanvrager opgebouwd vanuit (deel)beschikkingen vanuit diverse overheden wordt geconsolideerd in één overall beschikking. Afgesproken wordt dat waterschap en gemeenten stukken tekst zullen aanleveren en dat de provincie deze consolideert in één document.

Eindresultaat: Verslag tweede workshop met voortgangsoverzicht, afspraken en vervolgacties; inventarisatie van documenten (zie bijlage 4).

Derde workshop Voorbeeldproject WABO-ICT

In maart 2008 werd de derde workshop gehouden. Hierbij waren vertegenwoordigers aanwezig van de gemeente Enschede, de gemeente Zwolle, het waterschap Regge en Dinkel, de provincie Overijssel samen met adviseurs van VKA, Open-T, Dimpack, en Skopos Rendementbouwers. Hoofdtthema van de workshop was de bespreking van het concept draaiboek voor de praktijkproeven. Daarnaast werd zaakgericht werken in het Voorbeeldproject WABO-ICT besproken en werden afspraken gemaakt voor de uitvoering van de praktijkproeven.

Eindresultaat: Verslag derde workshop met voortgangsoverzicht, afspraken en vervolgacties; predefinitief draaiboek voor digitalisering vergunningproces (zie bijlage 5).

Voltooien draaiboek

Het draaiboek is in april 2008 voltooid, door nauwe samenwerking van de ketenpartners van het Voorbeeldproject: de gemeenten Enschede en Zwolle, het waterschap Regge en Dinkel en de provincie Overijssel. Dit draaiboek geeft provincies, gemeenten en waterschappen een gedetailleerd beeld hoe straks het vergunningproces van de WABO geheel digitaal gaat verlopen. Ook bedrijven kunnen zich ermee oriënteren op wat het betekent als het vergunningproces digitaal wordt afgehandeld.

Uitgangspunten van de opgestelde en te hanteren processchema's in het draaiboek zijn:

- Processchema's zijn opgesteld op basis van de handreiking document IPO (zie bijlage 1) en de "samenwerking vanwege vergunningsverlening" behoort tot de scope (geen loket, handhaving, bezwaar- en beroepsprocedures en advisering van provincie aan gemeenten);
- Processen worden middels een casus expliciet gemaakt;
- Provincie is bevoegd gezag.

Eindresultaat: Definitief draaiboek voor digitalisering vergunningproces.

Construeren digitale testopstelling

Voor de praktijkproeven is in de eerste helft van mei 2008 de digitale testopstelling opgeleverd. Daarnaast zijn speciaal voor deze test ingerichte midoffice-systemen van gemeente, waterschap en provincie opgeleverd. De digitale testomgeving is door het samenwerkingsverband Dimpact ontwikkeld. In die testomgeving vindt de gegevensuitwisseling plaats met XML-berichten. Met de testopstelling worden de praktische haalbaarheid van de LVO en de digitaal ondersteunde ketenprocessen tussen de ketenpartners bij meervoudig complexe aanvragen, getest. Van de testopstelling is een beschrijving gemaakt die andere partijen kunnen gebruiken om hun eigen testopstelling in te richten.

Eindresultaat: Digitale testopstelling voor proeven LVO; beschrijving digitale testopstelling.

Praktijkproeven in digitale testopstelling

Eind mei 2008 zijn de praktijkproeven van het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel bij de gemeente Zwolle en bij de gemeente Enschede uitgevoerd. Tijdens de praktijkproeven wordt met een aantal aan de vergunningpraktijk ontleende scenario's de vergunningsaanvraag van een bedrijf gesimuleerd. Hierbij zijn zowel de samenwerkingsprocessen als de ondersteunende technieken getest. Met het draaiboek in de hand heeft het testteam verschillende scenario's doorlopen door gebruik te maken van een testversie van de LVO en midoffice-systemen. Het testteam is samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenten Zwolle en Enschede, het waterschap Regge en Dinkel en de provincie Overijssel, alsmede een vertegenwoordiger van Witteveen+Bos.

Eindresultaat: Rapportage bevindingen praktijkproeven.

Opstellen eindrapport

Op basis van de uitkomsten en bevindingen van de praktijkproeven wordt het eindrapport geschreven door de projectgroep. Het eindrapport bevat een procesverslag, de beschrijving van de testopstelling en de bevindingen van de praktijkproeven. Belangrijke aandacht wordt besteed aan de 'lessons learned'. Wat heeft een gemeente / waterschap / provincie geleerd van het Voorbeeldproject? Wat zijn de leerpunten voor de eigen organisatie en wat zijn de verbeterpunten voor het Voorbeeldproject bij een vervolg van het testen? Tenslotte worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan naar aanleiding van het Voorbeeldproject.

Eindresultaat: Eindrapport Voorbeeldproject.

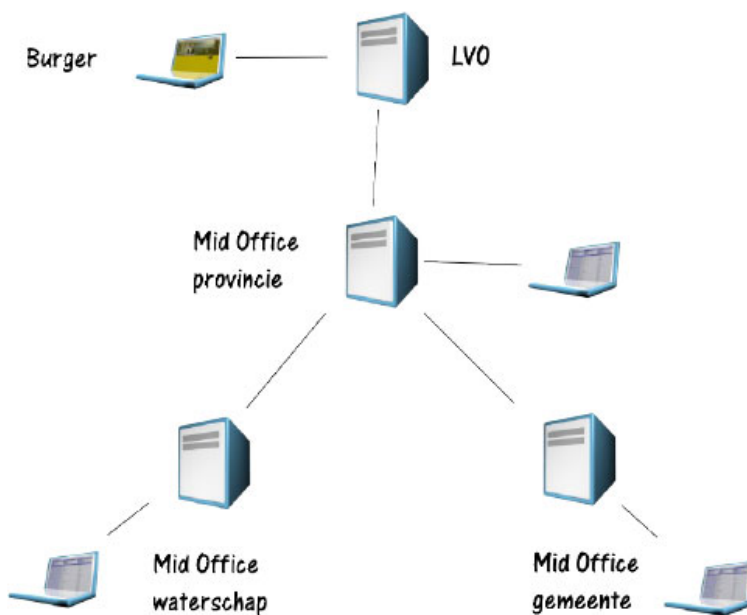
3 Digitale testopstelling voor proeven LVO

Eén van de onderdelen van het Voorbeeldproject WABO-ICT was het inrichten van de digitale testopstelling of –omgeving ten behoeve van de praktijkproeven. Dit hoofdstuk beschrijft de ontwikkelde digitale testopstelling¹.

3.1 Het systeem

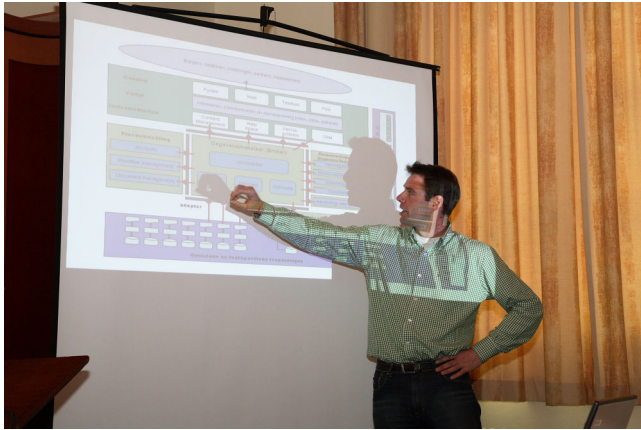
De benodigde proefopstelling is (in opdracht van Dimpact) door de firma Emaxx technisch gerealiseerd. Deze technische realisatie betekent enerzijds dat de berichten zoals deze waren gedefinieerd binnen het Voorbeeldproject verder zijn uitgewerkt zodat ze technisch werken. Anderzijds is er een systeem ingericht dat in staat is om berichten te ontvangen, weg te schrijven en te versturen. Voor de proefopstelling wordt gebruik gemaakt van een KlantContactSysteem (KCS). Dit KCS dient als gebruikersinterface voor het zakenmagazijn waarin de aanvragen die binnenkomen via de LVO worden weggeschreven. De LVO levert zowel aanvraaggegevens in StuF-formaat als in een PDF-bestand. Ook dit bestand is via het KCS zichtbaar.

Voor de proefopstelling is hetzelfde systeem drie keer ingericht: voor de provincie, het waterschap en de gemeente. Alle communicatie met de LVO verloopt vervolgens via het systeem van de provincie. Aangezien het functioneel niet wenselijk is kunnen het waterschap en de gemeente, in tegenstelling tot de provincie, zelf geen adviseur inschakelen. Verder zijn de systemen identiek.

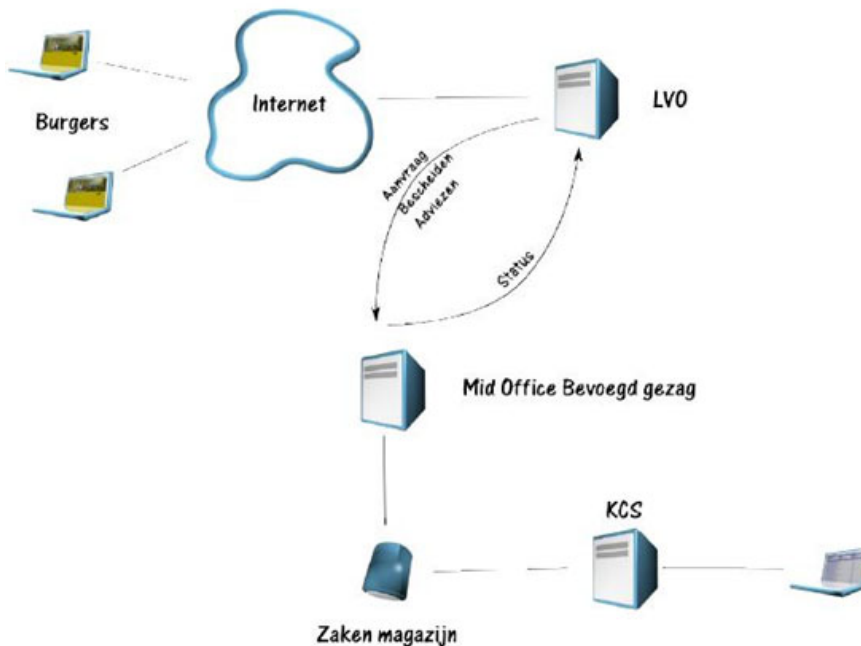
Figuur 2. Systeemschema testopstelling

¹ De beschrijving van de testopstelling is gebaseerd op het *Eindrapport. Bevindingen, conclusies en aanbevelingen m.b.t. het berichtenverkeer LVO* (Badart, 2008). Zie ook hoofdstuk Relevante documenten.

3.2 **Het proces**

Uitgangspunt is dat een aanvraag binnenkomt in de LVO en dat deze aanvraag, op basis van berichtenverkeer wordt doorgezeten richting het bevoegd gezag (aansluitvorm 3²). Op basis van het bericht wordt er een zaak aangemaakt in het zakenmagazijn. De aangemaakte zaak krijgt de status "ingediend". De zaak krijgt tevens een nummer toegekend dat wordt teruggemeld aan de LVO. Vervolgens kunnen rechtstreeks statussen worden toegevoegd in het KCS. Dit is gedaan omdat er, conform afspraak, in de proefopstelling geen koppelingen zijn gerealiseerd met de backoffice-systemen waar de eigenlijke afhandeling van een zaak plaats vindt. Het toevoegen van statussen wordt ook gebruikt om adviseurs in te kunnen schakelen. Na het, door het bevoegd gezag, toevoegen van de status "Vraag advies aan..." wordt de aanvraag doorgegeven aan de betreffende adviseur. Tevens worden alle bestanden en adviezen die reeds aan de zaak waren toegevoegd doorgegeven aan de adviseur. Statuswijzigingen die door de adviseur worden doorgevoerd in zijn "eigen" KCS worden doorgegeven aan het bevoegd gezag. Daarnaast worden bestanden en adviezen die door de LVO worden doorgegeven aan het bevoegd gezag, direct doorgezeten naar de ingeschakelde adviseurs.

Figuur 3. Processchema testopstelling

² Zie voor meer informatie over de verschillende aansluitvormen: [Landelijke Voorziening Omgevingsloket. Informatie voor ICT-professionals februari 2008 \(VROM\)](#).

4 *Bevindingen praktijkproeven*

In de periode van 14 mei 2008 tot en met 2 juni 2008 hebben de praktijkproeven met de digitale testopstelling plaatsgevonden. Ten behoeve van deze praktijkproeven is er met de ketenpartners een casus gezocht om het gehele WABO-vergunningproces te kunnen simuleren. De randvoorwaarden waren daarbij dat de provincie de rol zou hebben als Bevoegd Gezag en een gemeente (Enschede of Zwolle) en het waterschap Regge en Dinkel de rol van adviseur. Er is gekozen voor een bedrijfscasus van Koninklijke Grolsch NV. In de casus is sprake van een uitbreiding van brouwerijcapaciteit in de gemeente Enschede. Het ingenieursbureau Witteveen+Bos is daarbij vergunningadviseur voor Koninklijke Grolsch NV en treedt in het vergunningproces op als gemachtigde aanvrager.

In bijlage 8 zijn de uitgebreide bevindingen terug te vinden die tijdens de praktijkproeven door het testteam zijn gerapporteerd. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste bevindingen samengevat.

4.1 *Bevindingen tijdens de praktijkproeven*

Tijdens de praktijkproeven hebben testers van de volgende organisaties de bevindingen vastgelegd:

- Provincie Overijssel
- Gemeente Enschede
- Gemeente Zwolle
- Waterschap Regge en Dinkel
- Witteveen+Bos namens de aanvrager Koninklijke Grolsch NV

Michel Leussink (Skopos Rendementbouwers) en Robert Badart (Dimpact) hebben de gerapporteerde bevindingen samengevoegd en deze tevens in categorieën ingedeeld. Zie hiervoor onderstaande tabel.

Categorie	Bevindingstype	Aantal bevindingen
Berichtenverkeer	Functioneel	19
	Technisch	32
LVO	Functioneel	87
	Technisch	26
Midoffice	Functioneel	8
	Technisch	6
Proces	Functioneel	1
Totaal		179

Tabel 1. Categorieën bevindingen

Hierna komen de gerapporteerde bevindingen per categorie aan de orde.

4.1.1 Berichtenverkeer³

- Het is mogelijk om berichten uit te wisselen tussen LVO en bevoegd gezag.
- Het is mogelijk om op basis van de berichten, met een aantal beperkingen, een zaak aan te maken binnen de systemen van het bevoegd gezag.
- Het is mogelijk status updates tussen LVO, bevoegd gezag en zijn adviseurs uit te wisselen.
- De berichten sluiten niet aan bij de beschreven processen en ze ondersteunen daardoor niet de gewenste werkwijze. Daardoor moest regelmatig worden teruggevallen op aansluitvorm 1 (die wel bijna alle gewenste mogelijkheden biedt).
- De berichten zijn niet volledig waardoor informatie die wordt uitgevraagd in de LVO niet meegestuurd kan worden naar de behandelende organisatie. In de test is er daarom voor gekozen om ook een PDF van de totale aanvraag mee te sturen.
- Het berichtenverkeer is vooral ingericht voor berichten van de LVO naar het bevoegd gezag. Berichten van bevoegd gezag naar de LVO zijn er nauwelijks tot niet en veelal bieden ze beperkte mogelijkheden (denk aan het meesturen van bijlagen).
- Door de wijze waarop de LVO/het berichtenverkeer is ingericht moet het bevoegd gezag de rol van de LVO op zich nemen voor het berichtenverkeer met zijn adviseurs. Dit is niet wenselijk omdat dat betekent dat het bevoegd gezag (ook) een administratie bij moet houden van de aansluitvormen van de verschillende adviseurs. Daarnaast biedt het berichtenverkeer op dit moment te weinig mogelijkheden om dit proces te ondersteunen (zie opmerking hiervoor).

4.1.2 LVO³

Tijdens de praktijkproeven is er gekeken naar de werking van de LVO door de aanvrager van de vergunning (vertegenwoordigd door adviesbureau Witteveen+Bos) en de overheid in de rol van bevoegd gezag en in de rol van adviseur.

Bevindingen aanvrager (Witteveen+Bos)

- Het systeem bleek soms onverklaarbaar traag te zijn. Voor zover dat vast te stellen was lag deze traagheid niet aan de omgeving waar de aanvrager in werkte maar werd de traagheid veroorzaakt "door de LVO".
- Er is behoorlijk wat kennis/ervaring nodig om een aanvraag goed in te kunnen dienen.
- Vrij veel toelichtingen ontbreken waardoor het niet altijd helder is wat moet worden ingevuld.

³ Deze bevindingen zijn afkomstig uit het rapport *Eindrapport. Bevindingen, conclusies en aanbevelingen m.b.t. het berichtenverkeer LVO* (Badart, 2008). Zie ook hoofdstuk Relevante documenten.

- Een aantal vragen (met name op het gebied van milieu) kloppen niet of zijn niet juist gesteld, waardoor in de vragenboom onjuiste conclusies worden getrokken.
- De bepaling van het bevoegd gezag gaat niet goed op het moment dat er meerdere factoren bepalend zijn.
- Het is niet mogelijk om een onjuist antwoord op een later moment te corrigeren ("je kunt niet terug"). Een fout is enkel te herstellen door de aanvraag volledig opnieuw in te vullen.
- Het systeem wekt verkeerde verwachtingen. Zo wordt bijvoorbeeld op het moment dat niet alles correct is ingevuld door het systeem de indruk gewekt dat de aanvraag ontvankelijk is.
- Bij een aantal vragen zijn er meerdere keuzemogelijkheden van toepassing. Het systeem staat dit niet toe. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de bepaling of iets een dag- of nachtverblijf is, van belang bij vragen over brandveiligheid. Voor het bedrijf in de test geldt dat er sprake is van een dag- én nachtverblijf aangezien er gewerkt wordt met 24-uurs ploegendiensten.
- Tot slot is het systeem niet consequent in het wel of niet onthouden van gegevens die zijn ingevuld: de ene keer wel, de andere keer niet.

De conclusie vanuit de aanvrager is dat het voor een onervaren vergunningaanvrager niet eenvoudig is om de LVO volledig te begrijpen en in te vullen. Daarnaast ontbreken er nog te veel onderdelen, waardoor niet bekend is wat uiteindelijk de werkelijke uitkomsten van de LVO zijn.

Bevindingen overheid

Zoals eerder aangegeven was het uitgangspunt voor de praktijkproef om de LVO te testen met aansluitvorm 3. Bij aansluitvorm 3 maakt de overheid nauwelijks tot geen rechtstreeks gebruik van de LVO. Nadat de aanvraag is ingediend wordt deze namelijk via een webservice overgehaald naar de systemen van het bevoegd gezag. In de praktijk bleek dit echter niet te werken. Gevolg was dat binnen de proef regelmatig teruggevallen moest worden op aansluitvorm 1⁴. Dit heeft tot voordeel gehad dat men nu meer naar de LVO heeft gekeken vanuit de optiek van de overheid dan anders het geval zou zijn geweest.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Het systeem sluit niet aan bij de belevingswereld van de aanvrager (let wel, dit is een constatering van de overheid).
- Er worden vragen bij de aanvrager neergelegd die deze niet kan beantwoorden. Het betreft vragen die de overheid 'zichzelf' stelt bij de toetsing van de aanvraag.
- Het is niet duidelijk waar je bent in het systeem.
- Een aantal vragen zijn niet juist gesteld.
- Toelichtingen zijn niet helder of niet aanwezig.
- De terminologie is niet altijd helder en onder bepaalde begrippen worden binnen de verschillende overheden andere dingen verstaan.
- De autorisatie is niet op alle plekken goed geregeld. Zo kunnen mensen die als adviseur aan een zaak zijn 'toegevoegd' zonder problemen onderdelen van de aanvraag verwijderen.
- Er moeten goede afspraken worden gemaakt over de wijze waarop wordt omgegaan met de statussen. In het proces wordt de status gezien als een fase waarin de aanvraag zich bevindt om te komen tot die fase. De vraag is dan waarop je de status zet in de LVO?
- Het is op dit moment lastig om een goed beeld te krijgen van de echte werking van de LVO omdat ze, zoals vooraf bekend was, niet compleet is. Daardoor is niet altijd helder of een bepaald onderdeel er nog niet is of dat het is 'vergeten'.

In het algemeen kan gesteld worden dat vanuit de optiek van de overheid de LVO op dit moment nog niet klaar is om echt ingezet te worden in het WABO-proces.

⁴ Zie voor meer informatie over de verschillende aansluitvormen: [Landelijke Voorziening Omgevingsloket. Informatie voor ICT-professionals februari 2008 \(VROM\)](#).

4.1.3 Midoffice

De bevindingen ten aanzien van (het functioneren van de) midoffice hebben vooral betrekking op de beperktheid van de digitale testopstelling. De testopstelling en de bevindingen bieden daardoor geen representatief beeld van de werkelijkheid. In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt dat het noodzakelijk is dat alle betrokkenen bij het WABO-proces zich bewust moeten zijn dat het WABO-proces aanpassingen in de midoffice van de eigen organisatie noodzakelijk maakt.

4.1.4 Proces

Over het proces is tijdens de praktijkproeven slechts één opmerking gemaakt, namelijk dat het onduidelijk is wanneer "iets" in de midoffice of in LVO gedaan moet worden.

4.2 **Persoonlijke bevindingen van de betrokkenen**⁵

Naast de bevindingen die tijdens de praktijkproeven zijn gerapporteerd hebben de betrokkenen Henry Hiltjesdam (provincie Overijssel), Dorine Velner (gemeente Zwolle), Stephan Nijhof (Waterschap Regge en Dinkel) en Johannes Hassing (van Witteveen+Bos, namens de aanvrager Koninklijke Grolsch NV) ook eigen bevindingen vastgelegd.

4.2.1 *Henry Hiltjesdam, namens de provincie Overijssel*

Wat zou het mooi zijn wanneer een aanvraag om een omgevingsvergunning volledig digitaal afgehandeld zou kunnen worden binnen het eigen geautomatiseerde systeem. Of dit beeld haalbaar is of een hersenschim blijft is onderzocht als onderdeel van de praktijkproeven in het voorbeeldproject WABO-ICT. In deze praktijkproeven is de Landelijke Voorziening Omgevingsvergunning (LVO) in combinatie met een midoffice-systeem getest. Deze midoffice kan gaan dienen als backoffice-systeem voor verschillende overheden die geen eigen backoffice-systeem hebben. De provincie Overijssel die wel bezig gaat met een eigen backoffice-systeem zou het liefst niets zien van de LVO (en een midoffice-systeem zoals wij getest hebben) en dat haar eigen backoffice-systeem alles zelf afhandelt.

Voor deze praktijkproeven is een situatie gesimuleerd waarbij een aantal medewerkers van de gemeenten Enschede en Zwolle samen met collega's van het Waterschap Regge en Dinkel en de provincie Overijssel elk hun eigen rol speelden bij het verlenen van een omgevingsvergunning. De praktijkproeven bestonden uit verschillende scenario's die zich voor kunnen doen bij het proces van vergunningverlening. De scenario's zijn gemaakt door mensen uit de vergunningenpraktijk en daardoor erg realistisch.

Na een aantal testdagen zijn bijna 180 bevindingen genoteerd. Deze bevindingen variëren van onduidelijkheden in de terminologie, die met een aanvullende afspraak opgelost zijn en het verlengen van beslissingstermijnen terwijl dat volgens de wettelijke procedure niet zou mogen, tot het onbedoeld kunnen weggooien van beschikkingen en het onopgemerkt kunnen aanpassen van de aanvraag. Ook is duidelijk geworden dat het een behoorlijk complex proces is. Zo zijn veel verschillende wettelijke adviseurs betrokken en vinden er veel verschillende handelingen plaats om acties uit te kunnen zetten en terugkoppelingen te verwerken.

---

⁵ Deze bevindingen zijn afkomstig uit het rapport *Bevindingen Praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT* (Leussink, 2008). Zie ook hoofdstuk Relevante verwijzingen.

De omvang van de praktijkproeven was beperkt. Zo was het niet mogelijk om het milieudeel van de LVO te testen omdat het nog niet is opgeleverd. Aan de andere kant stopten de praktijkproeven bij het midoffice. De stap naar het eigen backoffice van de verschillende partijen die bij de vergunningverlening zijn betrokken, moet ook nog gemaakt worden.

Is het geschetste beeld haalbaar of blijft het een hersenschim? De algemene conclusie is dat er zowel binnen de LVO, het midoffice en de combinatie van beiden nog veel aanpassingen nodig zijn om het vergunningproces adequaat te kunnen ondersteunen. Voordat de aansluiting van het midoffice aan het eigen backoffice gebouwd en getest kan worden, moeten de bevindingen uit deze test verwerkt zijn om nodeloze complexiteit te voorkomen. Het geschetste beeld moet haalbaar zijn, maar de hersenschim is nog lang niet vervangen door een soepele samenwerking tussen de LVO, het midoffice en de backoffice.

4.2.2 *Anke Olthuis, namens de gemeente Enschede*

De gemeente Enschede gaat ervan uit dat indien de LVO functioneel is, deze volledig interactief werkt en tevens volledig geïntegreerd is met een eigen midoffice systeem.

De LVO is op die manier een daadwerkelijke ondersteuning van onze geautomatiseerde processen. De ambitie van de gemeente Enschede is dat wij met ingang van 1 januari 2009 volledig digitaal gaan werken. Dit betekent dat de (WABO-)aanvraag digitaal wordt ingediend, maar ook volledig digitaal wordt afgehandeld. Naar onze mening kan dit slechts indien de LVO volledig geïntegreerd is met ons back-office systeem. Het werken met zowel de LVO, de mail en met de midoffice hebben we als zeer verwarrend ervaren. In vergelijking met de huidige situatie waarin onze werkvoorraad in één systeem staat, vinden we dit een stap terug.

De mogelijkheden om aan te sluiten op de LVO zijn voor ons ook van cruciaal belang. Aangezien de gemeente Enschede de ambitie heeft om het voor de klant zo makkelijk mogelijk te maken is voor ons, naast de één loket gedachte, ook de interactiviteit van de beschikbare gegevens van belang. Indien een aanvrager bij ons bekend is streven wij er naar dat de gegevens die wij al van deze aanvrager hebben niet nogmaals door de aanvrager ingevuld hoeven worden. Als voorbeeld: De Koninklijke Grolsch NV wil een aanvraag indienen voor een uitbreiding van de productiecapaciteit via de LVO. Indien de Koninklijke Grolsch NV zich via de LVO bekend maakt middels een unieke code (digi-d voor bedrijven), worden vanzelf alle reeds bij ons bekende gegevens in de LVO gezet. Hierbij kan gedacht worden aan de naw-gegevens, de huidige productiecapaciteit, ligt het bedrijf op een gezoneerd industrieterrein etc. Tevens is het niet noodzakelijk om een situatietekening van de huidige situatie bij te voegen. Het bedrijf kan volstaan met het aanleveren van de gegevens die nog niet bij ons bekend zijn. In de meest ideale situatie zullen deze gegevens ook direct in ons eigen back-office systeem terecht komen, zodat alles digitaal wordt verwerkt en opgeslagen op een logische plek.

Aangezien onze ambitie is om alles digitaal te verwerken, moet de binnenkomende informatie ook op de juiste wijze digitaal aangeleverd worden. Hiermee kunnen we direct alle gegevens importeren in onze back-office en gaat er geen tijd verloren door het omzetten van gegevens in ons eigen systeem. Tevens kan op deze manier de aanvraag zo snel mogelijk uitgezet worden bij de behandelaars en adviseurs.

Naast de bovengenoemde ambities vonden wij de LVO op dit moment nog niet voldoende ontwikkeld om hier een goede test mee uit te voeren. De platte tekst in combinatie met het mailverkeer kwam op ons ouderwets over. Zoals genoemd sluit dit niet aan bij onze ambities. Tevens liepen we ook tegen een aantal praktische problemen aan. Bijvoorbeeld de gelijkwaardigheidstoets die wij uitvoeren bij alle bouwprojecten die een geringe afwijking vertonen ten opzichte van de aangevraagde situatie. Deze situatie wordt intern voorgelegd aan een aantal deskundigen. Deze beoordelen samen of er sprake is van gelijkwaardigheid. Indien er sprake is van gelijkwaardigheid, dan wordt er een nieuwe tekening gemaakt door de aanvrager conform de gebouwde situatie en wordt deze gewaarmerkte tekening toegevoegd aan het dossier. De LVO biedt deze mogelijkheid niet. Tevens moet indien een aanvraag via de LVO aangevuld wordt, duidelijk zichtbaar zijn wat de aanvullingen zijn. De overige bevindingen zijn tevens terug te vinden in het hoofddocument.

De gemeente Enschede vindt de huidige vorm van het LVO met aansluitvorm 3 nog onvoldoende om mee te gaan werken. Het berichtenverkeer kan als redelijk bestempeld kan worden. Dit is voor ons echter niet voldoende, omdat wij opteren voor een volledig in de midoffice geïntegreerd systeem. De verwachtingen van de gemeente Enschede liggen zoals geschetst hoger dan de hetgeen nu mogelijk is met de LVO.

4.2.3 Dorine Velner, namens de gemeente Zwolle

De gemeente Zwolle zal er (waarschijnlijk) voor kiezen om de LVO via een midoffice te koppelen aan een BackOffice systeem, dit wordt ook wel aansluitvariant 3 genoemd. Hierdoor zullen de medewerkers van de gemeente Zwolle uitsluitend werken vanuit een BackOffice Systeem.

Hoe werkt het LVO op dit moment

In de huidige staat kan de LVO nog niet in gebruik genomen worden. De 'behandelend' ambtenaar is al snel het overzicht kwijt door het switchen tussen LVO, mail en een midoffice systeem. Dit gebeurde al tijdens de test waarbij het maar om één aanvraag ging. Een aantal functionaliteiten mist het LVO onbewust. Hierbij kan gedacht worden aan het uitwisselen van documenten die zichtbaar moeten zijn voor de aanvrager, het bevoegde gezag en de adviserende instanties. En sommige functionaliteiten werken nog niet naar behoren (zoals bijvoorbeeld meerdere keren adviezen aanvragen).

Als de LVO uiteindelijk aangepast en uitgebreid wordt is het een mooi instrument. Het zou jammer zijn als de LVO niet gebruikt zal worden als de invoering van de WABO uitgesteld wordt. Ook met de huidige wetgeving zou een dergelijk instrument het proces rond de vergunningverlening vergemakkelijken. Ook zou het goed zijn om de gemeenten, provincies en waterschappen alvast vertrouwd te maken met de LVO.

Hoe denken wij dat het in de toekomst zou moeten werken

Zodra in de LVO een aanvraag voor de gemeente Zwolle binnenkomt wordt er automatisch een nieuwe zaak aangemaakt in ons BackOffice systeem. De administratieve gegevens worden automatisch ingelezen in ons systeem. Ook de bescheiden, documenten en notities worden overgehaald (of gekopieerd?) in ons systeem. De nieuwe aanvragen komen in ons systeem terecht in een 'verdeelbak'. Een coördinator verdeelt de aanvragen onder de verschillende vergunningcoördinatoren. Het verdelen gebeurt op basis van complexiteit (aantal samenvoegingen, bestuurlijke gevoeligheid en financiële risico's) van de aanvraag. De vergunningcoördinator gaat beoordelen of de aanvraag compleet is ingediend. Hierbij worden eventueel experts ingeschakeld. Als er gegevens ontbreken, krijgt de aanvrager van ons via de LVO een opsomming van de ontbrekende gegevens. De status in de LVO wordt automatisch omgezet in "wachten op aanvullingen". De aanvrager stuurt via de LVO de aanvullende gegevens. De aanvrager krijgt per mail een bevestiging dat de stukken zijn ontvangen. De toegewezen vergunningscoördinator krijgt in ons systeem een melding dat er nieuwe documenten zijn toegevoegd aan de desbetreffende aanvraag. De vergunningcoördinator gaat beoordelen (eventueel met experts) of de aanvraag compleet is. Een complete aanvraag heeft de status: "in behandeling". De aanvrager krijgt automatisch bericht van deze statuswijziging. De experts gaan inhoudelijk hun advies uitbrengen over de aanvraag. De vergunningcoördinator bundelt de verschillende adviezen tot een besluit.

Deze manier van werken zien wij voor adviesaanvragen van de provincie aan ons op dezelfde manier. Dus zodra de provincie in de LVO een adviesaanvraag opstart voor de Gemeente Zwolle, dan wordt er bij ons automatisch een zaak aangemaakt in ons backoffice systeem. Wij handelen de adviesaanvraag in ons backoffice systeem af en versturen ons advies aan de Provincie.

Dit is in vogelvlucht het verloop van een vergunningproces.

Enkele aandachtspunten:

- Aanvragen via de LVO komen automatisch in ons backoffice systeem.
- De aanvrager wordt automatisch op de hoogte gebracht van statusveranderingen.
- Dossiers in de LVO en ons backoffice systeem worden automatisch gesynchroniseerd.
- In de toekomst zullen verschillende basisregistraties gekoppeld worden waardoor het aanvraagformulier voor de aanvrager wordt 'voorgevuld'.

4.2.4 Stephan Nijhof, namens waterschap Regge en Dinkel

Met de WABO in het vooruitzicht wil het waterschap Regge en Dinkel graag meedenken hoe de elektronische dienstverlening zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk richting burger en ondernemer georganiseerd kan worden. Dit als vervolg op het project pilot Invoering omgevingsvergunning KTC. Aan de hand van workshops is in samenspraak met gemeenten en provincie de ketenprocessen in kaart gebracht voor de digitale procesgang van een vergunningaanvraag door een bedrijf (Koninklijke Grolsch NV).

Tijdens de pilot hebben wij een indruk gekregen hoe de provincie, gemeenten en de waterschappen moeten gaan samenwerken. De LVO zal daarbij een centrale rol gaan spelen. Tijdens de pilot is met name getest of aansluitvorm 3 van de LVO het ketenproces goed kan ondersteunen. Bij aansluitvorm 3 wordt het gehele vergunningverleningsproces, via een midoffice, afgehandeld in de eigen BackOffice systemen van de betrokken instellingen. Hoewel deze aansluitvorm voor ons waterschap momenteel nog niet relevant is, omdat wij nog niet beschikken over een midoffice, hebben wij wel een indruk gekregen hoe deze aansluitvorm zou kunnen werken.

Helaas hebben we tijdens de pilot moeten constateren dat de combinatie LVO met aansluitvorm 3 en afhandeling via eigen midoffice en BackOffice nog niet voldoende in de steigers staat om ermee te kunnen werken. Tijdens de pilot hebben we met enige regelmaat een workaround moeten verzinnen om de gedefinieerde scenario's te kunnen testen. Ondanks de doelstelling van de pilot, testen van aansluitvorm 3, moesten we in verband met de doorgang van het testen terugvallen op aansluitvorm 1.

Mocht het waterschap in de nabije toekomst de mogelijkheid hebben om via aansluitvorm 3 op de LVO aan te sluiten zullen we dit alleen doen als het mogelijk is om het gehele proces in de eigen systemen af te handelen. Je kunt en mag in deze tijd van onze medewerkers niet verlangen dat zij in één proces met twee systemen moeten gaan werken. Daarnaast verwachten wij van de LVO dat deze zoveel mogelijk aansluit op de processen zoals deze in de praktijk uitgevoerd worden.

Tijdens de praktijktesten is ook duidelijk naar voren gekomen dat het voor een goed vergunningverleningsproces van essentieel belang is dat het gehele proces, in nauwe samenwerking met de partners, goed is vastgelegd. En dat we van elkaar weten waar de overeenkomsten liggen maar ook waar de verschillen liggen. Tijdens de proeven is onder andere duidelijk geworden dat, hoewel procedures vastgesteld zijn in de Awb, er toch belangrijke verschillen zijn in een procedure voor een bouwvergunning en een procedure voor een milieuvergunning. Hoewel de pilot primair gericht was op het testen van de technische mogelijkheden zijn bovenstaande constatering net zo belangrijk.

Hoewel we in de toekomst met betrekking tot onze processen steeds afhankelijker worden van systemen blijft de communicatie tussen de medewerkers in het proces belangrijk. Dat is ook een positief aspect van het deelnemen aan deze praktijkproeven. We hebben elkaar leren kennen, je ziet de werkwijzen bij andere organisaties en we hebben gemerkt dat we allemaal hetzelfde doel voor ogen hebben. We willen in de keten de interne processen zo goed mogelijk op elkaar afstemmen met als doel een zo goed mogelijke dienstverlening. Dat geeft vertrouwen in de toekomst. Wij danken de provincie dat wij de mogelijkheid hebben gekregen om in de ICT-WABO pilot een rol te spelen.

4.2.5 Johannes Hassing (Witteveen+Bos), namens de aanvrager Koninklijke Grolsch NV

Op woensdag 14 en donderdag 15 mei 2008 hebben bij Witteveen+Bos de LVO-testen (intake) plaatsgevonden. Vanwege de traagheid van de LVO-server en het feit dat de LVO nog niet volledig is ingevuld konden de testen maar beperkt worden uitgevoerd.

Bevindingen

Mijn eerste bevindingen zijn hieronder, zo veel mogelijk in volgorde van de vragenboom van de LVO, opgesomd en toegelicht:

Bij het bepalen welke activiteiten van toepassing zijn, is enige ervaring met het aanvragen van vergunningen wenselijk. Het is voor een onervaren vergunningaanvrager moeilijk te begrijpen wat bijvoorbeeld wordt bedoeld met 'brandveilig gebruik maken van een gebouw'. Ook voor de activiteiten 'opslag van voorwerpen en stoffen' en 'overige activiteiten' ontbreekt een toelichting. Deze opmerking geldt eigenlijk voor de hele vragenboom van de LVO. Een onervaren vergunningaanvrager zal zichzelf regelmatig afvragen waarom een bepaalde vraag wordt gesteld en wat hij daarop als antwoord moet invullen.

Bij de bepaling van de activiteiten komt op een gegeven moment de vraag of er een gpbv-installatie aanwezig is (oftewel of de inrichting onder de IPPC-richtlijn valt). Door deze vraag met 'ja' te beantwoorden (wat in het geval van Koninklijke Grolsch NV waar is) komen er geen subvragen meer en trekt de LVO de conclusie dat de activiteit vergunningplichtig is (klopt!) en dat de gemeente het bevoegd gezag is (klopt in het geval van de Koninklijke Grolsch NV niet!). Als de vraag met 'nee' wordt beantwoord gaat de vragenboom verder.

De volgende vraag is dan of de activiteit valt onder een besluit ingevolge artikel 8.40 van de Wm, die niet in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen (bijvoorbeeld het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)). Hier ontstaat hetzelfde probleem. Het Bevi is van toepassing op Koninklijke Grolsch NV. Door deze vraag met 'ja' te beantwoorden komen er geen subvragen meer en trekt de LVO opnieuw de conclusie dat de activiteit vergunningplichtig is (klopt!) en dat de gemeente het

bevoegd gezag is (klopt niet!). Als de vraag met 'nee' wordt beantwoord gaat de vragenboom wel weer verder.

Pas na deze twee vragen worden er vragen gesteld over de branche waaronder de activiteit valt en worden er aanvullende vragen gesteld die uit het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) komen. Door deze vragen op de juiste wijze te beantwoorden, wordt uiteindelijk bepaald onder welke categorieën van bedrijven de inrichting valt en welke instantie daarvoor het bevoegd gezag is. Door bijvoorbeeld bij 'totaal geïnstalleerd vermogen' te beantwoorden dat dit meer dan 15 MW bedraagt (bij Koninklijke Grolsch NV is dit na uitbreiding 20 MW) trekt de LVO de conclusie dat de provincie het bevoegd gezag is. Dit is voor de Koninklijke Grolsch NV het enige criterium op basis waarvan de provincie het bevoegd gezag is voor de milieuvergunning.

Als je een vraag bij nader inzien fout hebt beantwoord en je wilt dit herstellen dan kun je niet altijd met de knop 'vorige' terug naar het betreffende scherm. Wanneer je via een omweg bij het betreffende scherm komt en het antwoord wijzigt, wordt de wijziging niet doorgevoerd in het resultaat van de vragenboom en blijft het eerst gegeven antwoord staan. Je kunt dit alleen herstellen door via de knop 'opnieuw' de hele vragenboom opnieuw te doorlopen.

Als de vragenboom ter bepaling van de activiteiten en de vergunningplicht is doorlopen en afgerond geeft het systeem aan dat de gegevens met betrekking tot de activiteiten nog niet volledig zijn. Er moet nog een specificatie worden ingevuld. Deze vragen hadden ook direct kunnen worden gesteld. Bij de vragen in de specificatie zijn geen verplichte invoervelden aangegeven (* ontbreekt). Als je bij deze vragen niets of onzin invult gaat de vragenboom gewoon door. Wanneer de hele vragenboom van de specificatie is doorlopen, ongeacht of je de vragen (goed) hebt beantwoord, zijn de gegevens wel volledig en kun je de aanvraag indienen. Het systeem suggereert dat de aanvraag ontvankelijk is ondanks dat een aantal gegevens niet of onjuist is ingevuld.

Bij sommige vragen heb je meerdere keuzemogelijkheden. Je kunt echter meestal maar één keuze aanvinken, terwijl er meerdere keuzes van toepassing zijn. Voorbeeld: bij het brandveilig gebruik maken van het gebouw moet op een gegeven moment worden gekozen tussen dag- en nachtverblijf, terwijl bij Koninklijke Grolsch NV in een 24-uurs ploegendienst wordt gewerkt. Er is dus zowel sprake van dagverblijf als nachtverblijf. Als het niet mogelijk is meerdere keuzes aan te vinken moet in de vragenboom wel worden aangegeven welk antwoord het meest kritisch is en waarom. Bij deze vraag is –overigens ook de term 'verblijf' niet uitgelegd.

Het systeem vraagt bij of na het invullen van de verschillende vragen en specificaties niet om het toevoegen van bescheiden (indieningsvereisten). Bij het aanvinken van bepaalde activiteiten en het invullen van bepaalde vragen, moet het systeem gaan vragen om onderbouwende onderzoeken (geluid, geur, energie, enz.) en tekeningen (plattegrond, riolering, bouwconstructie, enz.). De aanvrager weet nu totaal niet waar hij aan toe is.

Soms onthoudt het systeem bepaalde gegevens die eerder zijn ingevuld. Op andere momenten en in andere delen van het systeem weer niet. Dit is in ieder geval niet consequent doorgevoerd en de vraag moet worden gesteld wanneer dit wel en wanneer dit niet wenselijk is.

Samenvattend kan worden gesteld dat het voor een onervaren vergunningaanvrager niet eenvoudig is om de LVO volledig te begrijpen en in te vullen. Daarnaast ontbreken er nog te veel onderdelen, waardoor niet bekend is wat uiteindelijk de werkelijke uitkomsten van de LVO zijn.

5 Leerpunten

Dit hoofdstuk bevat de leerpunten betreffende het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel.

Draagvlak

De ketenprocessen, vergunningsscenario's en ketenberichten zijn door de samenwerkingspartners van het Voorbeeldproject gedefinieerd en gedocumenteerd. De adoptie van deze ketenprocessen, vergunning-scenario's en ketenberichten door VROM, IPO, VNG en UVW heeft nog nauwelijks plaatsgevonden. Het effect als nationaal "Voorbeeldproject" moet daarom nog verzilverd worden;

Leerpunt is om voortaan vooraf afspraken te maken met de ketenpartijen VROM, IPO, VNG en UVW over het standaardisatieproces van ketenprocessen, ketenberichten en vergunningsscenario's uit het Voorbeeldproject.

Communicatie

Van meet af aan zijn alle resultaten van het Voorbeeldproject op de website van de provincie Overijssel ter beschikking gesteld en een aantal producten, zoals het draaiboek praktijkproeven is op het VROM Kennisplein Omgevingsvergunning geplaatst. Daarmee is maximaal voldaan aan de opdracht om als Voorbeeldproject de resultaten bekend te maken en vrij te geven. De WABO-ICT-film, die gemaakt wordt in het kader van het Voorbeeldproject zal ook breed en verspreid worden.

*Leerpunt is om **vooraf** afspraken te maken met VROM, IPO, VNG en UVW over de distributie van resultaten en producten.*

Architectuur

De provinciale werkgroep Architectuur van IOG-Info heeft in december 2007 de Project Start Architectuur (PSA) voor het Voorbeeldproject opgeleverd, waarbij de NORA als referentie-architectuur is gebruikt. Het generaliseren van deze PSA naar een WABO-architectuur voor alle provincies is nog niet afgerond.

Leerpunt is dat VROM met IPO, VNG en UVW strakke afspraken maakt over het opstellen en toepassen van een gemeenschappelijke WABO-architectuur, daarbij in acht nemend het principe van "Comply or explain" (vastleggen welke componenten van de WABO-architectuur verplicht zijn).

Standaardisatie (gebruik bouwstenen E-overheid)

Binnen het Voorbeeldproject is gebruik gemaakt van beschikbare bouwstenen van de E-overheid, zoals DigiD. Daarnaast hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden om de Overheids Service Bus (OSB) binnen het Voorbeeldproject te gaan toepassen.

Koppelingen met basisregistraties zijn buiten beeld gebleven, omdat de LVO deze functionaliteit (nog) niet ondersteunt.

Leerpunt is dat met VROM, BZK, IPO, VNG en UVW tevoren strakke afspraken gemaakt dienen te worden over toepassing van bouwstenen van de E-overheid in het Voorbeeldproject, daarbij in acht nemend het principe van "Comply or explain" (vastleggen welke bouwstenen van de E-overheid verplicht zijn).

Principes WABO-keten

Bij het Voorbeeldproject is uitgegaan van de principes van het zaakgericht werken binnen de WABO-keten, waarbij het GFO Zaken van VNG als referentie is gebruikt. De provincies (IPO) blijken de GFO Zaken (nog) niet geadopteerd te hebben als basis voor de inrichting van de WABO-processen bij de provincies. Hierdoor zijn de nationale vertrekpunten voor de gemeenschappelijke inrichting van de WABO-processen en het digitale zaak-dossier onvoldoende verankerd.

Leerpunt is dat IPO, VNG en UVW afspraken moeten vastleggen over de principes van de WABO-keten, zoals het zaakgericht werken op basis van GFO Zaken en de inrichting van het digitale zaakdossier.

Procesbeschrijving

Zoals bij 1 is aangegeven zijn de ketenprocessen in kaart gebracht. De stappen in het beschreven proces zijn voor alle betrokken partijen/ketenpartners herkenbaar, omdat het (nog) niet op detailniveau is beschreven. Tijdens de testdagen is er ook inhoudelijk en gedetailleerd gesproken over de werkwijze bij de provincie, het waterschap en de gemeente. Daaruit bleek dat hetgeen uitgevoerd wordt binnen eenzelfde soort processtap bij de provincie anders is dan bij de gemeente/het waterschap. Voor een goede samenwerking en een goede aansluiting van het ene proces met het andere, is het noodzakelijk om elkaars procesgang te kennen.

Leerpunt is dat bij een vervolg van de praktijkproeven, los van de ICT, ook aandacht besteed moet worden aan de afstemming van de processen, op een niveau dieper dan de beschreven ketenprocessen.

Gegevenswoordenboek LVO en XML-berichten

Bij het Voorbeeldproject is gebruik gemaakt van de LVO "as built", ofwel met de laatst beschikbare test-versie van de LVO. Bekend was dat het gegevenswoordenboek van de LVO en daarmee ook de inrichting van de XML-berichten nog "in progress" was. Daarmee heeft het Voorbeeldproject bewust het risico genomen uit te gaan van een onvoltooid gegevenswoordenboek en met niet definitieve XML-berichten te werken. Dit is gemotiveerd met het oogmerk de ketenprocessen te testen, die minder gevoelig zijn voor een compleet afgerond gegevenswoordenboek.

Leerpunt is dat de test-strategie van de praktijkproeven met VROM, IPO, VNG en UVW formeel moet worden afgesproken, zodat duidelijk is binnen welke randvoorwaarden getest wordt en welke doelen met de test beoogd worden.

Betrokkenheid toezicht en handhaving

Binnen het Voorbeeldproject heeft het accent gelegen op het vergunningproces en de onderlinge samenwerking en advisering hierbij. De relatie met toezicht en handhaving is daardoor grotendeels buiten beeld gebleven en dat is feitelijk een bewuste keuze geweest om de complexiteit van het Voorbeeldproject te beperken en focus te houden.

Met name bij provincies is bij de milieuwetgeving sprake van een veel grotere samenhang tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. Dit in tegenstelling tussen de bouwwetgeving waarbij van een veel lossere samenhang sprake is.

De provincie Overijssel heeft in het Voorbeeldproject - ondanks dat handhaving niet expliciet deel uitmaakte van de praktijkproeven - gesignaleerd dat bij het ontwerp van de LVO en bij de inrichting van de WABO-keten nauwelijks aandacht is besteed aan de samenhang tussen vergunningverlening en toezicht / handhaving. Vanuit het oogpunt van enkelvoudige informatieaanlevering en benutting van informatie uit aanvraag en vergunningverleningsproces moet de nodige informatie voor raadpleging en gebruik behouden blijven.

Leerpunt is dat VROM, IPO, VNG en UVW bij de ontwikkeling van de LVO en bij de inrichting van de WABO-keten expliciet rekening moeten houden met de samenhang tussen vergunningverlening en toezicht / handhaving.

DIV-aspecten (Document Management)

Omdat de nadruk bij het Voorbeeldproject op de ketenprocessen, vergunning-scenario's en ketenberichten lag hebben de DIV-aspecten (Document Management) nauwelijks aandacht kunnen krijgen. Dit is mede ingegeven omdat deze bij het Voorbeeldproject WABO-ICT Noord-Brabant extra aandacht zouden krijgen.

De door de provincie Overijssel uitgevoerde DIV-scan (zie bijlage 6) geeft aan dat om een bedrijfsklare en bedrijfszekere WABO-ICT in te richten de DIV-aspecten integraal meegenomen moeten worden.

Leerpunt is dat bij een vervolg van de praktijkproeven de DIV-aspecten afgestemd worden door een DIV-inbreng van alle betrokken overheden en voor te leggen aan IOG-DIV om de provinciale samenhang te regelen. De gezamenlijke archiefinspecties moeten hierbij via het LOPAI (Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecties) ook in beeld komen.

6 *Conclusies en Aanbevelingen*

Op basis van de bevindingen en leerpunten ten aanzien van het voorbeeldproject WABO-ICT die in de voorgaande hoofdstukken zijn beschreven, komen in dit hoofdstuk de conclusies en aanbevelingen aan de orde.

Het betreffen conclusies en aanbevelingen voor zowel de ketenpartners als voor belanghebbenden bij de WABO-ICT en de LVO, zoals het Ministerie van VROM, IPO, VNG, UVW en het bedrijfsleven.

6.1 **Conclusies**

Het voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel heeft geleid tot de volgende conclusies:

- De samenwerking tussen de ketenpartners heeft veel begrip voor en inzicht in elkaars processen opgeleverd.
- De aanvrager (vertegenwoordigd door adviesbureau Witteveen+Bos) herkent vanuit de Grolsch-casus onvoldoende de logica in de vragenboom van de LVO en observeert een grote complexiteit in de vraagstelling van de vragenboom. Daardoor lijkt de LVO alleen voor doorgewinterde experts bruikbaar te zijn.
- De LVO is – gezien de 179 bevindingen van de praktijkproeven - onvoldoende ver ontwikkeld om een eindindruk te kunnen geven van de werkbaarheid voor de vergunningpraktijk van gemeenten, provincies en waterschappen. Een eindoordeel of de LVO bedrijfsklaar en bedrijfszeker is voor de vergunningpraktijk van gemeenten, provincies en waterschappen kan daarom op basis van het Voorbeeldproject niet gegeven worden.
- De binnen het Voorbeeldproject WABO-ICT opgestelde beschrijving van de WABO-ketenprocessen, ketenberichten en vergunningsscenario's vragen om een breder draagvlak bij de overheid.
- De resultaten van het Voorbeeldproject WABO-ICT leveren een bijdrage voor de plateauplanning bij de ketenpartners voor de realisatie van hun eigen WABO-ICT-architectuur.

6.2 **Aanbevelingen**

De hierboven genoemde conclusies leiden tot de volgende aanbevelingen:

- Het is noodzakelijk dat de beschrijvingen van de ketenprocessen en de ketenberichten door het Ministerie van VROM in samenwerking met VNG, IPO en UVW uitgewerkt worden tot een ketenprocesbeschrijving en ketenberichtbeschrijving.
- Het is noodzakelijk om het zaakgericht werken op basis van het GFO-zaken van VNG als basis te gebruiken voor de inrichting van de WABO-keten.
- Het is aan te bevelen om de op bedrijfscasuïstiek gebaseerde praktijkproeven in Overijssel bij verdere ontwikkeling van de LVO te herhalen en hierbij beschikbare componenten van de e-overheid (zoals OSB, Overheids Service Bus, en GMV, Gemeenschappelijke Machtigings Voorziening) mee te nemen in de testopstelling. Zodoende wordt aangesloten op de door het Kabinet op 30 mei 2008 gepubliceerde "Visie betere dienstverlening overheid en actieprogramma dienstverlening en e-overheid", waarin de Omgevingsvergunning als voorbeeldproject wordt aangewezen.
- Aangezien niet alleen de WABO, maar ook de nieuwe Waterwet ondersteund moet worden door de LVO is het aan te bevelen om een Voorbeeldproject Waterwet-ICT uit te voeren overeenkomstig het Voorbeeldproject WABO-ICT.

7 Relevante documenten

- Badart, R. (2008). *Eindrapport. Bevindingen, conclusies en aanbevelingen m.b.t. het berichtenverkeer LVO*. Enschede: Dimpact.
- Bijleveld-SchoutenBijleveld, A.Th.B. [Visie betere dienstverlening overheid en actieprogramma dienstverlening en e-overheid](#).
- Duivenvoorden, J.J. (2007). [Beschrijving van de ketenprocessen](#).
- Duivenvoorden, J.J. (2007). [Projectplan Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel](#).
- Duivenvoorden, J.J. (2007). [Verslag eerste workshop processen voorbeeldproject WABO-ICT](#). (Zie bijlagen)
- Duivenvoorden, J.J. (2008). [Verslag tweede workshop ketenprocessen voorbeeldproject WABO-ICT](#). (Zie bijlagen)
- Duivenvoorden, J.J. (2008). [Verslag derde workshop draaiboek praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT](#). (Zie bijlagen)
- Duivenvoorden, J.J. (2008). [Voortgang en stand van zaken van het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel](#). (Presentatie tijdens tweede workshop).
- Duivenvoorden, J.J., Smal, J. (2007). *Overzicht digitaal berichtenverkeer tussen LVO, Bevoegd gezag (provincie) en Adviseurs (gemeenten en waterschappen)*. Interne memo Provincie Overijssel. (Zie bijlagen).
- Emaxx. (n.d.). [LVO proefopstelling](#).
- Horward, J. (2008). [Mid Office LVO proefopstelling](#). (Presentatie).
- IPO, VNG, NVW (2007). *Handreiking inzake onderlinge advisering tussen gemeenten, provincies en waterschappen in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht*. (Zie bijlagen)
- Leussink, M. (2008). [Praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT. Draaiboek voor het onderzoek naar de praktische werking van de LVO](#). Overijssel: Provincie Overijssel.
- Leussink, M. (2008). *Bevindingen Praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT. Resultaten van de praktijkproeven voor het onderzoek naar de praktische werking van de LVO*. Overijssel: Provincie Overijssel.
- Ministerie van VROM. (2007). [Wegwijzer omgevingsvergunning, module handhaving](#).
- Naarding, M. (2008). *DIV-scan voorbeeldproject WABO-ICT*. Interne memo Provincie Overijssel. (Zie bijlagen)
- Provincie Drenthe, Provincie Flevoland, Provincie Gelderland, Provincie Utrecht, Provincie Zeeland, Provincie Zuid-Holland, et al. (2007). [Samenhang voor samenwerking. Een Project Start Architectuur Omgevingsvergunning voor het voorbeeldproject Overijssel?](#)

8 Bijlagen

1. IPO, VNG, UVW (2007). *Handreiking inzake onderlinge advisering tussen gemeenten, provincies en waterschappen in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht*.
2. Duivenvoorden, J.J., Smal, J. (2007). *Overzicht digitaal berichtenverkeer tussen LVO, Bevoegd gezag (provincie) en Adviseurs (gemeenten en waterschappen)*. Interne memo Provincie Overijssel.
3. Duivenvoorden, J.J. (2007). *Verslag eerste workshop processen voorbeeldproject WABO-ICT*.
4. Duivenvoorden, J.J. (2008). *Verslag tweede workshop ketenprocessen voorbeeldproject WABO-ICT*.
5. Duivenvoorden, J.J. (2008). *Verslag derde workshop draaiboek praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT*.
6. Provincie Overijssel, gemeente Zwolle, gemeente Enschede, Waterschap Regge en Dinkel (2007). *Bolletjesplaten toetsgebieden Grolsch-casus bij provincie, gemeenten en waterschap*.
7. Naarding, M. (2008). *DIV-scan voorbeeldproject WABO-ICT*. Interne memo Provincie Overijssel.
8. Gerapporteerde bevindingen praktijkproeven uit: *Bevindingen Praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT. Resultaten van de praktijkproeven voor het onderzoek naar de praktische werking van de LVO* (Leussink, 2008).

Bijlage 1   Handreiking inzake onderlinge advisering

HANDREIKING

**inzake onderlinge advisering tussen gemeenten, provincies
en waterschappen in het kader van de uitvoering van de**

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Versie 090307

Ter inleiding

Met de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) per 1 januari 2008 zullen er omgevingsvergunningen verleend en vervolgens gehandhaafd gaan worden. Voor die inrichtingen waarvoor de provincie momenteel bevoegd gezag is op grond van de Wet milieubeheer, gaat zij met de inwerkingtreding van de Wabo de omgevingsvergunning verlenen. Dit betekent dat de provincie ook die onderdelen van de omgevingsvergunning, zoals bouwen, slopen, kappen en indirecte lozingen, moet schrijven waarvoor zij niet de kennis en kunde in huis heeft.

Een aantal provincies is voornemens deze kennis en kunde niet in huis te halen, maar gebruik te gaan maken van de expertise van de inliggende gemeenten en waterschappen. Met dit uitgangspunt is nagedacht over (werk)afspraken tussen gemeenten en provincie om straks een omgevingsvergunning te kunnen verlenen. Dit is uitgemond in het Handreiking inzake onderlinge advisering tussen gemeenten, provincies en waterschappen in het kader van de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Handreiking). Opgemerkt zij dat de Handreiking afspraken bevat die nodig zijn in geval Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

De Handreiking richt zich op vijf momenten van samenwerking die kunnen worden onderscheiden in:

- Samenwerking vanwege het loket
- Samenwerking vanwege vergunningverlening
- Samenwerking vanwege handhaving
- Samenwerking vanwege bezwaar- en beroepsprocedures
- Samenwerking vanwege advisering van de Provincie aan gemeenten

Opgemerkt zij dat de Handreiking *niet* ziet op de wettelijke advisering, zoals beschreven in artikel 2.11 en artikel 2.16 lid 1 sub c onder 6 van de Wabo. Het gaat om 'vrijwillige' advisering.

Leeswijzer

Er bestaat een grote diversiteit tussen de wijze waarop de provincies, gemeenten en waterschappen invulling wensen te geven aan de samenwerking in het kader van de Wabo. Hierom wordt in deze Handreiking met name ingegaan op welke onderdelen van belang zijn om overeenstemming over te krijgen in de samenwerking. Hiermee is het een checklist voor het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. Verder is als concrete uitwerking per onderdeel een voorbeeld gegeven van de afspraken die in een overeenkomst vastgelegd kunnen worden.

Definitielijstje

Als er over samenwerking in een overeenkomst afspraken worden vastgelegd is het belangrijk dat alle samenwerkingspartners dezelfde definities hanteren. De meest essentiële definities worden aan het begin van de overeenkomst vastgesteld.

Voorbeeld definities:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke definities die kunnen worden vastgesteld:

Advies

Aanvraag

Backoffice

Balie

Bevoegd gezag

Externe partner

Front office

Initiatief

Loket

Midoffice

Statusinformatie

1. Samenwerking vanwege het loket

Omdat burgers en bedrijven zowel bij gemeenten als bij de provincie aanklopt voor informatie en diensten moeten er afspraken gemaakt worden over de samenwerking in het loket. Er moeten tussen provincie en gemeenten onder andere afspraken gemaakt worden over:

- Wat is de taak van het loket
- Welke informatie moet wanneer doorgezonden worden
- Of en hoe (archief)dossiers en andere informatiebronnen over en weer beschikbaar worden gesteld.

Taak van het loket:

He is belangrijk om met elkaar duidelijk af te spreken welke functie het gemeentelijk en het provinciaal loket kunnen en mogen vervullen. Hierbij is het belangrijk om verschillende situaties vanuit de klant te beschouwen. Waarmee vind deze dat hij het beste is geholpen.

Informatie uitwisseling:

Bij het loket komen vragen terecht die mogelijk doorgespeeld moeten worden naar andere betrokken bestuursorganen. Ook zullen bedrijven er initiatieven aanmelden waarvan in het kader van de vergunningverlening de betrokkenheid van een ander bestuursorgaan gewenst is. Er moeten afspraken gemaakt worden over wie wanneer geïnformeerd of geconsulteerd wordt, hoe dit wordt gedaan en welke rol de landelijke voorziening omgevingsvergunning (LVO) hierin speelt.

Beschikbaarheid van informatie

Om het loket (gemeentelijk en provinciaal) optimaal te laten functioneren moet het beschikken over actuele informatie. Deze actuele informatie bestaat uit een statisch deel zoals lokale beleidsregels, bestemmingsplannen enz. enz. en uit een dynamische deel dat o.a. het e-dossier, de informatie die nodig is gedurende vergunningprocedures, handhavingacties en klachtenafhandeling omvat. In een overeenkomst moet worden vastgelegd om welke informatie het gaat, hoe die beschikbaar wordt gesteld en hoe deze actueel wordt gehouden.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

- Het loket verzorgt de algemene informatie naar burgers en bedrijven.

Toelichting: Het gaat hier om algemene informatie over de omgevingsvergunning. Voorlichting kan op diverse manieren plaatsvinden: digitaal (website VROM/ provincie / gemeenten), telefonische helpdesk (provincie en gemeenten) en fysiek helpen van burgers en bedrijven met het beantwoorden van vragen aan de balie bij gemeenten).

- De Provincie verzorgt voor gemeenten een overzicht van provinciale inrichtingen met de gegevens van accounthouders (naam, telefoonnummer en e-mailadres) bij de Provincie

Toelichting: Genoemd overzicht moet zowel digitaal en bij de fysieke balies beschikbaar zijn, zodat burgers en bedrijven direct doorverwezen kunnen worden naar het juiste bevoegde gezag.

- Na binnenkomst wordt een initiatief door het loket zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee werkdagen na ontvangst doorgestuurd naar het bevoegde gezag.
- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee werkdagen een afschrift van het initiatief naar de (overige) betrokken bestuursorganen.

Toelichting: Het is de bedoeling dat een initiatief digitaal binnenkomt in de (nog door VROM te bouwen) "landelijke voorziening" en dan zijn weg vindt naar het juiste bevoegd gezag. Een aanvraag kan op verschillende wijze worden ingediend; meestal begint het met een initiatief en gaat een vooroverleg vooraf aan het indienen van een aanvraag. Daarom is van belang dat zo spoedig mogelijk het bevoegde gezag van het initiatief op de hoogte raakt om vervolgens een

vooroverleg te gaan organiseren.

- Nadat een initiatief is ontvangen, zendt het bevoegde gezag zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee werkdagen, een bevestiging van ontvangst aan de aanvrager. Tevens geeft het bevoegde gezag aan de aanvrager te kennen dat hij het bevoegde gezag in de procedure is.

Toelichting: Het is van belang dat de aanvrager zo spoedig mogelijk in kennis wordt gesteld van het ontvangst van het initiatief door het bevoegde gezag. De aanvrager zal daarnaast worden aangegeven dat op korte termijn een vooroverleg zal worden georganiseerd.

- De provincie en de inliggende gemeenten en waterschappen maken afspraken over toegang tot elkaars dossiers. Dit geldt zowel ten aanzien van de voorbereiding op de daadwerkelijke implementatie van deze afspraken voor 1 januari 2008 als daarna.

Toelichting: Onderscheid maken tussen uitwisselen documenten uit staande fysieke archieven en digitale archieven. Opzetten van een gezamenlijke databank met dossiers? Wellicht samen met het opzetten van een systeem van track & trace.

Alle betrokkenen moeten zorgen dat zij vanuit hun eigen ict mogelijkheden documenten kunnen uitwisselen.

2. Samenwerking vanwege vergunningverlening

§ 1. Vooroverleg

Het vooroverleg is een belangrijke fase in het vergunningverleningstraject willen we het initiatief van de aanvrager integraal centraal stellen. Goede afstemming is noodzakelijk en heldere onderlinge werkafspraken. Bij veel procedures waar de provincie mee te maken krijgt is een uitgebreid vooroverleg aan de orde. Omdat het vaak om complexe procedures gaat is goede afstemming in de vooroverlegfase noodzakelijk om verderop in de procedure niet met verrassingen te worden geconfronteerd. Omdat er met de gemeenten en waterschappen op diverse inhoudelijke onderdelen wordt samengewerkt zal dit ook in het vooroverleg door moeten klinken. In dit kader moet er overwogen worden om afspraken te maken over:

- Vaststellen van de onderlinge verhoudingen al dan niet in een projectorganisatie
- de te hanteren planning en werkverdeling al dan niet vastgelegd in een projectplan
- Doorzenden en uitwisselen van informatie

Verhoudingen

Het is aan te bevelen om vooraf af te spreken wie waarvoor verantwoordelijk is en wie leiding geeft aan het proces. Er zal iemand moeten zijn die uiteindelijk de nodige knopen doorhakt en als aanspreekpunt voor de aanvrager kan functioneren zodat het vooroverleg met succes kan worden afgerond. Dit generiek in de overeenkomst worden vastgelegd of per initiatief in een op te stellen projectplan. Als voor dit laatste wordt gekozen is het verstandig om voor het format van het projectplan afspraken te maken.

Planning en werkverdeling

Planning en werkverdeling is bij samenwerking van belang zodat de samenwerkingspartners duidelijk hebben wie wat doet en afhankelijkheden in beeld zijn. Bij een complex initiatief zal hier meer nadruk op gelegd moeten worden dan bij een eenvoudig initiatief. Met deze afspraken kan ook inhoud worden gegeven aan monitoring van de voortgang.

Doorzenden en uitwisselen van informatie

Stukken die in het kader van het vooroverleg ingediend worden bij de ene samenwerkingspartner kunnen van belang zijn voor de andere samenwerkingspartner. Het is daarom van belang afspraken te maken over welke stukken toegezonden/doorgezonden worden. Binnen welke termijn dit gebeurt en op welke wijze.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

- Het bevoegde gezag tracht een ontvangen initiatief of aanvraag zo spoedig mogelijk helder en volledig te krijgen.

Toelichting: Zo spoedig mogelijk zal helderheid moeten bestaan omtrent het project en de activiteiten die daar onderdeel van uitmaken.

- Het bevoegde gezag gaat na wie intern bij de beoordeling van een initiatief betrokken moet worden.

Toelichting: Zo spoedig mogelijk moet duidelijk zijn wie bij het bevoegde gezag zich met een initiatief moet gaan bezighouden. Ook zal een projectleider/ behandelend ambtenaar moeten worden benoemd.

- Het bevoegde gezag brengt zo spoedig mogelijk de aangewezen contactpersonen van de betrokken bestuursorganen op de hoogte van een initiatief en vraagt hen hun aandeel in de omgevingsvergunning te leveren.

Toelichting: Bij elk bij de Wabo betrokken bestuursorganen moet voor de inwerkingtreding van de Wabo een contactpersoon zijn aangewezen. Met die personen verloopt de communicatie met het

bevoegd gezag. De contactpersonen dragen, ieder voor hun eigen organisatie, ervoor zorg dat hun aandeel in de omgevingsvergunning tijdig wordt geleverd.

- Voor dat gedeelte van de omgevingsvergunning waarvoor zij bij het proces worden betrokken, geven de betrokken bestuursorganen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een week op basis van de beschikbare informatie de mogelijke inhoudelijke knelpunten in het project aan.
- Nadat het bevoegde gezag de bijdragen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, brengt hij zo spoedig mogelijk de haalbaarheid van het project in kaart.

Toelichting: Een checklist met mogelijke knelpunten zal moeten worden opgesteld, aan de hand waarvan de haalbaarheid van een project in kaart kan worden gebracht.

- Daarnaast stelt het bevoegde gezag een projectplan op, waarbij in ieder geval is aangegeven binnen welke termijn een definitieve aanvraag kan worden verwacht, hoe er met de aanvrager wordt gecommuniceerd en binnen welke termijn de betrokken bestuursorganen hun adviezen aan het bevoegde gezag moeten aanleveren.

Toelichting: Belangrijk is dat zo spoedig mogelijk in kaart wordt gebracht welke inhoudelijke knelpunten zijn verbonden aan een project. Verder is van belang dat de communicatie met de aanvrager via het bevoegde gezag verloopt en dat locatiebezoeken gezamenlijk plaatsvinden. Daarnaast zal in het projectplan duidelijk moeten zijn aangegeven binnen hoeveel tijd de betrokken bestuursorganen hun adviezen in het kader van de omgevingsvergunning moeten aanleveren.

- Het bevoegde gezag rondt het vooroverleg af met een verslag, waarvan een afschrift wordt gezonden aan de aanvrager en de betrokken bestuursorganen.

§ 2. Definitieve aanvraag

De definitieve aanvraag is het begin van de formele procedure. De aanvragen worden door bedrijven of andere rechtspersonen bij de provincie worden ingediend. Dit betekent dat deze conform het Besluit omgevingsrecht in digitale vorm moeten worden ingediend. De landelijke voorziening omgevingsvergunning speelt hierin een centrale rol. De LVO heeft o.a. de volgende functionaliteiten: Uploaden van een vergunningaanvraag door de aanvrager, downloaden van deze aanvraag door het bevoegde gezag en andere betrokken bestuursorganen. Het uploaden van (ontwerp) voorschriften en vergunning teksten, adviezen enz. Het maken van afspraken hoe stukken ter bewerking doorgestuurd moeten worden is hiermee redelijk eenvoudig. De LVO speelt hierin een belangrijke rol. In dit kader moet uitgezocht worden hoe stukken met een vertrouwelijk karakter worden uitgewisseld. Dit is een onderwerp dat in de overeenkomst moet worden geregeld.

Naast de wijze waarop gegevens worden uitgewisseld moeten er afspraken gemaakt worden over de termijnen die gehanteerd wordt om op vragen en verzoeken te reageren.

Ook in deze fase moet er duidelijk zijn wie waarvoor verantwoordelijk is, wie de leiding heeft en aanspreekpunt is voor de aanvrager.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee werkdagen, nadat een definitieve aanvraag is ontvangen een bevestiging van ontvangst aan de aanvrager.
- Het bevoegde gezag gaat na wie intern bij de beoordeling van een aanvraag betrokken moet worden.

Toelichting: Als er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden, zal zo spoedig mogelijk duidelijk moeten zijn wie bij het bevoegde gezag zich met een ontvangen aanvraag moet gaan bezighouden. Ook zal een projectleider of een accountmanager moeten worden benoemd.

- Het bevoegde gezag stelt de aangewezen contactpersonen van de betrokken bestuursorganen onverwijld op de hoogte van een ontvangen aanvraag en zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee werkdagen de aanvraag met de bijbehorende stukken naar de betrokken bestuursorganen. Daarbij voegt het bevoegde gezag een verzoek om advies van een betrokken bestuursorgaan dan wel betrokken bestuursorganen.

Toelichting: Het bevoegde gezag kan de aanvraag, die is binnengekomen via de VROM-server, downloaden. Met het verspreiden van de aanvraag met de bijbehorende stukken zullen ook de betrokken bestuursorganen (formeel) moeten worden verzocht hun adviezen binnen een bepaalde termijn te leveren.

- Het bevoegde gezag is verantwoordelijk voor de statusinformatie op het web.

Toelichting: Het uitvoeren van de wettelijke bepalingen over het openbaar maken van de aanvraag en de voortgang van de aanvraag is de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag.

- Voor dat gedeelte van de omgevingsvergunning waarvoor zij bij het proces worden betrokken, geven de betrokken bestuursorganen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een week op basis van de beschikbare informatie de mogelijke inhoudelijke knelpunten in het project aan.
- Nadat het bevoegde gezag voormelde bijdragen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, brengt hij zo spoedig mogelijk de haalbaarheid van het project in kaart en

stelt hij een projectplan op.

Toelichting: Als er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden, zal zo spoedig mogelijk nadat een aanvraag is ontvangen de haalbaarheid in kaart moeten worden gebracht en dient er een projectplan te worden opgesteld. Bij het in kaart brengen van de haalbaarheid van een project kan een checklist met mogelijke knelpunten handig zijn.

- Het bevoegde gezag beoordeelt in samenwerking met de betrokken bestuursorganen een aanvraag in het kader van de Wet BIBOB.
- Ingeval voor de beoordeling van een aanvraag aanvullende gegevens nodig zijn, geven de betrokken bestuursorganen dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken nadat de aanvraag door het bevoegde gezag is ontvangen, aan het bevoegde gezag te kennen. Daarbij vermelden de betrokken bestuursorganen specifiek welke gegevens zij voor de beoordeling van de aanvraag nog nodig hebben.

Toelichting: Zo spoedig mogelijk moet duidelijk moeten zijn of een ontvangen aanvraag compleet is of dat bepaalde informatie ontbreekt. Uit de denktanks is naar voren gekomen dat een termijn van twee weken haalbaar is.

- Ingeval een aanvraag door de aanvrager niet afdoende is aangevuld, geven de betrokken bestuursorganen dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien dagen nadat de informatie door het bevoegde gezag is ontvangen, aan het bevoegde gezag te kennen.

Toelichting: Als blijkt dat de aanvraag onvolledig is, stelt het bevoegde gezag de aanvrager conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid de aanvraag aan te vullen. Een aangevulde aanvraag zal zo spoedig mogelijk opnieuw moeten worden beoordeeld. Als blijkt dat een aanvraag niet afdoende is aangevuld, dient het bevoegde gezag de aanvraag buiten behandeling te stellen.

§ 3. Ontwerpbeschikking

Het opstellen van de ontwerpbeschikking is een onderwerp waarbij goede communicatie over en weer noodzakelijk is. Vroegtijdig elkaar informeren voorkomt problemen en verkleint bovendien de kans op strijdigheden tussen de onderdelen later in het traject. Om een voorspoedig verloop van de vergunningprocedure te bewerkstelligen zijn ofwel tijdens het vooroverleg termijnen met elkaar afgesproken ofwel worden deze termijnen in de overeenkomst vastgelegd.

Op dit moment leven er nog wel een aantal onduidelijkheden waarover wel afspraken gemaakt moeten worden het gaat o.a. om de volgende onderwerpen:

- Vrijstelling bestemmingsplan
- Afwijken van adviezen
- Vergoedingen en kortingen

Vrijstelling bestemmingsplan

Bij een procedure om vrijstelling van het bestemmingsplan te verkrijgen, is ongeveer drie maanden nodig alvorens een raadsbesluit is genomen. Hierdoor zal de proceduredtijd vrijwel zeker worden overschreden. Hierover zal eerst duidelijkheid moeten komen voordat er concrete afspraken over gemaakt kunnen worden.

Afwijking van adviezen

Omdat er de mogelijkheid bestaat dat de Provincie wil afwijken van het advies dat door de gemeente is gegeven is het van belang hier vooraf afspraken over te maken. Uiteraard bestaat er niet de intentie om te pas en te onpas van de gemeentelijke adviezen af te wijken. Hiervoor bestaat overigens in de Wet nagenoeg geen ruimte. De toetsingskaders binnen de Wabo blijven immers onaangetast. Toch kunnen er situaties zijn waarover verschil van inzicht bestaat. Hierover zullen afspraken gemaakt moeten worden in de samenwerkingsovereenkomst. Ook moet vooraf nagedacht worden over die situaties waarin via niet tot een vergelijk gekomen wordt en het nodig is dat er een fase van nader overleg moet worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevend en/of bestuurders worden bij het proces betrokken. Hierbij moet ook bedacht worden welke gevolgen dit heeft voor de gestelde termijnen en of hierover afspraken moeten worden gemaakt.

Vergoedingen en kortingen

Uiteraard is het belangrijk om in een overeenkomst ook de vergoeding vast te leggen waartegen gemeenten of waterschappen diensten kunnen verlenen aan de provincies. Dit geldt overigens niet alleen voor de werkzaamheden die betrekking hebben op vergunningverlening maar ook op de andere werkzaamheden.

Als we in de overeenkomst vergoedingen zijn vastgesteld zal ook afgesproken moeten worden welke consequenties het niet nakomen van de afspraken van de overeenkomst heeft. Hierin moet uiteraard het niet doorsturen van informatie niet hetzelfde beoordeeld worden als het niet leveren van een advies over de voorschriften die in de vergunning moeten worden opgenomen. Dit kan in de vorm van kortingen op de te verstrekken vergoedingen maar er zijn wellicht ook andere oplossingen te vinden.

Tip:

Wellicht is het handig om (standaard) voordat de ontwerpbeschikking wordt opgesteld een afstemmingsoverleg met de betrokken bestuursorganen te organiseren. Deze optie kwam naar voren tijdens de brownpapersessie tussen PZH en DCMR, die in oktober 2006 heeft plaatsgevonden.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

- De betrokken bestuursorganen leveren hun adviezen (considerans en voorschriften) binnen tien weken nadat een aanvraag is ontvangen aan bij het bevoegde gezag.

Toelichting: Het bevoegde gezag heeft dan nog twee weken om de betrokken belangen in het kader van de vergunning (met name spelende bij complexe vergunningen) af te wegen. De adviezen van gemeenten worden gegeven namens B&W. Van belang is dat deze digitaal kunnen worden gegeven

en dat daarvoor ook de (interne) mandaatregelingen zijn aangepast.

- De betrokken bestuursorganen waarborgen de kwaliteit van het te leveren advies aan het bevoegde gezag. Om de kwaliteit van een advies te kunnen toetsen, zal een checklist worden opgesteld welke door het bevoegde gezag gebruikt zal worden.

Toelichting: Het bevoegde gezag moet er op kunnen vertrouwen dat een advies van een betrokken bestuursorgaan voldoet aan alle wettelijke bepalingen. Een checklist met ondermeer de volgende indicatoren moet worden opgesteld:

- Is de aanvraag getoetst aan actuele provinciale c.q. gemeentelijke verordeningen?;
- Is de aanvraag getoetst aan het geldende bestemmingsplan, structuurschets, en streekplan?;
- Is de aanvraag getoetst aan het Bouwbesluit?;
- Zijn de onderzoeksgegevens beschikbaar waarop de advisering is gegrond?
- Indien het bevoegde gezag bij het opstellen van een ontwerpbeschikking om zijn moverende redenen afwijkt van een ontvangen advies van een betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting: Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor het te nemen besluit en de taak heeft gekregen om tegenstrijdigheden uit het besluit te weren, kan van de ontvangen adviezen worden afgeweken.

- Het bevoegde gezag maakt met de betrokken bestuursorganen afspraken omtrent de vergoeding voor het leveren van adviezen in het kader van de vergunningverlening.

Toelichting: Indien een betrokken bestuursorgaan advies geeft in het kader van het vergunningenproces, dan geeft het bevoegde gezag hiervoor een vergoeding. Voor die onderdelen van de omgevingsvergunning waarvoor leges kan worden doorberekend aan de aanvrager, zal de legesverordening van het bevoegde gezag leidend zijn. Voor de overige onderdelen zullen nadere afspraken gemaakt dienen te worden tussen het bevoegde gezag en de betrokken bestuursorganen.

- Het bevoegde gezag heeft het recht om een korting toe te passen op de vergoeding voor de te leveren adviezen, indien door het toedoen van een betrokken bestuursorgaan:
  - geen of buiten de afgesproken termijnen advies wordt geleverd aan het bevoegde gezag; of
  - een advies wordt verstrekt dat niet voldoet aan de afgesproken kwaliteitscriteria; of
  - anderszins (verwijtbaar) in gebreke wordt gebleven.
- Nadat het bevoegde gezag de adviezen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, stelt hij de ontwerpbeschikking op.

Het bevoegde gezag regelt de bekendmaking en ter inzage legging van de ontwerpbeschikking.

§ 4. Definitieve beschikking

Bij het formuleren van de definitieve beschikking moeten afspraken moeten gemaakt worden over de werkverdeling ten aanzien van het behandelen van de ingebrachte bedenkingen en de coördinatie van deze werkzaamheden. Ook in deze fase geldt weer dat het elkaar tijdig informeren van groot belang is.

De LVO zal hier een functie in vervullen echter ook rechtstreekse contacten of overleg zal in deze fase voorkomen. Het is ook aan te bevelen over de termijnen afspraken te maken zodat hierover duidelijkheid bestaat. De termijnen moeten zo gekozen worden dat de proceduretijd niet onnodig wordt opgerekt en tegelijkertijd niet zo kort zijn dat in redelijkheid geen goed advies kan worden geformuleerd.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk een week nadat de termijn van ter inzage legging is verstreken, de ingekomen zienswijzen aan de betrokken bestuursorganen.

Toelichting: Ingeval de reguliere procedure van toepassing is, kunnen de aanvrager en/of derdebelanghebbenden ingevolge titel 4.1 van de Awb in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. De mogelijkheid zienswijzen in te dienen, is een gegeven ingeval de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is.

- De betrokken bestuursorganen zenden hun advies over ingekomen zienswijzen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen de daarvoor bepaalde termijn aan het bevoegde gezag. Bij toepassing van de reguliere procedure geldt een termijn van tien dagen nadat de termijn van ter inzage legging is verstreken. Bij toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure bedraagt voormelde termijn drie weken.
- Indien het bevoegde gezag bij het opstellen van een definitieve beschikking om zijn moverende redenen afwijkt van een ontvangen advies van een betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting: Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor het te nemen besluit en de taak heeft gekregen om tegenstrijdigheden uit het besluit te weren, kan van de ontvangen adviezen worden afgeweken.

Indien nodig kan een fase van nader overleg worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevenden en/of bestuurders worden bij het proces betrokken.

Vraagpunt: Hoe zorgen we ervoor dat we in een dergelijk geval binnen de gestelde termijn blijven?

- Nadat het bevoegde gezag de adviezen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, stelt hij de definitieve beschikking op.
- Het bevoegde gezag regelt de bekendmaking (en ter inzage legging) van de definitieve beschikking.

3. Samenwerking vanwege handhaving

In deze Handreiking verstaan we onder 'handhaving' het uitoefenen van toezicht (waarnemen), het beoordelen van de waarneming (toetsen), en het beslissen over optreden bij afwijking tussen waarneming en norm (sanctie opleggen, of gedogen).

Iedere provincie kent bestuurlijke handhavingssamenwerkingsovereenkomsten. De afspraken die de partners hierin hebben gemaakt zijn leidend in de samenwerking. Deze Handreiking is bedoeld als een handreiking. Het gebruik en de toepassing van deze handreiking is vrij en kent geen verplichtend karakter. De handreiking handhaving Wabo van VROM is ook een goed hulpmiddel.

Wettelijk is bepaald dat het bevoegde gezag voor de omgevingsvergunning verantwoordelijk is voor en aanspreekbaar is op goed toezicht en handhaving. Dit betekent echter niet dat hij ook het volledige toezicht en de handhaving zelf moet uitvoeren. Het kan zeer zinvol zijn om afspraken met de gemeenten te maken uit oogpunt van uitwisseling van deskundigheid, expertise en efficiency. Hierbij kan gedacht worden aan afspraken op het gebied van taken en bevoegdheden, overdracht, inhoudelijke en planmatige afstemming, uitgangspunten en beleid en dossiervorming.

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt.

- Het bevoegde gezag vraagt de betrokken bestuursorganen het toezicht op het gebied van slopen, bouwen, wonen, APV monumenten en lozingen te (blijven) doen. Het bevoegde gezag voert zelf het proces van handhaving uit vanaf het moment dat er sprake is van een hoorbrief (= het moment dat de overtreder gevraagd wordt zijn zienswijze te geven op het voornemen van het bestuursorgaan om een bestuursrechtelijke maatregel te nemen).

Toelichting: Gekozen wordt voor een model van samenwerking waarbij betrokken bestuursorganen zoveel mogelijke gebruik maken van elkaars deskundigheid en expertise. Er zijn verschillende uitvoeringsvarianten in samenwerking mogelijk. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het handhaven met integrale, multidisciplinaire teams, of aan het uitvoeren van een oog- en oorfunctie voor elkaar.

Een 'natuurlijke' knip ligt na de waarschuwingsbrief (maakt nog deel uit van het proces van toezicht). Met de hoorbrief wordt het handhavingproces in gang gezet. Omdat de hoorbrief de basis is voor het gehele handhavingproces is het verstandig voor het bevoegde gezag deze in eigen hand te houden, om hierop zoveel mogelijk grip te houden. Het moment van overdracht en de wijze waarop de overdracht plaatsvindt, moet worden vastgelegd.

- Betrokken bestuursorganen maken afspraken over beleid, prioritering, programmering (frequentie, inzet en capaciteit) en toetsingskaders die op het toezicht en handhaving van toepassing zijn. Uitgangspunt is dat ieder bestuursorgaan haar eigen beleid, prioritering en toetsingskader hanteert voor dat onderdeel waarvoor zij het toezicht uitoefent. Het bevoegde gezag zorgt voor coördinatie en afstemming vooral in eventuele tegenstrijdige gevallen.

Toelichting: In het geval van toezicht op provinciale omgevingsvergunningen betekent dit dat de provincie het beleid, prioritering, programmering en toetsingskaders voor het milieudeel bepaalt en dat gemeenten dit voor het bouw-, sloop-, kap- en monumentendeel doen. Hiermee wordt recht gedaan aan het idee van de lokale omgevingskwaliteit die bepalend is. Coördinatie en afstemming dienen vooral plaats te vinden op tegenstrijdigheden en op plannings- om daarmee zoveel mogelijk de toezichtslast voor burgers en bedrijven te beperken. Met het oog op rechtsgelijkheid is bijzondere aandacht nodig voor motivering van eventuele verschillen (zeker bij gelijksoortige inrichtingen in verschillende gemeenten).

- Afstemming van beleid en prioriteiten is de eerste stap. Het is uiteraard ook mogelijk om tot gezamenlijk beleid, programmering en prioriteiten te komen. Hierbij moet goed worden nagedacht over de afstemming tussen provinciale, gemeentelijke en waterschapsprioriteiten.

- De handreiking Handhaving van VROM vormt voor de organisatie van de beleidsafstemming een praktisch hulpmiddel.
- Betrokken bestuursorganen informeren elkaar voorafgaand (zowel m.b.v. plannings als in geval van ad hoc bezoeken) over een aanstaande inspectie.

Toelichting:

- Het vooraf op de hoogte zijn van elkaars doen en laten is een belangrijke randvoorwaarde om te komen tot meer gecoördineerd en gecombineerd toezicht en handhaving. Niet alleen is het noodzakelijk om te weten wanneer men gaat maar ook wat er speelt op het beleidsterrein van de andere betrokken overheid.
- Voor alle soorten constatering gedaan tijdens het toezicht spreken betrokken bestuursorganen de vervolgstappen inclusief termijnen met elkaar af. Ook worden afspraken gemaakt over het elkaar informeren (inhoud, vorm en tijdstip) van deze uitkomsten.

Toelichting: De sanctie- en gedoogstrategie is hierin leidend. De betrokken bestuursorganen moeten afspraken maken over het doorgeven van toezichtresultaten aan het bevoegde gezag. Aandachtspunten hierbij zijn termijnen waarbinnen informatie moet zijn uitgewisseld om wettelijke termijnen te kunnen halen, de wijze waarop de informatie wordt uitgewisseld en welke informatie precies moet worden uitgewisseld. Hierbij kan goed gebruik gemaakt worden van digitale systemen. Daarnaast is het belangrijk om af te spreken hoe de afhandeling van de bezoeken in de vorm van brieven plaatsvindt: wie stelt de brief op, welk bestuursorgaan maakt de afweging en welk bestuursorgaan neemt uiteindelijk de beslissing? Hierbij moet uiteraard wel rekening worden gehouden met het uitgangspunt dat het bevoegde gezag verantwoordelijk is voor en aanspreekbaar is op goed toezicht en handhaving. Ook moeten afspraken worden gemaakt over de aanwezigheid van handhavers van de betrokken bestuursorganen bij zienswijzezittingen en zittingen in bezwaar- en beroepprocedures.

- Betrokken bestuursorganen waarborgen de kwaliteit van het uit te voeren toezicht voor het bevoegde gezag. Het Besluit omgevingsrecht (dit is de in verband met de invoering van de omgevingsvergunning aangepaste versie van het Besluit kwaliteitseisen milieubeheer) vormt hiervoor de norm. Om de kwaliteit van het toezicht op bouwen, slopen en kappen te kunnen garanderen, spreken betrokken bestuursorganen daarnaast af dat voor het toezicht op bouw- en sloopactiviteiten gebruik zal worden gemaakt van het Landelijk Toezichtprotocol van de Vereniging BWT (NB. : een integraal landelijk toezichtprotocol is in de maak).

Toelichting: Het bevoegde gezag moet er op kunnen vertrouwen dat het door een betrokken bestuursorgaan uitgevoerde toezicht voldoet aan alle wettelijke bepalingen.

- Betrokken bestuursorganen maken afspraken over een eenduidig aanspreekpunt voor toezicht en handhaving (loket). Daarbij maken zij ook afspraken over de informatie die vooraf, tijdens en na afloop van het toezicht aan burger of bedrijf wordt gegeven over de verdere procedure en de contactpersonen.

Toelichting:

We moeten ervoor zorgen dat burgers en bedrijven weten bij wie ze terecht kunnen met vragen en

eventuele klachten over toezicht en handhaving, of het nou gaat om het milieugedeelte of om het bouw- en sloopgedeelte. Het ligt voor de hand om aan te sluiten bij het loket voor vergunningverlening. Ook een koppeling met de frontoffices van de domeinen is te overwegen.

Factsheets, websites en foldermateriaal zijn goede hulpmiddelen. De afspraken voor de afhandeling van klachten moeten worden vastgelegd.

- Indien het bevoegde gezag om moverende redenen afwijkt van een advies van een

betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting:

Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor het te nemen besluit en de taak heeft gekregen om tegenstrijdigheden uit het besluit te weren, kan van de adviezen worden afgeweken. Bij de handhaving is namelijk geen sprake van bindend advies (zoals dit bij vergunningverlening wel het geval kan zijn). Indien nodig kan een fase van nader overleg worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevend en/of bestuurders worden bij het proces betrokken.

- Het bevoegde gezag maakt met de betrokken overheden afspraken omtrent de vergoeding voor het uitvoeren van het toezicht en de levering van adviezen in het handhavingproces.

Toelichting: Hopelijk kunnen deze afspraken gebaseerd worden op een landelijk nog te maken afsprakenkader (IPO-VNG-UvW) waarbij wordt uitgegaan van een uniform, marktconform uurtarief. De dienstverlening zou immers ook uniform moeten zijn. Het huidige toezicht op bouw- en slooprojecten door gemeenten is gedekt door heffingleges die verschillen per gemeente en nu nog door gemeente worden geïnd (straks door provincies). Voor het huidige milieutoezicht worden geen leges geheven. Er is sprake van een nog onbekend deel extra kosten i.v.m. omgevingsvergunning (coördinatie en afstemmingsmomenten, loket, communicatie, administratie etc).

- Betrokken bestuursorganen maken afspraken over toegang tot elkaars dossiers. Zowel in voorbereiding op de daadwerkelijke implementatie van deze afspraken voor 1 januari 2008 als daarna.

Toelichting: In voorbereiding op 1 januari 2008 zullen dossiers worden uitgewisseld met als belangrijkste doelstellingen kennismaking van de werkvloer, kennis nemen en verbreden. Hierbij kunnen afspraken worden gemaakt over het instellen van accounthouders en het gebruik van digitale systemen bij de informatie-uitwisseling.

4. Samenwerking vanwege bezwaar- en beroepsprocedures

Als er bezwaarschriften binnen komen op de afgegeven beschikking dan kunnen deze ingaan op onderdelen die door de gemeente of het waterschap zijn aangeleverd. Het ligt dan ook voor de hand om deze bestuursorganen te betrekken bij de afwikkeling van de bezwaar en beroepsprocedures. Voorzover bekend maakt dit geen onderdeel uit van de LVO en zullen er dus ook afspraken gemaakt moeten worden over het verzenden van stukken en de beschikbaarheid van (historische)dossier gegevens. Ook hier zijn afspraken over termijnen van belang. Als er sprake is van een complexe situatie kan het zijn dat nader overleg nodig is alvorens geadviseerd kan worden over de behandeling van het bezwaar. In dat geval is het belangrijk dat de wettelijke reactietermijnen gerespecteerd worden. Verder moeten er afspraken worden gemaakt over de wijze van advisering. Is dat alleen schriftelijk of kan een van de betrokken bestuursorganen ook het woord voeren in een zitting,

Voorbeeld afspraken:

Hierna volgt een voorbeeld van mogelijke afspraken die kunnen worden gemaakt:

§ 1. Bezwaar

- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 werkdagen een afschrift van een ontvangen bezwaarschrift aan de betrokken bestuursorganen.
- Daarbij geeft het bevoegde gezag een eerste inschatting of het bezwaar zich richt op de aspecten waarover de betrokken bestuursorganen het bevoegde gezag hebben geadviseerd. Indien de eerste inschatting van het bevoegde gezag onjuist is, geven de betrokken bestuursorganen dit binnen één week aan.

Toelichting: Het is van belang dat de betrokken bestuursorganen zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld van een ontvangen bezwaarschrift. De eerste inschatting zal moeten aangegeven of het bezwaar zich richt op het door een betrokken bestuurorgaan geleverde advies.

Een bezwaarschrift komt binnen bij het Awb-secretariaat; er zal met de mensen van het Awb-secretariaat geregeld moeten worden dat zij een ontvangen bezwaarschrift onverwijld doorsturen naar de juiste afdeling.

- Indien een (onderdeel van een) bezwaarschrift ziet op een eerder gegeven advies van een betrokken bestuursorgaan, geeft zij zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 weken en bij complexe zaken binnen 3 weken een advies over dat ontvangen bezwaarschrift.

Toelichting: De betrokkenen zullen onderling moeten afstemmen of het een complexe zaak betreft.

- Nadat het bevoegde gezag de adviezen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, stelt het bevoegde gezag een verweerschrift aan de bezwaarschriftencommissie op.
- Indien het bevoegde gezag bij het opstellen van een verweerschrift om zijn moverende redenen afwijkt van een ontvangen advies van een betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting: Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor het op te stellen verweerschrift, kan van de ontvangen adviezen worden afgeweken.

Indien nodig kan een fase van nader overleg worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevend en/of bestuurders worden bij het proces betrokken.

Na overleg met de betrokken bestuursorganen beslist het bevoegde gezag of wordt afgeweken van 'de uitspraak' van de bezwaarschriftencommissie (contrair gaan).

§ 2. Beroep (incl. hoger beroep)

- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 werkdagen een afschrift van een ontvangen beroepschrift aan de betrokken bestuursorganen.
- Daarbij geeft het bevoegde gezag een eerste inschatting of het beroep zich richt op de aspecten waarover de betrokken bestuursorganen het bevoegde gezag hebben geadviseerd. Indien de eerste inschatting van het bevoegde gezag onjuist is, geven de betrokken bestuursorganen dit binnen één week aan.

Toelichting: Het is van belang dat de betrokken bestuursorganen zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld van een ontvangen beroepschrift. De eerste inschatting zal moeten aangegeven of het beroep zich richt op het door een betrokken bestuursorgaan geleverde advies.

- Indien een (onderdeel van een) beroepschrift ziet op een eerder gegeven advies van een betrokken bestuursorgaan, geeft zij zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 weken en bij complexe zaken binnen 3 weken een advies over dat ontvangen beroepschrift.

Toelichting: Het is van belang dat tijdig de benodigde adviezen van de betrokken bestuursorganen worden aangeleverd, aangezien een verweerschrift opgesteld dient te worden. Ook hier geldt dat de betrokkenen onderling moeten afstemmen of het een complexe zaak betreft.

- Nadat het bevoegde gezag de adviezen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, stelt het bevoegde gezag een verweerschrift op.
- Indien het bevoegde gezag bij het opstellen van een verweerschrift om zijn moverende redenen afwijkt van een ontvangen advies van een betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting: Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor het op te stellen verweerschrift, kan van de ontvangen adviezen worden afgeweken.

Indien nodig kan een fase van nader overleg worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevenden en/of bestuurders worden bij het proces betrokken.

- Het bevoegde gezag stelt in geval van nader binnengekomen stukken, in samenwerking met de betrokken bestuursorganen een nadere memorie op.

Toelichting: Soms worden nog nadere stukken ingestuurd, waarop het bevoegde gezag vervolgens dient te reageren.

- Het bevoegde gezag beslist in overleg met de betrokken bestuursorganen of in hoger beroep zal worden gegaan.

§ 3. Voorlopige voorziening

- Het bevoegde gezag zendt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 2 werkdagen een afschrift van een ontvangen verzoek aan de betrokken bestuursorganen.
- Daarbij geeft het bevoegde gezag een eerste inschatting of het verzoek zich richt op de aspecten waarover de betrokken bestuursorganen het bevoegde gezag hebben geadviseerd. Indien de eerste inschatting van het bevoegde gezag onjuist is, geven de

betrokken bestuursorganen dit binnen één week aan.

Toelichting: Het is van belang dat de betrokken bestuursorganen zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld van een ontvangen verzoek om een voorlopige voorziening te treffen. De eerste inschatting zal moeten aangegeven of het verzoek zich richt op het door een betrokken bestuurorgaan geleverde advies.

- Indien een verzoek om een voorlopige voorziening te treffen ziet op een eerder gegeven advies van een betrokken bestuursorgaan, geeft zij zo spoedig mogelijk, en bij spoed onverwijld, haar advies en eventuele nadere stukken over een ontvangen verzoek.

Toelichting: Bij de Rechtbank vindt de behandeling van een verzoek om een voorlopige voorziening te treffen na gemiddeld 1-2 weken plaats.

- Nadat het bevoegde gezag de adviezen van de betrokken bestuursorganen heeft ontvangen, stelt het bevoegde gezag een pleitnota op.
- Indien het bevoegde gezag bij het opstellen van een pleitnota om zijn moverende redenen afwijkt van een ontvangen advies van een betrokken bestuursorgaan zal hierover overleg worden gevoerd.

Toelichting: Aangezien het bevoegde gezag uiteindelijk verantwoordelijk is voor de op te stellen pleitnota, kan van de ontvangen adviezen worden afgeweken.

Indien nodig kan een fase van nader overleg worden ingegaan. Dit houdt in dat het proces op een hoger niveau wordt getild; leidinggevenden en/of bestuurders worden bij het proces betrokken.

§ 4. Zittingen

- Na overleg met de betrokken bestuursorganen bepaalt het bevoegde gezag welke deskundigen aanwezig moeten zijn bij een zitting.

Toelichting: Van belang is dat de juiste deskundigen ter ondersteuning bij een zitting aanwezig zijn.

- Aangezien bij een zitting waar een omgevingsvergunning centraal staat, veel vertegenwoordigers van het bevoegde gezag aanwezig zullen zijn, is het in beginsel de procesvertegenwoordiger (in de meeste gevallen een jurist) van het bevoegde gezag die het woord voert. Ter ondersteuning staan de deskundigen hem/ haar terzijde.

5. Samenwerking vanwege advisering van de Provincie aan gemeenten

De samenwerking tussen bestuursorganen blijft niet beperkt tot het leveren van adviezen door gemeenten aan provincies. Ook het omgekeerde kan aan de orde zijn. Met de Wabo zullen gemeenten het onderdeel natuurbeschermingswet en de uitritvergunning op een provinciale weg mee moeten nemen bij de afgifte van een omgevingsvergunning. Deze onderwerpen worden op dit moment uitgevoerd door de provincie. Het is verstandig om ook hierover met elkaar afspraken te maken over de onderwerpen loket, vergunningverlening, handhaving en bezwaar en beroep. De aandachtspunten die hiervoor gelden zijn deels gelijk aan wat hiervoor genoemd is voor de aanlevering van onderdelen door de gemeente aan de provincie. Bij de Natuurbeschermingswet gaat het echter niet om een advies maar een verklaring van geen bezwaar. De samenwerkingsafspraken zullen hierop moeten worden aangepast.

Ten slotte

Bij de afspraken over vergunningverlening is het onderwerp vergoedingen benoemd en een voorbeeld gegeven hoe hiermee omgegaan kan worden. Uiteraard ligt het in de rede om ook voor de andere dienstverlenende werkzaamheden te vergoeden. Het maken van dergelijke afspraken is maatwerk.

Enkele mogelijkheden zijn:

- Op projectbasis
- Op basis van tijdbesteding
- Op basis van het aantal inrichtingen

Projectbasis

Een vergoeding op projectbasis houdt in dat bij aanvang van het project afspraken gemaakt worden over vergoedingen van de te leveren diensten. Hierbij kan dan gebruik worden gemaakt van standaard tarieven voor standaard onderdelen of een uurtarief in combinatie met een geschatte tijdsbesteding.

Tijdsbesteding

Bij een vergoeding op basis van de tijdsbesteding worden afspraken gemaakt per dienst die door de gemeente (of provincie) geleverd wordt. Per dienst wordt een inschatting gemaakt van de tijdsbesteding en het (gemiddelde) uurtarief. Vervolgens kan met een soort tarievenlijst worden gewerkt

Naar rato van inrichtingen

Om discussie over vergoedingen op onderdelen te voorkomen kan ook een inschatting worden gemaakt over het geheel van de dienstverlening en de daarmee gemoeide kosten. Vervolgens kunnen deze naar rato van het aantal inrichtingen per gemeente worden verdeeld. Stel de dienstverlening van de gemeenten samen wordt geschat op 100 en een gemeente heeft 10 provinciale bedrijven dan ontvangt deze gemeente 10 als vergoeding voor haar diensten onafhankelijk van de verrichtingen.

Voor de advisering vanwege de vergunningverlening kan eventueel gekeken worden of de gemeente tenminste de vergoeding ontvangt die gelijk is aan de leges die zij anders van de initiatiefnemer zouden ontvangen.

Ook zal in de overeenkomst al ingegaan moeten worden op de vraag wat er gebeurt als er een van de partijen in gebreke blijft. Ook dit is maatwerk.

Bijlage 2   Overzicht digitaal berichtenverkeer

Interne memo

Aan

Kerngroep WABO provincie Overijssel, Jan-Evert Straalman

Van

Jacques Duivenvoorden, John Smal

Dagtekening

22.11.2007

Overzicht digitaal berichtenverkeer tussen LVO, Bevoegd gezag (Provincie) en Adviseurs (Gemeente en Waterschappen)

1. Inleiding

De provincie Overijssel moet met 25 gemeenten en 4 waterschappen ketenregieafspraken maken voor de digitale behandeling van aanvragen voor de Omgevingsvergunning, omdat steeds 1 overheid als Bevoegd Gezag de regie voert (1 loket-principe).

Binnen deze ketenregieafspraken speelt het digitale berichtenverkeer een belangrijke rol.

Op basis van de procesbeschrijving in de workshop Coördinatieprocessen van 21 nov. 2007 is een overzicht gemaakt van de digitale berichten tussen LVO, Bevoegd Gezag (Provincie) en Adviseurs (Gemeenten en Waterschappen) .

Daarnaast is gebruik gemaakt van het ontwerp van het berichtenverkeer tussen LVO en Bevoegd Gezag, dat door de ontwikkelaars van de LVO op 20 nov. in Apeldoorn (Be Informed) is gepresenteerd.

Het digitaal berichtenverkeer wordt beschreven in de volgende fasen van het vergunningproces:

- A. Vooroverleg;
- B. Definitieve aanvraag;
- C. Ontwerpbeschikking;
- D. Definitieve beschikking;

Deze beschrijving van het digitale berichtenverkeer is zowel van belang bij de technische inrichting van de testomgeving van de LVO als bij het voorbereiden en opstellen van het draaiboek voor de praktijkproeven met de LVO.

Bij dit overzicht wordt geen onderscheid gemaakt tussen Email-verkeer en andere berichten-technieken; het is een functioneel overzicht.

2. Overzicht digitaal berichtenverkeer Vooroverleg (VO)

In de fase Vooroverleg worden de volgende digitale berichten verzonden:

Volgnr. bericht	Inhoud bericht	Afzender	Geadresseerde	Toelichting
VO-1	Melding initiatief aanvraag	Aanvrager	Provincie	
VO-2	Op de hoogte stellen betrokken bestuursorganen	Provincie	Gemeente, Waterschap	
VO-3	Melden knelpunten aanvraag	Gemeente, Waterschap	Provincie	
VO-4	Leveren input projectplan	Provincie	Gemeente, Waterschap	
VO-5	Verslag vooronderzoek	Provincie	Aanvrager, Gemeente, Waterschap	

3. Overzicht digitaal berichtenverkeer Definitieve Aanvraag (DA)

In de fase Vooroverleg worden de volgende digitale berichten verzonden:

Volgnr. bericht	Inhoud bericht	Afzender	Geadresseerde	Toelichting
DA-1	Definitieve aanvraag	Aanvrager	LVO	
DA-2	Melding definitieve aanvraag	LVO	Provincie (Bevoegd gezag)	
DA-3	Melding definitieve aanvraag	Provincie	Gemeente, Waterschap	
DA-4	Melding naam contactpersoon aanvraag	Gemeente, Waterschap	Provincie	
DA-5	Adviesaanvraag	Provincie	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	
DA-6	Zijn aanvullende gegevens nodig?	Provincie	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	
DA-7	Melding welke aanvullende gegevens	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	Provincie	
DA-8	Verzoek aanvullende gegevens	Provincie	Aanvrager	
DA-9	Levering aanvullende gegevens	Aanvrager	Provincie	
DA-10	Informereren over buiten behandeling stellen	Provincie	Aanvrager	

4. Overzicht digitaal berichtenverkeer Ontwerpbeschikking (OB)

In de fase Ontwerpbeschikking worden de volgende digitale berichten verzonden:

Volgnr. bericht	Inhoud bericht	Afzender	Geadresseerde	Toelichting
OB-1	Aanleveren adviezen	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	Provincie	
OB-2	Concept ontwerpbeschikking	Provincie	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	
OB-3	Melden reactie ontwerpbeschikking	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	Provincie	
OB-4	Ontwerpbeschikking	Provincie	Aanvrager, LVO, Gemeente, Waterschap	

5. Overzicht digitaal berichtenverkeer Definitieve Beschikking (DB)

In de fase Definitieve Beschikking worden de volgende digitale berichten verzonden:

Volgnr. bericht	Inhoud bericht	Afzender	Geadresseerde	Toelichting
DB-1	Aanleveren zienswijzen	Belanghebbenden	Provincie	
DB-2	Aanleveren ingekomen zienswijzen	Provincie	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	
DB-3	Leveren advies op ingekomen zienswijzen	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	Provincie	
DB-4	Voorstel integrale reactie op zienswijzen	Provincie	Contactpersoon Gemeente, Waterschap	
DB-5	Definitieve beschikking	Provincie	Aanvrager, LVO, Gemeente, Waterschap	

Bijlage 3   Verslag eerste workshop: processen

Verlag workshop processen voorbeeldproject WABO-ICT

aan Deelnemers workshop processen voorbeeldproject WABO-ICT
van Jacques Duivenvoorden
status Definitief
versie 1.0

29-11-2007

Workshop ketenprocessen voorbeeldproject WABO-ICT

Aanwezig: gemeente Enschede (Anneke Olthuis, Jannetta van de Pol, Frank Herik), gemeente Zwolle (Dorine Velner, Marjolein Schippers), waterschap Regge en Dinkel (Mathilde Bergman, Fred Brandenburg), provincie Overijssel (Peter Moorman, Jan Elzenga, Leida van Oene, John Smal, Jan-Evert Straalman, Jacques Duivenvoorden), VKA (Arjan van Venrooy, Geert Eggens);

Afwezig: Marrie Hol (gemeente Zwolle)

Locatie: Zwolle (Dominicanenklooster)

Datum: 21 november 2007 / 09.30 uur – 12.30 uur.

Introductie

Na een introductieronde van alle deelnemers start de workshop met een kort welkomstwoord van Peter Moorman. Peter legt de doelstellingen van het Voorbeeldproject WABO-ICT toe. Ook heet hij iedereen van harte welkom en benadrukt de noodzakelijkheid van samenwerking op dit gebied bij het ontwikkelen van de ketenprocessen.

Vervolgens geeft Jacques inzicht in de afhankelijkheden en planning van het LVO in relatie tot het voorbeeldproject WABO-ICT.

Workshop

Hierna start de workshop en worden de eerst volgende uitgangspunten benoemd t.a.v. de opgestelde en te hanteren processchema's:

- Processchema's zijn opgesteld o.b.v. de handreiking document IPO en de "samenwerking vanwege vergunningverlening" behoort tot de scope (geen loket, handhaving, bezwaar- en beroepsprocedures en advisering van provincie aan gemeenten);
- Processen worden middels de Grolsch casus expliciet gemaakt;
- Provincie is bevoegd gezag.

De doelen voor de workshop zijn:

- Signaleren van de te maken afspraken tussen betrokken actoren (aanvrager, provincie, gemeenten en waterschappen);
- Signaleren van mogelijke knelpunten;
- Vaststellen vervolgstappen.

Het proces t.a.v. "de samenwerking vanwege vergunningverlening" bestaat uit de volgende fasen:

- Vooroverleg
- Definitieve aanvraag
- Ontwerpbeschikking
- Definitieve beschikking

Gedurende de workshop wordt per fase het proces doorlopen zoals is opgesteld. Hierbij meldt Frank Herik dat er reeds in architectuurverband (PSA: Project Start Architectuur) ook processen in kaart zijn gebracht. Voor de workshop wordt afgesproken om beide procesplaten te hanteren en vervolgens deze te integreren.

Vooroverleg

Er wordt gestart met het vooroverleg en er volgt een discussie tussen de diverse genodigden o.a. op basis van de Grolsch casus. Hieruit komen de volgende punten naar voren waarover afspraken gemaakt dienen te worden:

- Wie zijn de contactpersonen bij de diverse actoren en welke capaciteit is hiervoor benodigd?
- Wat zijn de kritieke factoren voor welke vergunningen?
- Op welke wijze en waarop wordt de beschikbare informatie getoetst t.o.v. de kritieke paden wat betreft doorlooptijd en mogelijk ontbrekende informatie?
- Welke informatie is reeds in het LVO beschikbaar of moet beschikbaar zijn en welke is nog niet noodzakelijk?
- Wie autoriseert de betrokken partijen voor de desbetreffende informatie? Is dit de aanvrager?
- Wie draagt zorg voor de afstemming met de aanvrager? Is dit het bevoegd gezag? Ook als het een vergunning betreft die buiten zijn bereik valt?
- Welke werkafspraken moeten er worden gemaakt in een "projectgroep" die wordt gevormd vanuit de verschillende partijen? Wat betekent dit voor de ontvankelijkheid? Wat is de (juridische) status van een verslag voortkomend uit het vooroverleg? Welke en hoe worden de werkafspraken voor vervolg mede i.v.m. de planning?
- Hoe verloopt de communicatie met en naar de aanvrager?

Hierbij zijn de volgende knel- en aandachtspunten genoemd:

- Wanneer is er wel en wanneer is er geen vooroverleg? De overheid vindt het wenselijk maar het is niet verplicht.
- Is reeds in het loket duidelijk wie er bevoegd gezag is?

Definitieve aanvraag

Vervolgens wordt de fase definitieve aanvraag besproken. Hierbij zijn de volgende punten besproken waarover afspraken moeten worden gemaakt:

- Op basis waarvan en hoe vindt de opsplitsing naar gemeente en waterschappen plaats c.q. de ontbundeling naar de diverse actoren?
- Waar en hoe wordt de volledigheid van de meegeleverde informatie gecheckt bij de aanvraag en wie is hier verantwoordelijk voor?
- Is bij de definitieve aanvraag tevens dezelfde coördinerend contractpersoon van het vooroverleg betrokken?

De volgende knel- en aandachtspunten worden genoemd voor de fase definitieve aanvraag:

- Is er een checklist m.b.t. het splitsen van de aanvraag in relatie tot de ontvankelijkheid gericht op een zorgvuldige maar ook een snelle afhandeling?
- Bestaat er een gecodeerde documenten- en vergunningenlijst? Zo ja, hoe ziet deze eruit?
- Basis voor bundeling en ontbundeling van aanvragen?

Ontwerpbeschikking en definitieve beschikking

Hoewel de fase waarin de ontwerpbeschikking apart werd besproken van de fase waarin de definitieve beschikking wordt opgesteld, werd er onderkend dat deze processen in grote lijnen dezelfde stappen volgen. T.a.v. de ontwerpbeschikking en definitieve beschikking zijn de volgende knelpunten genoemd:

- Komt er een integraal advies waar alle betrokken actoren achter moeten staan of mag/kan het bevoegd gezag afwijken van adviezen zoals gegeven door actoren?
- Wat betekent dit voor de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden van betrokken overheden?
- Hoe dient om gegaan te worden met de leges en de afspraken die op lokaal niveau hierover worden gemaakt? Door bepaalde hoge leges kunnen andere leges laag worden gehouden. Mogelijk wordt per actor hier een ander "leges"beleid gevoerd?
- Op welke wijze kunnen teksten en adviezen worden geïntegreerd in een overall vergunning?
- Op welke wijze worden de adviezen gemetadateerd? Via IPM? Hoe ziet het IPM eruit en wat zit er wel en niet in?
- Worden de afzonderlijke adviezen gepubliceerd in het LVO en is dit dan voor iedereen toegankelijk?
- In welke fase van de vergunningsverlening worden deze gepubliceerd en voor wie zijn ze dan toegankelijk?
- Heeft het publiceren in het LVO nog effect op de noodzaak tot het fysiek ter inzage leggen van de adviezen?

- Kunnen er zienswijze worden ingediend op zaken die "vroeger" niet mogelijk waren en in de nieuwe situatie wel? Bijvoorbeeld als resultaat van de ontbundeling van aanvragen?

Vervolg afspraken

- Er wordt afgesproken dat de hierboven genoemde aspecten worden geclusterd en dat deze de clusters van onderwerpen terugkomen in vervolg bijeenkomsten. Ook wordt er afgesproken dat ter voorbereiding op de vervolgbijeenkomsten reeds enige zaken vooraf worden uitgewerkt door de deelnemers in de vorm van "huiswerk". Jacques zal in deze richting de deelnemers verder het initiatief nemen.
  - **Actie: Jacques**
- Daarnaast worden de processchema's waar nodig op basis van het gesprek en de procesplaten van Frank Herik op elkaar aangepast. Dit zal door Geert worden uitgevoerd.
  - **Actie: Geert**
- Verder wordt verzocht om vertrouwelijk met de Grolsch casus om te gaan.

Afronding en rondvraag

Jacques neemt ter afronding het woord en bedankt iedereen voor bijzonder constructieve inzet. Alle aanwezigen blijken het als een positieve bijeenkomst te hebben ervaren en zien uit naar de vervolgstappen om gezamenlijk tot afspraken te komen.

Overzicht acties

#	Wat	Wie	Wanneer
2111-01	Vaststellen vervolg workshop (inhoud) en voorbereiding deelnemers	Jacques	
2111-02	Procesplaten waar nodig aanpassen	Geert	

Bijlage 4   Verslag tweede workshop: ketenprocessen

Verslag 2de workshop ketenprocessen voorbeeldproject WABO-ICT

aan Deelnemers workshop processen voorbeeldproject WABO-ICT
van Jacques Duivenvoorden
status Definitief
versie 0.1

17-01-2008

2de workshop voorbeeldproject WABO-ICT

Aanwezig: gemeente Enschede (Anneke Olthuis, Jannetta van de Pol, Frank Herik), gemeente Zwolle (Ellen Zwiers, Marjoleine Schippers), waterschap Regge en Dinkel (Mathilde Bergman, Stephan Nijhof), provincie Overijssel (Jan Elzenga, Leida van Oene, John Smal, Jan-Evert Straalman, Jacques Duivenvoorden), VKA (Geert Eggens); Robert Badart (Dimpact), Han Slotman (Excellence Group-XL21), Michel Leussink (Skopos)

Afwezig: Marrie Hol (gemeente Zwolle), Dorine Velner (gemeente Zwolle), Arjan van Venrooy (VKA)

Locatie: Zwolle, Regardz Nieuwe Buitensocieteit

Datum: 17 januari 2008 / 09.30 uur – 12.30 uur.

Introductie

Jacques heet iedereen welkom en bespreekt de agenda. Vervolgens volgt een introductieronde van de deelnemers aan deze 2de workshop. Ook geeft hij aan dat Michel Leussink van de organisatie Skopos, verantwoordelijk voor het opstellen van de draaiboeken op basis waarvan de testen worden uitgevoerd.

De scope van het voorbeeldproject omvat mn. processen, rollen en documenten. Jacques ligt dit toe aan de hand van een slide. Financieel-economische, politiek-bestuurlijke, technische en juridische aspecten vallen buiten de scope van het voorbeeldproject. Mede gezien het belang van deze aspecten worden deze door aanpalende activiteiten/projecten opgepakt.

Stand van zaken Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel – toelichting

- Jacques geeft een korte briefing op het werkbezoek van staatssecretaris Bijleveld aan de gemeente Enschede en de overhandiging van het project start architectuur. Dit betrof een generiek bedrijfs- en informatiearchitectuur en de staatssecretaris zag dit als een zeer positief resultaat van een mooi samenwerking tussen diverse overheden.
- Ketenprocessen: deze zijn gereed en ter visie bij diverse ketenpartijen neergelegd. Jacques benadrukt dat dit de processen betreft waarmee de praktijkproeven in wordt gegaan en dat dit dus niet de uiteindelijke processen zijn.
- Testomgeving: de testomgeving is ingericht. Robert en Jacques geven aan dat dit een werkende testomgeving betreft die absoluut niet geschikt is om mee in productie te gaan en na de proeven dus weer wordt afgebouwd.
- Praktijkproeven: Jacques geeft aan dat de Grolsch casus wederom een slag dieper is uitgewerkt door Jan-Evert. Jan-Evert geeft tevens aan dat Witteveen+Bos een eerste aanzet hebben gegeven voor een overzicht van documenten welke bij de aanvraag worden ingediend door de aanvrager. Vervolgens vraagt Jacques aan de deelnemende overheden om al nu reserveringen te maken in de agenda's voor de te betrekken medewerkers gedurende de praktijkproeven. Hij schat in dat de inzet zo'n 5 mandagen zal betreffen per medewerker. Skopos werkt de draaiboeken uit voor de praktijkproeven. Na een discussie wordt besloten dat niet alleen draaiboeken voor het bevoegd gezag worden opgesteld maar tevens worden er draaiboeken opgesteld op lokaal overheid niveau. De betreffende draaiboeken worden ter visie aangeboden aan de deelnemende overheden. Skopos geeft aan dat de 1ste versies van de draaiboeken begin maart 2008 beschikbaar zullen zijn ter visie.

- Zaakmanagement: Jacques licht dit onderwerp kort toe en geeft aan dat er een bijeenkomst met John, Frank, Leida en Geert wordt georganiseerd om af te stemmen. Geert zal vervolgens uitkomsten beschrijven en terugkoppelen aan het voorbeeldproject.

Terugblik 1ste workshop ketenprocessen

- Geert geeft een korte terugblik op de opgeleverde processen. Het Waterschap Regge en Dinkel heeft nog een aantal opmerkingen aangeleverd. Ook zijn er in de vorige workshop diverse punten genoemd welke buiten de scope vallen van het voorbeeldproject zoals bijvoorbeeld juridische, politiek-bestuurlijke, financiële en technische aspecten. Deze dienen elders te worden behandeld. Frank stelt dat de opgestelde ketenprocessen voldoende diepgang hebben om de praktijkproeven mee in te kunnen gaan. Ook geeft hij aan dat de invulling bij processen bij de overheden zelf, ter invulling zijn van de overheden. Het gaat m.n. over de koppelvlakken tussen aanvrager, bevoegd gezag en betrokken overheden.

Uitwerking rollen en documenten ketenprocessen

- Rollen
Op basis van de eerder vastgestelde processen worden de volgende rollen gedefinieerd:
  - vergunningsmanager bevoegd gezag;
  - vergunningsmanager betrokken overheid.
 De vergunningsmanager van het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor de vergunningverlening naar de aanvrager toe. De vergunningsmanager van de betrokken overheid is verantwoordelijk voor het nakomen van de afspraken welke zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst tussen het bevoegd gezag en de betrokken overheden.
- Documenten
Gezien de beschikbare tijd zijn de processen vooroverleg en definitieve aanvraag besproken op basis van de Grolsch casus door Jan-Evert. Jan-Evert brengt de door Witteveen+Bos opgestelde overzicht van de aanvraag in (inclusief bijbehorende documenten). In het volgende overzicht worden de geïdentificeerde documenten weergegeven evenals de namen van de deelnemers die een voorbeeld/template inbrengen.

Document naam	Naam deelnemers voor voorbeeld/template
Aanvraag	Aanvragen/Jan-Evert
Projectplan	Jan-Evert
Adviesaanvraag	Jan-Evert
Verslag Vooroverleg	Jan-Evert
Beschikking (ontwerp en definitief)	Jannetta, Mathilde (vanuit betrokken overheden) en Jan-Evert vanuit bevoegd gezag

Frank gaf gedurende de discussie aan dat hij reeds beschikt over een inventarisatie van documenten. Hij zal dit doorsturen. De hierboven genoemde deelnemers wordt gevraagd de template/documenten uit te werken c.q. bestaande voorbeelden naar Jacques te mailen.

Tevens wordt kort een discussie gevoerd of en hoe de beschikking aan de aanvrager opgebouwd vanuit (deel)beschikkingen vanuit diverse overheden wordt geconsolideerd in één overall beschikking. Het waterschap en de gemeenten geven aan de ze stukken tekst zullen aanleveren en dat het bevoegd gezag deze moet consolideren in één document. De procesfasen ontwerpbeschikking en definitieve beschikking kunnen niet meer worden doorgenomen gezien de agenda.

Jacques sluit de bijeenkomst af om 12.30 uur. De bijeenkomst gepland voor Frank, John, Leida en Geert om het verder over het zaakmanagement te hebben gaat op 31 januari in Zwolle plaatsvinden.

Bijlage 5

Verslag derde workshop: draaiboek praktijkproeven

Verslag 3de workshop draaiboek praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT

aan Deelnemers workshop DRAAIBOEK PRAKTIJKPROEVEN voorbeeldproject WABO-ICT
van Jacques Duivenvoorden
status Definitief
versie 1.0

06-03-2008

3de workshop draaiboek praktijkproeven voorbeeldproject WABO-ICT

Aanwezig: gemeente Enschede (Anke Olthuis, Jannetta van de Pol), gemeente Zwolle (Ellen Zwiers, Marrie Hol), waterschap Regge en Dinkel (Stephan Nijhof, Dorine Wensink), provincie Overijssel (Hans van Dijck, Henry Hiltjesdam, Hans Dijkema, Jan Elzenga, Leida van Oene, John Smal, Jan-Evert Straalman, Sietze Bakker, Jacques Duivenvoorden), VKA (Michelle van Berchum, Geert Eggens); Dimpact (Robert Badart), Skopos (Michel Leussink), Open-T (Joost Horward), Roberto SantanaTapia (Universiteit Twente, t.b.v. zijn promotieonderzoek)

Afwezig: Frank Herik (gemeente Enschede), Marjoleine Schipper (gemeente Zwolle), Mathilde Bergman (Waterschap Regge en Dinkel)

Locatie: Zwolle, (Dominicanenklooster)

Datum: 6 maart / 09.30 uur – 12.30 uur.

Agenda workshop

1. Toelichting en bespreking stand van zaken Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel (Jacques Duivenvoorden: algemene stand van zaken; Robert Badart: stand van zaken testopstelling)
2. Bespreking zaakgericht werken in het Voorbeeldproject WABO-ICT (Joost Horward)
3. Toelichting op bijgesloten concept-draaiboek praktijkproeven (Jan-Evert Straalman en Michel Leussink)
4. Afspraken voor de uitvoering van de praktijkproeven (Geert Eggens)

Introductie

Jacques heet iedereen welkom en bespreekt de agenda. Vervolgens volgt een korte introductieronde van de deelnemers aan deze 3de workshop. De focus van de bijeenkomst richt zich vandaag op het doorlopen van het concept draaiboek praktijkproeven en het maken van concrete vervolgspraken.

1. Stand van Zaken Voorbeeldproject WABO-ICT

Jacques geeft een korte presentatie van de doelstellingen en achtergrond van het project gezien de diverse nieuwe deelnemers aan de 3de workshop die gaan meedraaien in de praktijkproeven.

De planning t.a.v. de oplevering van de testomgeving LVO is niet duidelijk. De verwachting van Jacques is dat dit binnen 2 a 3 weken kan plaatsvinden.

In relatie tot de testomgeving, geeft Robert aan dat ze diverse zaken hebben geconstateerd die nog niet in het LVO zijn opgenomen en ook niet worden opgenomen in de 1ste oplevering van het LVO. Wel zijn deze zaken geadresseerd bij VROM. Ook wordt aangegeven door Robert dat hij signalen heeft opgevangen dat VNG/IPO met de gedachten spelen om de invoering van de volledige LVO per 1.1.2009 te verschuiven naar 1.7.2009 vanwege diverse nog verder uit te denken en vervolgens te realiseren benodigde belangrijke functionaliteiten. Op 1.1.2009 is dan alleen de "kale" LVO beschikbaar zonder XML-koppelingen en zonder digitaal berichtenverkeer.

Ondanks deze onduidelijkheid i.z. de status en opleverdatum van de testomgeving LVO geeft Jacques aan dat het draaiboek ter visie wordt voorgelegd aan VROM na het verwerken van de opmerkingen n.a.v. de bijeenkomst op 18 maart a.s. (ochtend)

Vervolgens geeft Jacques aan dat er video- en/of foto-opnamen gemaakt worden tijdens de praktijkproeven met de Grolsch-casus om er een korte video van ca. 5 minuten van te maken, die onder meer gebruikt kan worden bij het voorgenomen werkbezoek van de Minister van VROM aan het einde van de testperiode. Jacques gaat hierbij uit van de medewerking van de ketenpartners van het Voorbeeldproject WABO-ICT provincie Overijssel en dat er geen bezwaar is tegen de video- en/of foto-opnamen; mochten er vragen of bedenkingen zijn, dan verzoekt Jacques eenieder graag deze kenbaar te maken bij hem. (Ivm. privacy en het voornemen de video op Internet te plaatsen is het nodig jullie hierover tevoren te informeren).

2. Zaakgericht werken in het Voorbeeldproject WABO-ICT

Joost Horward geeft een presentatie van zaakgericht werken in het kader van het voorbeeldproject WABO-ICT. In feite betreft het hier een keteninformatiseringstraject. Aan de hand van diverse slides licht hij het berichtenverkeer en diverse aansluitvormen toe. Vervolgens volgt er een inhoudelijke discussie over de functionaliteit van het LVO in relatie tot de diverse mid/backoffices van de betrokken overheden. Ook bij dit agendapunt ontstaat er een onduidelijkheid over de status en inhoud van het LVO. Waarbij m.n. de benodigde LVO functionaliteit om in een keten te kunnen werken met diverse ketenpartners onduidelijk is.

Jannetta geeft hierbij aan dat we één van de eerste, zo niet de eerste zullen zijn en dat we dit als een mogelijkheid moeten beschouwen om met het voorbeeldproject te kunnen bijdragen om de "ketenaspecten" duidelijk voor de LVO te krijgen.

3. Toelichting op bijgesloten conceptdraaiboek praktijkproeven

Jan Evert en Michel geven een toelichting op het conceptdraaiboek.

Besloten wordt om nog toe te voegen aan het conceptdraaiboek:

- De gemodelleerde casus voor de testers om vooraf in te kunnen lezen: wat wordt er in het betreffende scenario wel en niet getest. Van belang om te beseffen is dat het niet gaat om de inhoud van de casus (klopt het dat een aanvraag wel of niet wordt goedgekeurd), maar om het doorlopen en daarmee toetsen van het vergunningsproces.
- De "bolletjesdiagrammen" die door "Enschede" gemaakt zijn en inzicht geven in de te doorlopen processtappen.

Commentaarronde draaiboek

- Er wordt afgesproken om een na deze bijeenkomst een commentaarronde te houden op 18 maart a.s. te organiseren door Jan Evert en Michel.
- Iedere tester neemt zelf het draaiboek door. Scenario A is het meest uitgebreide scenario, de andere scenario's zijn varianten. Bij deze scenario's kan dus het beste alleen gekeken worden naar dat wat anders is ten opzichte van A.
- Zet het commentaar op papier. Wil je dit eerder delen dan 18 maart, dan kan dit per e-mail gestuurd worden naar Jacques Duivenvoorden.
- Bespreken van het commentaar tijdens een bijeenkomst op dinsdagochtend 18 maart 2008, waarbij Jan-Evert, Michel en Michelle aanwezig zullen zijn.

(Alvast) enkele opmerkingen m.b.t. het Draaiboek Definitieve aanvraag, p. 29 e.v.

- De procesmodellen zijn slecht leesbaar. Michel overlegt met Geert of dit verbeterd kan worden.
- Jacques mist de stap "vaststellen bevoegd proces". Dit komt dit deels terug in de stap "bevestiging ontvangen" (stap 2) en er is een apart scenario geschreven waarin het checken van het vaststellen van het bevoegd proces essentieel is. Jacques ziet dit toch graag in een te nemen stap expliciet terugkomen.
- Het versturen van de leges (hier stap 8) is een lastige stap in de scenario's, omdat deze in de verschillende vergunningaanvragen op verschillende momenten terugkomen.
- Michel vraagt om het aan te geven als bepaalde informatie nodig is om de stap te kunnen nemen. Soms was voor hem het systeem onbekend en dit kan op basis van de opmerkingen nog aangevuld worden.
- Stap 8 en 9 (aanvraag toekennen en toewijzen projectleider) op p.30 moeten eerder aan de orde komen.

Tijdens de praktijkproeven wordt gevraagd te letten op de volgende punten:

- Kloppen de activiteiten die in de eerste kolom staan? Worden alle activiteiten genoemd en heb je voldoende informatie om de activiteit uit te kunnen voeren?
- Staan de juiste actoren aangevinkt?

- Klopt de verwachte uitkomst?

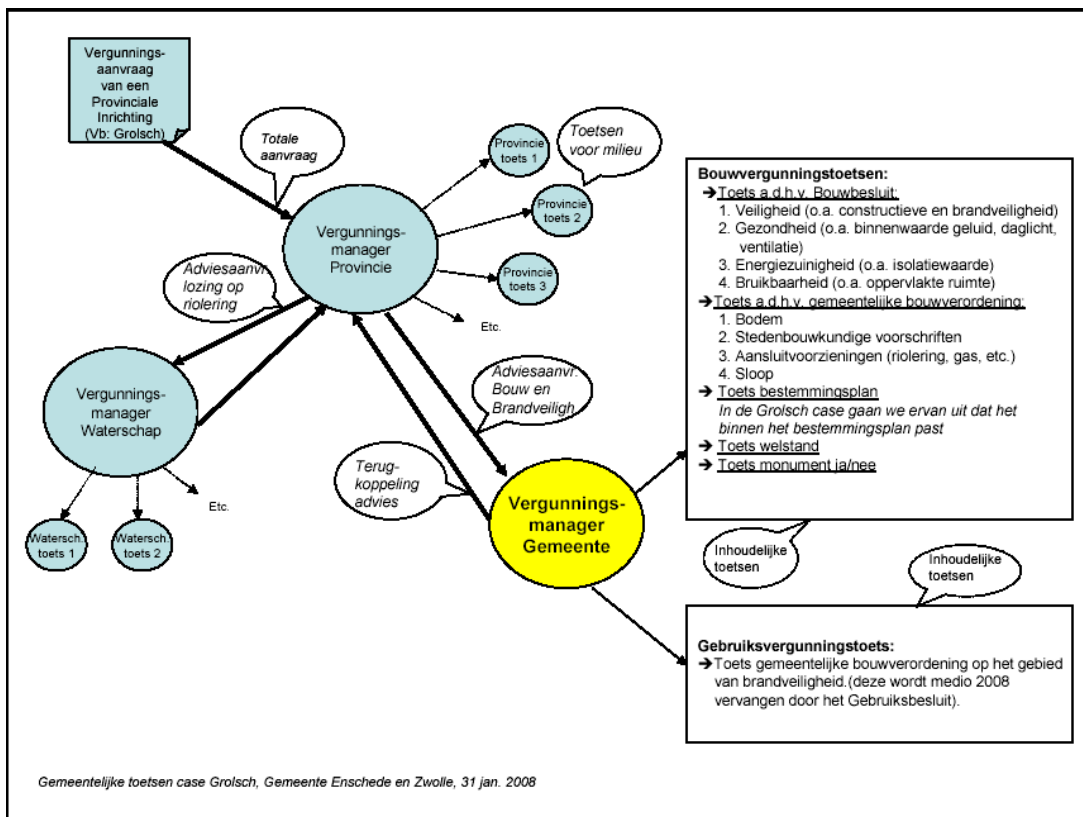
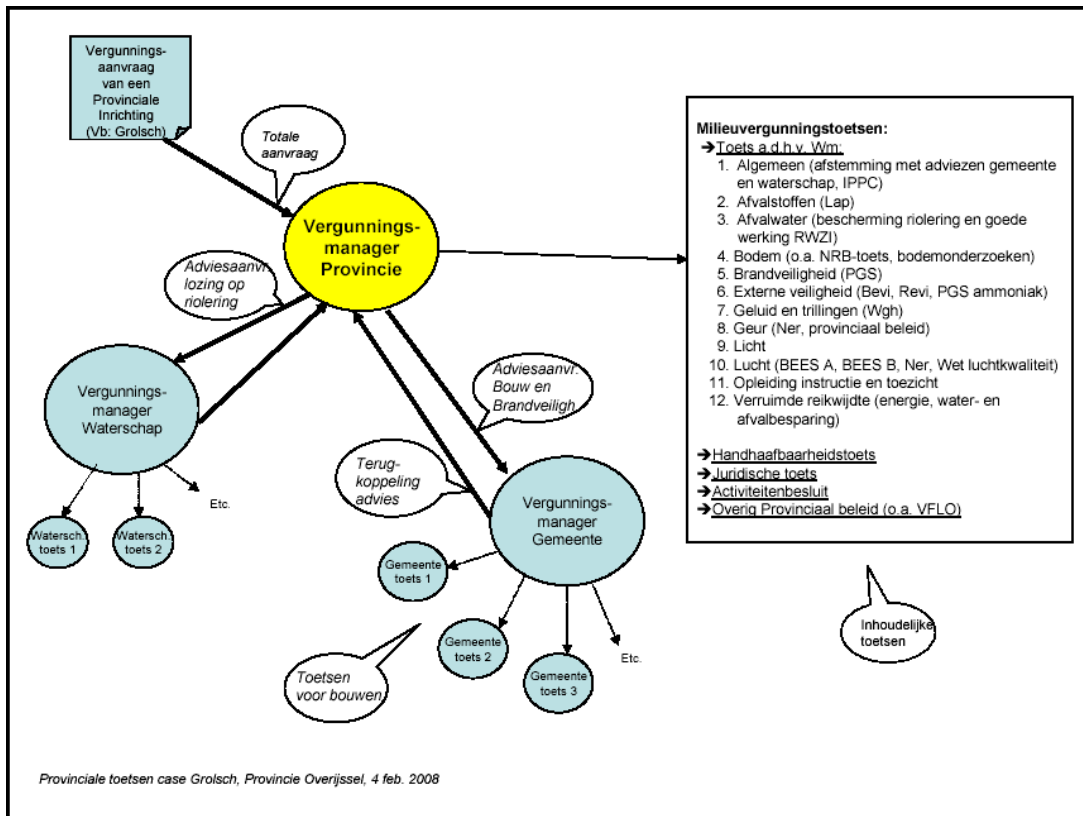
In de laatste kolom van de testscenario's moet worden aangevinkt als de stap goed verlopen is. Is dit niet het geval, of zijn er opmerkingen over de andere vragen dan moet dit worden vermeld in het Formulier Tekortkomingen/bevindingen (bijlage 3).

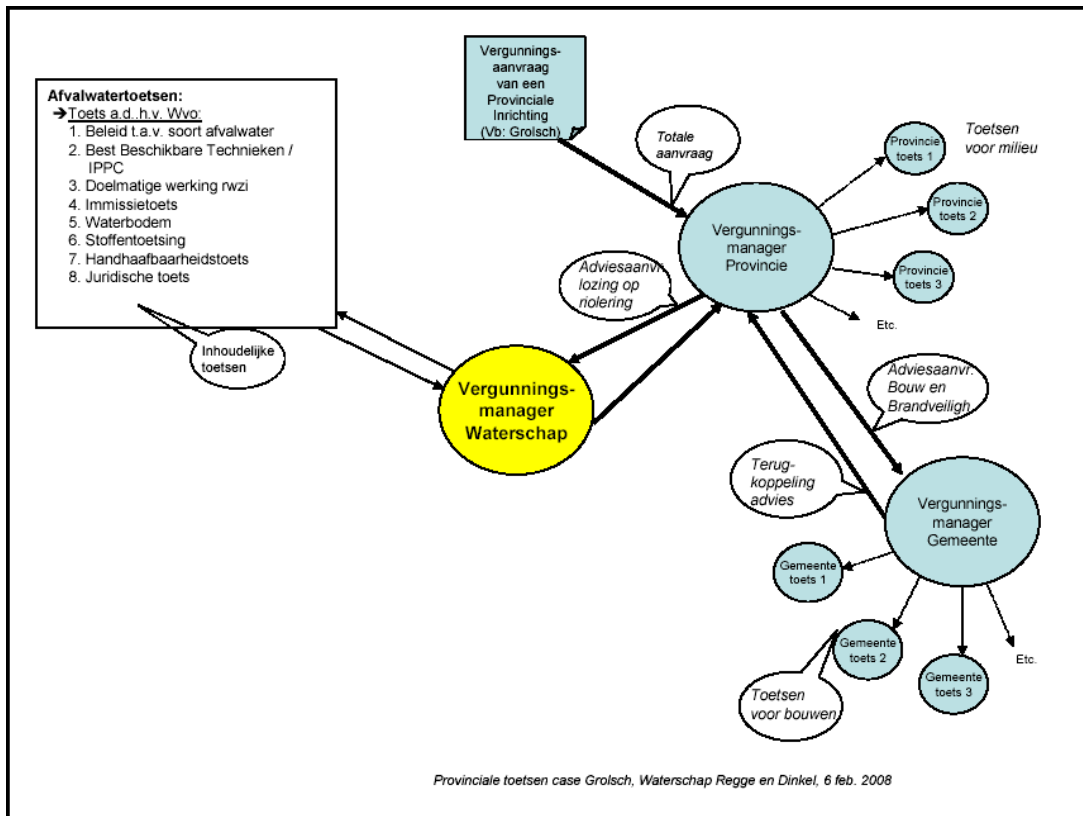
4. Afspraken voor de uitvoering van de praktijkproeven

Activiteit		Afspraak
<i>LVO training, gecombineerd met instructie over MidOffice</i>	Groep 1: W+B, Provincie en gemeenten ¹	Op korte termijn
	Groep 2: Testers	Eind maart/begin april 2008
<i>Draaiboek</i>	Eerste commentaarroude	18 maart 2008
	Finale bespreking	Eind maart 2008
<i>Opleveren test omgeving</i>		April 2008
<i>Start praktijk-proeven</i>	Het testen van het scenario A duurt het langst, geschat wordt 1 dag. De andere scenario's kunnen per 3 á 4 op 1 dag getest worden. Totaal aantal scenario's is 8, aantal testdagen is 3 á 4.	April 2008
<i>Coördinatiepraktijkproeven</i>	Verzamelen contactgegevens testers, emailadressen, user id's.	Michel Leussink
<i>Helpdesk</i>		Is al uitgezet bij VROM

Bijlage 6

***Bolletjesplaten toetsgebieden Grolsch-casus bij
provincie, gemeente en waterschap***

Interne memo

Aan

J.J. Duivenvoorden, projectleider voorbeeldproject WABO-ICT

Van

M. Naarding, FDIC

cc

J.M. van Dam, H.J. Dikken, H.B. Hardholt, G.J. Maurits-Jansen, G.J. Wieten

Dagtekening

2.6.2008

Kenmerk

2008/0080996

Aanleiding

Op verzoek van de projectleider van het voorbeeldproject WABO-ICT is een DIV-scan gemaakt waarin de documentaire aspecten van het project worden belicht.

Inleiding

Op 1 januari 2009 treedt naar verwachting het Wetsvoorstel Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) in werking. Met de WABO wordt één geïntegreerde omgevingsvergunning geïntroduceerd waarbij de verschillende overheden gezamenlijk via digitale kanalen diensten verlenen aan de betrokken burgers en bedrijfsleven.

Als onderdeel van een landelijke project wordt in Overijssel een ICT-voorbeeldproject uitgevoerd. In dit voorbeeldproject moet worden onderzocht of zowel het proces van samenwerking als de ondersteuning van een informatiesysteem in de praktijk haalbaar is. De projectleider heeft toegelicht dat men zich vooral richt op het technisch realiseren van de samenwerking. De back-office-processen bij partners worden als black-box gezien.

Hoewel het voorbeeldproject zich niet richt op de documentaire aspecten is nu toch aan FDIC gevraagd om documentaire aspecten in beeld te brengen. Gezien de beschikbare middelen is afgesproken dat dit gebeurt in de vorm van een DIV-scan. Deze DIV-scan zal bestaan uit een praktische reactie op het voorbeeldproject gebaseerd op de Overijsselse afspraken en een lijst met principiële aandachtspunten die door het voorbeeldproject ingebracht kunnen worden in het landelijke WABO-project.

Voor de uitvoering van de DIV-scan is gebruik gemaakt van het door het project aangeleverde draaiboek met praktijkproeven en het resultaat van een oriënterend gesprek over dit onderwerp met Gerard Wieten, Hein Hardholt en Martien Naarding.

DIV-scan voorbeeldproject WABO-ICT

Bij de DIV-scan is er van uitgegaan dat het voorbeeldproject zal moeten voldoen aan de interne regelgeving voor documentaire informatievoorziening. De kern van deze regelgeving is vastgelegd in de "Beheersregels documentaire informatievoorziening" van juni 2005.

1. Het draaiboek beschrijft diverse scenario's waarin het proces uitgevoerd kan worden. Er wordt beschreven welke activiteiten worden uitgevoerd, welke systemen worden gebruikt en dergelijke, maar er ontstaan weinig beelden van de bijbehorende documentaire aspecten. Deze beschrijving roept dan ook vooral de vraag op in welke systemen de documenten en zaakregistratie worden vastgelegd, op welke manier dat gebeurt en op welk moment in het proces dat gebeurt. (LVO, Superoffice, EDO?) Randvoorwaarde voor de provincie Overijssel is dat de archiefwaardige documenten in EDO worden opgeslagen.

Bijvoorbeeld:

- Op meerdere plaatsen staat NVT bij "systeem" terwijl er wel een archiefwaardig document wordt beschreven.
- Ontvangstbevestigingen en andere documenten via e-mail moeten ook in EDO terechtkomen. Dit blijkt niet uit het stuk.
- Het is onduidelijk welke midoffice-documenten in EDO terecht gaan komen?
- Er is niet beschreven waaraan documenten in het LVO moeten voldoen om met de juiste metadata in EDO te worden opgenomen.

2. De besluitvorming moet via EDO worden geregeld volgens de vastgestelde stukkenstroom. Uit het draaiboek wordt niet duidelijk of de stukkenstroom gevolgd wordt.
3. Om een juiste zaakregistratie van de omgevingsvergunning mogelijk te maken zal de kenniskaartenstructuur moeten worden aangepast.

Principiële aandachtspunten documentaire aspecten bij invoering WABO

Het WABO-proces bevat diverse documentaire aspecten die in het voorbeeldproject WABO-ICT niet in beeld worden gebracht omdat men zich hier vooral richt op de technische realisatie en samenwerking. Hierna volgt een lijst met documentaire aandachtspunten waarbij steeds de vraag kan worden gesteld wat hierover wordt voorgeschreven in de landelijke wet- en regelgeving en waaraan moet worden voldaan op basis van interne afspraken bij de deelnemende organisaties.

De aandachtspunten:

- Een reconstructie van het totale proces moet mogelijk zijn tijdens de loop van het proces en achteraf.
  - Authenticiteit van documenten moet zijn gewaarborgd.
  - Vasthouden van de status van documenten zoals het bevroren van de versie.
  - Beveiliging van documenten moet zijn gewaarborgd.
  - Afstemming op de gangbare DMS/RMA-systemen.
  - Afspraken met de verschillende partijen over gebruik van uniforme coderingen zoals objectnummers.
  - Digitale ondertekening DigiD:
    - Kunnen de verschillende back-office-systemen dit ondersteunen?
  - Fysieke aanvraag:
    - Wie "vult" LVO
    - Omgaan met fysieke aanvraag
      - Controle handtekening
      - Substitutievraagstuk
  - Werkdossiers:
    - Wat moet er in?
    - Volledigheidseisen.
    - Wie vult het LVO met de documenten die in de bevoegde gezagen worden gemaakt en op welke wijze gebeurt dit?
    - Synchronisatie zodat alle partijen altijd de laatste versies zien.
    - Wat is de logische indeling van het werkdossier?
    - Welk deel moet zichtbaar zijn voor aanvrager?
    - Moet LVO tot aan het eind van het proces het werkdossier bieden?
    - Hoe lang moet de informatie op het LVO beschikbaar blijven?
  - Hoe wordt voldaan aan de verplichting tot vernietiging? Denk bijvoorbeeld aan vernietiging en bewaring?
    - bij bevoegd gezag en LVO "achtergebleven" digitale versies van documenten
    - bewaring volgens verplichte termijnen
  - Afspraken tussen de verschillende partijen over technische eisen die moeten worden gesteld om bovenstaande functionaliteit te waarborgen.
    - Bij scannen: kleurgebruik, resolutie, bitdiepte etc.
    - Wat zijn de uitwisselingsstandaarden/bestandsformaten?
    - Welke metadata moet worden uitgewisseld.
    - Wordt bij de afspraken rekening gehouden met het realiseren van digitaal duurzame oplossingen?
    - Wordt bij de afspraken rekening gehouden met het realiseren van een situatie met voldoende performance?
  - "Overdracht" oude en lopende dossiers naar nieuwe bevoegde gezagen
Mogelijkheden:
    - terbeschikkingstelling
    - vervreemding
    - kopieën (We adviseren bij voorkeur een oplossing via digitale kopieën te hanteren.)
- Denk hierbij ook aan:
- Vervreemding is alleen mogelijk indien de WABO zelf deze mogelijkheid beschrijft. Dit is in het voorontwerp niet het geval.
  - bestemmingsbeginsel

- in geval van digitale bestanden: verschillen in aanpak oude en nieuwe bevoegde gezag (Bijvoorbeeld: Kan nieuw bevoegd gezag de bestanden wel beheren? Is er gesubstitueerd?)
- Afspraken maken of er ook een digitale toegang moet komen tot alle voor de invoering van WABO reeds lopende beschikkingen.
- Hoe wordt om gegaan met ambtshalve wijziging of intrekking van vergunningen in relatie tot informatie in het LVO.
- Kan worden aangesloten bij landelijke voorzieningen (in voorbereiding?) voor het via internet te publiceren over provinciale vergunningen rond milieubeheer.

Tenslotte

De aandachtspunten zouden bij voorkeur afgestemd moeten worden door een DIV-inbreng vanuit alle betrokken overheden.

Het verdient aanbeveling de provinciale samenhang te regelen door deze aandachtspunten vanuit het landelijke project ter uitwerking voor te leggen aan het IOG-DIV.

De gezamenlijke archiefinspecties moeten hierbij ook in beeld komen.

Bijlage 8 Gerapporteerde bevindingen praktijkproeven

Legenda bevindingenrapportage

Bevindingstype	Heeft de melding te maken met een <i>functionele</i> (technische) fout of wens of heeft het betrekking op het <i>proces</i>
Soort	Dit kan een <i>fout</i> of een <i>wens</i> zijn
Prio	1 is hoog, 4 is laag

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings type	variant	Omschrijving	soort	Prio
1	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	Bij het ontvangen van advies (aanvullende gegevens) van gemeente of waterschap krijgt de behandelaar geen bericht (reminder)	wens	4
2	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	Als de aanvrager een aanvulling (in de vorm van een document) verstuurt naar de behandelaar dan krijgt deze geen nieuwe status (is dus ook niet zichtbaar in de statuslijst) maar komt hij binnen als document en dus wordt de aanvrager niet geïnformeerd	wens	4
3	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	De Provincie gaan niet voor een tweede keer een adviesaanvraag uitzetten bij een Gemeente of Waterschap	fout	4
4	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	In het midoffice systeem kunnen wij niet zien wat van ons verlangd wordt en wie de initiator is geweest.	wens	4
5	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	Zodra de aanvrager het verzoek krijgt van het bevoegde gezag om aanvullende informatie vindt er geen status update plaats in de mid-office van `aanvullingen vereist`	fout	2
6	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	Op het moment dat de aanvrager de gevraagde aanvullingen indient, upload in de LVO, zijn de documenten wel zichtbaar in ons mid-office maar er vindt geen statusupdate plaats zoals bijvoorbeeld van `aanvullingen vereist` naar `aanvullingen ingediend`	fout	2
7	28-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A2	statuswijziging van beschikking naar archief gaat niet over naar de Ivo	fout	4
8	28-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Functioneel	A4	Wij kunnen niet zien dat de aanvraag is ingetrokken. Graag zouden wij een bericht willen ontvangen dat de aanvraag is ingetrokken. Via MidOffice of mail.	wens	4
9	28-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A4	als aanvullingen binnenkomen blijft de status op aanvullingen vereist staan	fout	4
10	28-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A4	Zodra de aanvrager bescheiden toegevoegd aan het dossier in de LVO krijgt het waterschap hiervan geen notificatie.	fout	4
11	28-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A4	De statusupdate in MID-P wordt niet doorgegeven aan MID-W	fout	2
12	30-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Functioneel	A5	In de midoffice zou bij de aanvraag iets aangegeven moeten zijn over de	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
	2008					geheimhouding, maar dat zit nu "verstopt" in het aanvraagformulier en is niet direct zichtbaar		
13	30-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A6	waterschap beschikt (advies aanvulling) maar beschikking komt niet aan bij provincie	fout	3
14	30-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Functioneel	A6	In de midoffice zie je niet dat de provincie bij een document heeft aangegeven dat deze buiten de vergunning gelaten moet worden; het zit wel "verstopt" in het aanvraagformulier (aanvraag.pdf), alleen wanneer de aanvrager daar tekst heeft ingevoerd, maar is niet direct zichtbaar	wens	4
15	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A6	Het referentienummer van het bevoegde gezag, toegekend door MID-P is niet zichtbaar voor de aanvrager.	wens	2
16	2-6-2008	GEM	Berichtenverkeer	Functioneel	B1	B1-DA Het bevoegd gezag is gewisseld van provincie naar gemeente. Hiervan hebben wij geen bericht ontvangen in onze MidOffice. In de LVO kunnen wij wel zien dat wij bevoegd gezag zijn geworden. Om de case af te maken is het bevoegd gezag door de gemeente (coördinator) weer terug gezet naar de provincie.	fout	1
17	2-6-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A7	A7: zodra de provincie de aanvraag doorzet naar het waterschap komen alle aan de zaak gerelateerde documenten in het mid-office van het waterschap. Wens: Stuur alleen de relevante data mee	wens	4
18	2-6-2008	WAT	Berichtenverkeer	Functioneel	A7	A7: Het waterschap doet vanuit het MID-W een verzoek om de termijn te verlengen. Provincie gaat hiermee akkoord en verlengt de beslistermijn in MID-P. Deze statusupdate komt niet door in MID-W en ook niet in de LVO. In de LVO moet zichtbaar zijn dat de beslistermijn verlengd is en met hoeveel dagen, weken of maanden.	fout	1
19	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	In het midoffice syteem kunnen wij bij het wijzigen van de status naar `aanvullingen gevraagd` geen document bijvoegen met een beschrijving van de ontbrekende gegevens	wens	4
20	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Technisch	A1	In navolging op punt 10 staan in het berichtenverkeer van de LVO naar de midoffice ook die ingevulde velden ook met de waarde "onbekend" en dan is het niet duidelijk of het echt onbekend is (moet nog later aangeleverd worden) of nvt is	wens	4
21	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Technisch	A1	De Provincie heeft in hun midoffice aangegeven dat ze advies vragen aan de gemeente met een toelichtende tekst erbij: de aanvraag komt vervolgens wel binnen bij de midoffice van de gemeente, maar de ingevulde tekst in dan niet zichtbaar	wens	4
22	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Ook is in de midoffice van de gemeente niet duidelijk dat er gevraagd wordt om advies, je ziet de zaak wel, maar ziet niet wat je ermee moet doen	wens	4
23	23-5-2008	GEM/P	Berichtenverkeer	Technisch	A1	De tekst die de Provincie heeft ingetypt bij het aanvragen van het advies, is bij de	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
	2008	ROV						
24	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Gemeente niet zichtbaar in de LVO wanneer je de advies aanvraag binnenkrijgt (overigens zie je ook niet dat ze om een advies vragen, die ook punt 3) Het advies van de gemeente aan de provincie zou je eigenlijk in de midoffice willen zetten, daar moet de mogelijkheid hebben om documenten te uploaden (dat kan nu alleen via de LVO)	wens	4
25	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Technisch	A1	De adviezen, de ontwerpbeschikking en de zienswijzen zijn niet terug te vinden in de midoffice, maar moeten nu allemaal van de LVO gehaald worden	wens	4
26	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Het mid-office systeem ondersteunt niet het proces van concept en definitieve vergunning. Er kunnen vanuit de mid-office geen documenten geupload worden.	fout	2
27	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Zodra de provincie zienswijzen upload zijn deze niet zichtbaar in ons mid-office.	fout	2
28	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Zodra de provincie zienswijzen upload in de LVO zien wij uitsluitend het document in de lijst met documenten maar we worden niet getriggerd om er iets mee te doen. Wij kunnen niet zelf hierop reageren door een document te uploaden met onze bevindingen op deze zienswijze.	wens	4
29	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Zodra de provincie in hun eigen mid-office de status van de aanvraag wijzigen naar ontwerpbesluit wordt deze statuswijziging niet doorgegeven aan ons eigen midoffice. Wel naar de LVO.	fout	3
30	23-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A1	Indien het bevoegde gezag in het mid-office een verzoek doet om een advies (status update) en daarbij in het memoveld een toelichting geeft, komt dit verzoek wel binnen in het mid-office systeem van het Waterschap maar is de toelichting niet zichtbaar	fout	4
31	28-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	A2	Bij het gevraagde advies van de provincie is geen "omschrijving" gegeven. De provincie zou de mogelijkheid moeten hebben om een korte omschrijving of een document toe te voegen bij de advies aanvraag. Wat wil de provincie van ons weten.	wens	4
32	28-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Technisch	A2	de beschikking kan niet via de midoffice geupload worden zodat de aanvrager deze zou kunnen zien; aanvrager heeft geen mail gekregen waarin staat dat er beschikt is;	fout	4
33	28-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Technisch	A2	bij aanvraaggegevens staat bij aantal velden : onbekend: dit moet standaard op n.v.t. staan; dit is een actieve handeling van het bevoegde gezag;	fout	4
34	28-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	A4	DA_38 Wij willen graag documenten toevoegen aan deze aanvraag. Voorwaarden die opgenomen moeten worden bij de vergunning. Dit kan niet via de Mid-Office.	wens	4
35	28-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A4	Stap 17:De toelichting die de provincie in MID-P meegeeft aan het verzoek is niet inzichtelijk in MID-W	fout	4
36	30-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	A5	Nadat de provincie de ontwerpbeschikking in de LVO heeft gezet, komt deze aanvraag ook in de midoffice (met status ingediend) van de gemeente, maar ook	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
37	30-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	A5	daar is niet duidelijk wat er nu verwacht wordt van de gemeente De aanpassingen van de status in de LVO gaan niet mee naar de midoffice	wens	4
38	30-5-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	A5	Van alles wat nieuw aankomt in de midoffice kun je niet zien wat er van je verwacht wordt (dus dat de provincie bijvoorbeeld advies wil hebben)	wens	4
39	30-5-2008	PROV	Berichtenverkeer	Technisch	A6	de documenten die bij de aanvraag horen verschijnen niet in de midoffice	fout	3
40	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A5	Stap DA12: De aanvraag komt binnen in het midoffice van het waterschap. De bescheiden zijn nog niet aan de zaak toegevoegd. In de toelichting is niet te lezen wat de provincie als toelichting heeft ingegeven.	fout	4
41	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A5	De documenten die toegevoegd zijn aan de zaak in MID-P worden pas aan MID-W doorgegeven zodra de provincie een advies vraagt aan het Waterschap	fout	4
42	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A5	Zodra de provincie in MID-P de status op archief zet ontvangt het waterschap daarvan geen e-mail. En de status archief wordt ook niet doorgegeven aan MID-W	fout	1
43	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A6	zaaknr. 59; provincie vraagt via midoffice het waterschap om advies. Het advies van het waterschap (=beschikking) is bij de provincie niet zichtbaar		
44	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A6	Zaaknr. 60; provincie vraagt nogmaals om advies. Het waterschap vraagt eerst om aanvullende gegevens; dit wordt wel zichtbaar in het midoffice van de provincie. De statusverandering die daarna wordt doorgevoerd, te weten "beschikking", is wederom niet zichtbaar in het midoffice van de provincie.		
45	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A6	Als ondertussen een aantal documenten uit het LVO wel zichtbaar worden in het midoffice, zijn deze bestanden in zaak 59 wel zichtbaar, maar in zaak 60 niet.		
46	30-5-2008	WAT	Berichtenverkeer	Technisch	A6	Tijdens het testen van dit scenario zijn er waarschijnlijk een aantal technische zaken op de achtergrond fout gegaan. Maar ook voor dit scenario geldt dat zowel de LVO als ook het mid-office niet in staat zijn om aan documenten een bepaalde status toe te kennen		
47	2-6-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	B1	B1-DA Wij hebben de provincie verzocht om de termijn te verlengen. Wij kunnen hierbij geen "verlengtermijn" aangeven.	wens	4
48	2-6-2008	GEM	Berichtenverkeer	Technisch	B1	B1-DA In de MidOffice zien wij alleen de bescheiden en niet de documenten en notities.	fout	3
49	2-6-2008	PROV	Berichtenverkeer	Technisch	B2	B2- vanuit midoffice hebben we niet de mogelijkheid om bevoegd gezag te wisselen	fout	3
50	2-6-2008	PROV	Berichtenverkeer	Technisch	B2	B2-uitgebr. Procedure hebben we gewijzigd in reguliere procedure. Dit bericht wordt niet vermeld in mid office.	fout	3
51	14-5-	AANVR	LVO	Functioneel	A1	Omschrijving van de activiteiten zijn voor een ervaren aanvrager duidelijk maar de	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
	2008					gewone burger heeft meer informatie nodig (bijvoorbeeld Opslag van voorwerpen en stoffen, dat doet toch iedereen?)		
52	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A1	Bepaal verplichtingen bouwen: Aan of uitbouw. Niet van een WONING maar een (bedrijfs)land/gebouw.	fout	4
53	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A1	Hoogte van gebouw nog niet exact bekend. Waarom niet de grenzen aangeven?	wens	4
54	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A1	Bij opstellen van aanvraag: Geef het object of lokatie aan waarop de activiteiten zullen plaatsvinden:	fout	4
55	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A1	Type: Bestaand gebouw. Is al eerder gevraagd dus moet geen keuze meer zijn	fout	4
56	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Gegevens ingevoerd en aanvraag in concept. Dan wordt nogmaals om aanvullende gegevens gevraagd. Waarom niet direct bij de aanvraag	wens	4
						De waarden en selectievelden van de vorige aanvraag worden voorgevuld in de tweede aanvraag.		
						Vraag is of dit wenselijk is?		
57	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Bij de invoer van de persoonlijke gegevens is dit overigens niet het geval. Bepaal verplichting (gebruik brandveiligheid): er wordt gevraagd naar een dag of nachtverblijf gevraagd. Gaat het wel om een verblijf? En wat als er dag en nacht wordt gewerkt? (er is gekozen voor nachtverblijf)	fout	4
58	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Historie van invoer NAW gegevens wordt niet meegenomen (windows functionaliteit) deze wordt in de vervolgschermen echter wel weer meegenomen	fout	4
59	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Gemeente enschede wordt opgegeven als bevoegd gezag terwijl dit de Prov. Overijssel moet zijn	fout	4
60	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Er wordt niet gevraagd naar de aard van het bedrijf waarmee bepaald wordt wie bevoegd gezag is.	fout	4
61	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Bij invoer van maximale capaciteit (6 M HI) wordt de eenheid niet herkend. Eenheid duidelijk zichtbaar of invoerbaar	wens	4
62	14-5-2008	AANVR	LVO	Functioneel	A2	Er wordt niet gevraagd om bescheiden toe te voegen. Dit zou wel handig zijn, zeker als een aantal niet verplichte velden niet worden ingevuld	wens	4
63	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Stap VO10: Indien de coördinator een andere behandelaar toewijst, ontvangt de behandelaar een e-mail van de lvo	wens	4
64	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Stap Documenten die in het kader van het vooroverleg geupload zijn, zijn voor de andere instanties niet zichtbaar. Autorisatie probleem	fout	2
65	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Een door het bevoegde gezag geupload verslag van het vooroverleg, is niet zichtbaar voor de aanvrager. Aangezien dit verslag deel uitmaakt van de aanvraag is dit wel een vereiste	fout	2

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
66	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Zodra de aanvrager de aanvraag definitief indient worden niet alle instanties op de hoogte gesteld. Uitsluitend het bevoegde gezag krijgt een e-mail notificatie en niet de al in het vooroverleg betrokken instanties	wens	4
67	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Zodra er een statuswijziging plaatsvindt in de LVO krijgt het Waterschap geen e-mail notificatie vanuit de LVO, hoewel we wel als betrokkene zijn opgevoerd.	wens	4
68	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	In de LVO wordt nog steeds de reguliere procedure aangegeven terwijl er al wel meerdere instanties bij betrokken zijn. De procedure zou een gecoördineerde procedure moeten zijn.	wens	3
69	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Zodra het bevoegd gezag een advies aanvraagt inzake de conceptvergunning in de LVO, wordt die in de schermen van de adviseurs niet goed zichtbaar. De adviseurs worden getriggerd doordat er toewijzen behandelaar in het scherm verschijnt. Dus de wens is een betere trigger.	wens	3
70	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	De mailtjes vanuit de LVO zijn veelal hetzelfde. Aan de hand van de inhoud van de inhoud van het mailverkeer kun je niet goed beoordelen in welke fase van het proces je zit. Wens, meer duidelijkheid inzake de ontvangen mails.	wens	4
71	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	De door het bevoegde gezag geuploadede zienswijzen zijn niet zichtbaar voor de aanvrager. De aanvrager moet ook inzicht hebben in deze zienswijzen.	fout	4
72	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	In de documentenlijst in de LVO ontbreekt een datumkolom waarop een sortering kan plaatsvinden.	wens	4
73	23-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A1	Algemeen: de gebruiksvriendelijkheid van de LVO laat te wensen over. Het systeem is niet intuïtief genoeg.	wens	4
74	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	De nieuwe LVO aanvragen staan niet bovenaan in de tabel van "de aanvragen", dat zou wel overzichtelijker zijn	wens	4
75	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	Bij een aanvraag voor advies zie je niet duidelijk aan de aanvraag dat het gaat om een advies, het enige waar je het nu aan kan zien is dat je "toewijzen adviseur" kunt kiezen; het zou duidelijker zijn wanneer er staat dat er een advies gevraagd wordt (staat wel duidelijk in de mail van LVO)	wens	4
76	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	De toegewezen adviseur ziet ook niet in de LVO dat het gaat om een vraag voor advies (zie punt 3)	wens	4
77	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	De toegewezen adviseur kan ook weer een andere adviseur toewijzen: moet dat mogelijk zijn?	wens	4
78	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	Het is niet duidelijk hoe je je advies moet geven voor deze aanvraag; je moet bij documenten blijikbaar een document toevoegen/uploaden met het advies; het zou beter zijn dat je vanzelf naar de optie van het document toevoegen geleid wordt	wens	4
79	23-5-2008	GEM/P	LVO	Functioneel	A1	Foutmelding over incomplete invulling van bijvoorbeld het advies (titel is niet	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
80	2008 23-5- 2008	ROV GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	ingevuld) is een beetje weggestopt en wordt niet rood aangegeven Wanneer een advies document in de LVO gezet is door het waterschap of de gemeente, dan krijgt de provincie geen mailbericht dat het advies klaarstaat in de LVO	wens	4
81	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Het verslag van het vooroverleg kun je wel in de LVO uploaden, maar kan de aanvrager niet zien in de LVO (daarom moet je het via mail sturen): zou dat moeten?	wens	4
82	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Wanneer je bij het invoeren van een aanvraag in de LVO sommige velden niet invult (bijv. huisnummer toevoeging), dan maakt de LVO daar aan het einde van de aanvraag "onbekend" van in plaats van "nvt"	wens	4
83	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	De tekst die bij status aangegeven is in een aanvraag in de LVO zou beter zichtbaar worden wanneer deze een andere kleur heeft, bijvoorbeeld rood	wens	4
84	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	In de mailberichten vanuit de LVO kun je niet zien of het een mailbericht is op basis van een actie die het bevoegde gezag gedaan heeft in de LVO of een gemeente of waterschap, de inhoud van het mailbericht is in alle gevallen exact gelijk (bijvoorbeeld "graag jullie reactie op de ontwerpbeslissing")	wens	4
85	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Ook zie je in de mailberichten niet of het gaat om de aanvraag voor advies of de reactie op de aanvraag (dus het advies zelf)	wens	4
86	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Wanneer de provincie in de LVO de binnengekomen zienswijzen ge-upload heeft, zodat de gemeente en het waterschap ze ook kan zien, dan geeft de LVO geen mailbericht naar de adviseerseenheden gemeente en waterschap met het signaal dat er iets in de LVO is gezet	wens	4
87	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	scherm betrokkenen lvo laat te veel gebruikers zien en onduidelijk is wie het juiste aanspreekpunt is, gebruiker bevoegd gezag organisatie is in iedere geval overbodig	wens	4
88	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Als de aanvrager de definitieve aanvraag indient bij de provincie dan worden in eerste instantie de bescheiden niet direct meegestuurd maar moet het bevoegd gezag hier apart een verzoek voor versturen, dit is niet logisch	wens	4
89	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Als er een zienswijze binnenkomt, wil je graag als behandelaar dat de externe adviseurs hiervan een bericht ontvangen	wens	4
90	23-5- 2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Zodra er een definitieve beschikking is opgesteld door de Provincie en in de LVO is gezet, dan krijgt de gemeente en het waterschap daar geen signaal van in de mail	wens	4
91	28-5- 2008	WAT	LVO	Functioneel	A4	Zodra de aanvrager de aanvraag intrekt krijgt het waterschap geen notificatie.	fout	2
92	28-5- 2008	WAT	LVO	Functioneel	A4	Zodra de aanvrager de aanvraag intrekt is dit niet zichtbaar in MID-W	fout	2
93	28-5-	PROV	LVO	Functioneel	A2	het is in scherm betrokkenen onduidelijk wat de omschrijving type concreet betekent;	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
	2008					de feitelijke behandelaar zou in lijst betrokkenen geplaatst moeten worden; het moet duidelijk zijn wat definitie van behandelaar en coördinator is;		
94	28-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A2	aanvrager krijgt geen mail als provincie om aanvullende gegevens vraagt (stap 27)	wens	4
95	28-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A2	Ivo stuurt geen statuswijziging door bij indienen aanvullende gegevens naar aanvrager (stap 29)	wens	4
96	28-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A4	DA_38 (aansluitvorm 1) Ook via de LVO kunnen er geen documenten toegevoegd worden bij de aanvraag. Wij zouden b.v. voorwaarden die de provincie bij de vergunning moet opnemen willen meesturen.	wens	4
97	28-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A4	Zodra de aanvrager de aanvraag intrekt wordt de status niet bevroren. Na intrekking door de aanvrager is het nog steeds mogelijk om vanuit MID-P een statuswijziging door te geven aan de LVO: concept beschikking (ingetrokken) en beschikking (ingetrokken). Na een intrekking van de aanvraag zou het dossier gesloten moeten worden.	fout	2
98	28-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A4	provincie ziet niets van intrekking (stap OB 13) zowel niet via e-mail als midoffice;	fout	4
99	30-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A5	Stap VO10: zodra de provincie het waterschap om advies vraagt inzake het vooroverleg verschijnt in de LVO van het waterschap twee verzoeken om advies. De aanvraag wordt in de LVO gesplitst in een bouwdeel en een exploitatiedeel. Het waterschap ontvangt beide delen. Indien de aanvrager geen duidelijke titels aan de betreffende onderdelen geeft, kan het waterschap geen onderscheid zien.	wens	4
100	30-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A5	Stap VO10: In de LVO heeft het Waterschap in het venster 'Taken voor deze aanvraag' de mogelijkheid aanvraag overdragen. Deze mogelijkheid is me nog niet eerder opgevallen.		
101	30-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A5	De LVO en het mid-office bieden te weinig mogelijkheden om aan bescheiden een vrouwelijke status toe te kennen.	fout	1
102	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	bij stap 4 komt er een verzoek binnen op de mail, het verzoek houdt in vooroverleg maar het is niet duidelijk waarom en waarover.	fout	4
103	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	Als ik 1 organisatie kies in het Ivo met de vraag om advies over bouw en over exploiteren komt deze bij de adviseur gescheiden binnen waarbij niet duidelijk is op welk deel geadviseerd moet worden. Dit is verwarrend, verwacht zou worden dat dit als 1 verzoek om advies zou binnen komen.	fout	4
104	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	adviesaanvrager (bevoegd gezag) krijgt geen signaal dat er een advies is binnengekomen. Het bevoegd gezag moet actief op zoek naar documenten in de Ivo. Deze staan er wel.	fout	3

Nr.	Bevindingsgebied			Bevindings- type		Omschrijving	soort	Prio
	datum	Door	LVO	type	variant			
105	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	je krijgt wel adviezen binnen maar je weet niet van wie, want wie moet je nou uitnodigen voor een vooroverleg.	fout	4
106	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	Hoe bepaal je of nodig je de betrokkenen voor een vooroverleg uit vanuit het scherm ' ' betrokkenen ' '. Email adressen en tel.nr staan er niet bij.	fout	4
107	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	alle informatievoorziening, informatiewisseling zou binnen 1 systeem (lvo) gehouden moeten worden, mede ook tbv archivering en overdracht van informatie.	wens	4
108	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	vertrouwelijk documenten moeten gelabeld kunnen worden en door bepaalde mensen na autorisatie benaderd kunnen worden	fout	3
109	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	er moet een map komen waarin documenten in geplaatst kunnen worden en vervolgens door autorisatie ingezien kunnen worden, bv externen	wens	4
110	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	bij het digitaal invoeren van de aanvraag moet je bepaalde informatie kunnen afschermen, vertrouwelijke documenten etc.	wens	4
111	30-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A5	er is geen mogelijkheid in lvo om documenten als vertrouwelijk te bestempelen; het zou logisch zijn dat bij toevoegen bescheiden de status vertrouwelijk meegegeven wordt;	fout	3
112	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	(vervolg punt 1) Het lijkt erop dat de coördinator eerst een mail krijgt (nav adviesaanvraag van de provincie) en dat daarna de toegewezen adviseur een mail krijgt dat hij/zij advies moet geven: dit moet wel helder zijn voor de gemeente	wens	4
113	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	Het zou handig zijn als de LVO het proces van vooroverleg nog beter zou kunnen ondersteunen door middel van bijvoorbeeld adviezen die je heen en weer kunt sturen (ipv e-mail) en ook de mogelijkheid om een vooroverleg te plannen, waarbij je als bevoegd gezag de benodigde adviseurs uitnodigd/aankiest	wens	4
114	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	In de LVO staat bovenaan een blok met "taken voor deze aanvraag" en daar staan niet de taken, maar de mogelijke taken die je op kunt starten, dus de tekst is verwarrend	wens	4
115	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	In vervolg op punt 4: het zou handig zijn als de LVO wel een lijst met taken ergens heeft staan, wat ook echt de taken zijn die uitgevoerd moeten worden door degene die ingelodigd is in de LVO (bijv. bij advies alleen "toewijzen adviseur")	wens	4
116	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	Zodra de Provincie de ontwerpbeschikking in de LVO heeft gezet, dan krijgt de gemeente geen mailbericht dat er iets staat in de LVO	wens	4
117	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	Nadat de provincie de ontwerpbeschikking in de LVO heeft gezet, komt de aanvraag in de LVO op status "in behandeling" te staan en is niet duidelijk wat de gemeente hiermee moet doen	wens	4
118	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	Het verslag van het vooroverleg staat wel in de LVO, maar de gemeente krijgt geen mailbericht dat het in de LVO gezet is	wens	4

Nr.	Bevindingsgebied			Bevindings- type		Omschrijving		soort	Prio
	datum	Door	gebied	type	variant				
119	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	In de LVO is het verwarrend dat een deel van de documenten onder "bescheiden" staat en een deel onder "documenten", dit moet of 1 optie zijn of het moet duidelijk zijn wanneer wat waar staat/neegetzet moet worden	wens	4	
120	30-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A5	Het geheime document wat de provincie aangemerkt heeft als geheim, kan door de gemeente niet geopend worden vanuit de LVO (datzelfde geheime document kan de gemeente wel openen in de midoffice)	wens	4	
121	30-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A5	Algemeen: In het gebruikersbeheerscherm van de LVO geeft het invalscherf bij het item 'geslacht' 3 keuzemogelijkheden: onbekend, man, vrouw. Indien we echter onbekend aanvinken krijgen we een foutmelding bij het opslaan.	wens	4	
122	30-5-2008	WAT	LVO	Functioneel	A5	Algemene conclusie over dit scenario: De lvo en het mid-office zijn momenteel niet in staat om aan documenten een status "vetrouwelijk" mee te geven	fout	4	
123	2-6-2008	PROV	LVO	Functioneel	A7	wil ik alle aanvragen in concept, die ingevuld zijn in LVO, kunnen inzien?	wens	4	
124	2-6-2008	PROV	LVO	Functioneel	alg	er moet een ruimte komen binnen de lvo waarin documenten geplaatst kunnen worden (zoals verslag vooroverleg, eigen onderzoeksrapport en de beschikking met voorschriften) die voor de bevoegde gezagen, adviseurs en aanvrager in te zien zijn.	wens	4	
125	2-6-2008	PROV	LVO	Functioneel	alg	Algemeen: Hoe omtegaan met het afschrijven van de 10-km gemeenten bij het ontvangen van een milieu aanvraag. (sietze)	wens	4	
126	2-6-2008	GEM	LVO	Functioneel	B1	B1-DA Als het bevoegd gezag wordt gewijzigd worden wij op geen enkele manier geïnterformeerd om de case op te pakken (geen mail).	fout	1	
127	2-6-2008	GEM	LVO	Functioneel	B1	B1-DA Als de provincie ons bevoegd gezag maakt, krijgt de gemeente geen mail dat het bevoegd gezag gewijzigd is. Als de provincie hetzelfde doet krijgen zij zelf ook een mail dat het bevoegd gezag gewijzigd is.	fout	4	
128	2-6-2008	GEM	LVO	Functioneel	B1	B1-DA De provincie heeft de aanvrager meegedeeld dat de termijn wordt verlengd. Hiervan hebben wij geen bericht ontvangen. Niet in de mail en niet in de MidOffice.	fout	4	
129	2-6-2008	GEM	LVO	Functioneel	B1	Wij weten nu niet of wij ook meer tijd gekregen hebben voor ons advies. B1-DA Op het LVO zou een ruimte beschikbaar moeten zijn om documenten uit te wisselen met de aanvrager. B.V. eigen onderzoek, gespreksverslagen enz. De aanvrager moet deze documenten kunnen zien en niet kunnen wijzigen.	wens	3	
130	2-6-2008	WAT	LVO	Functioneel	ALG	Algemeen: zodra de aanvraag definitief is ingediend en de status in de LVO op 'in behandeling' staat kunnen er geen betrokkenen meer worden toegekend aan het dossier	fout	2	
131	2-6-2008	WAT	LVO	Functioneel	B1	B1: in de LVO is geen plek aanwezig waarin, door het bevoegde gezag, documenten geplaatst kunnen worden die ook toegankelijk moeten zijn voor de aanvrager zoals: verslag vooroverleg, concept beschikking, een eigen onderzoek van het bevoegde	wens	2	

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
132	2-6-2008	GEM	LVO	Functioneel	B1	gezag en de definitieve beschikking. B1-DA Het bevoegd gezag kan een vergunning of ontheffing in bepaalde gevallen intrekken. De LVO\MidOffice ondersteunt dit niet. Dit is voor het overzicht wel wenselijk.	wens	4
133	14-5-2008	AANVR	LVO	Technisch	A1	In de aanvraag is de activiteit niet volledig; Activiteit geselecteerd en vervolgens knop 'activiteit Specificeren' aangeklikt: foutmelding 504 Gateway time-out (Lokatie en objecten werkt overigens wel met aanvullende informatie toevoegen)	fout	2
134	14-5-2008	AANVR	LVO	Technisch	A2	Bij het invoeren van de locatie kan niet terug worden gegaan naar de activiteiten via knop 'Vorig' Het zelfde scherm word getoond.	fout	4
135	14-5-2008	AANVR	LVO	Technisch	A2	Overige activiteit en Uitvoeren werkzaamheden nog niet uitgewerkt waardoor de aanvraag hier kan worden ingediend. Het is ook niet mogelijk deze in te voeren.	fout	1
136	23-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A1	Stap VO9: Naam in de ontvangen e-mail is zonder spaties "Graag advies over deze zaakgroethHerikBeheer"	fout	4
137	23-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A1	Stap VO10: In het onderwerp van de e-mail wordt de naam van de aanvraag niet correct weergegeven: Onderwerp: Aanvraag Advies over aanvraag 205 - Omgevingsvergunning Grolsch A1MM versus Omgevingsvergunning Grolsch A1 MM	fout	4
138	23-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A1	Nu de status van de LVO op 'in behandeling' staat zijn de geuploade documenten wel zichtbaar.	fout	4
139	23-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A1	De door de coördinator toegewezen adviseur is zelf in staat een andere adviseur toe te wijzen. Dit is niet wenselijk	wens	4
140	23-5-2008	GEM/P ROV	LVO	Technisch	A1	Je kunt 2 keer onder dezelfde naam (met dezelfde bevoegdheden) inloggen, dat zou niet mogelijk moeten zijn (n.b. je kunt gelukkig niet beide tegelijk hetzelfde muteren, dan krijgt de ene gebruiker een foutmelding)	wens	4
141	23-5-2008	GEM/P ROV	LVO	Technisch	A1	Wanneer je in de LVO in een aanvraag staat, dan kun je die aanvraag niet verversen vanuit de aanvraag, maar dan moet je terug naar het hoofdscherm van "de aanvragen" om te kunnen verversen	wens	4
142	23-5-2008	GEM/P ROV	LVO	Technisch	A1	Bij de fase "in behandeling" in de LVO lijkt het erop dat wanneer je als beheerder ingelogd bent en documenten toevoegt, je die documenten niet kunt versturen naar de provincie (aansluitvorm 1)	wens	4
143	28-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A4	In de LVO is het mogelijk dat het waterschap de door de provincie toegevoegde documenten wijzigt en zelfs kan verwijderen	fout	2
144	28-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A4	Zodra de aanvrager de aanvraag intrekt is dit niet goed zichtbaar in de LVO. Achter de bestaande status wordt tussen haakjes ingetrokken geplaatst, en niet in elk scherm van de LVO is (ingetrokken) zichtbaar	fout	2

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
145	30-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A5	Stap VO10: de behandelaar van het waterschap kan de geuploadede documenten van de gemeente wijzigen en verwijderen.	fout	2
146	30-5-2008	WAT	LVO	Technisch	A6	Algemeen: Als in de LVO door de aanvrager bescheiden worden toegevoegd worden deze bescheiden in het scherm van het bevoegde gezag zichtbaar na een verversing van het scherm (F5). De details van het document zijn niet toegankelijk. De documenten zijn pas toegankelijk nadat de sessie opnieuw wordt opgestart via de knop `De aanvragen`	wens	3
147	30-5-2008	PROV	LVO	Technisch	A5	bij stap 4 hierboven genoemde mail reageer ik op het mailtje die binnen gekomen is van de lvo met de vraag waarover ze willen overleggen. Echter ik mag niet een replay doen op het genoemde mailtje. Ik moet het adres opzoeken van de aanvrager. Het is niet duidelijk dat ik niet mag replaysen.	wens	4
148	30-5-2008	GEM	LVO	Technisch	A5	De provincie heeft 1 adviesaanvraag ingediend in de LVO voor de gemeente en bij de gemeente komen 2 e-mailberichten van de LVO en 2 adviesaanvragen in de LVO	wens	4
149	2-6-2008	PROV	LVO	Technisch	alg	als de vergunning nog niet onherroepelijk (bv beroepsperiode) is zou de mogelijkheid om de vergunning/beschikking te archiveren geblokkeerd moeten worden.	fout	3
150	2-6-2008	PROV	LVO	Technisch	B2	B2- melding die per mail binnenkomt (verzoek tot behandeling aanvraag) klopt niet met activiteit (wisseling bev. Gezag van gemeente naar provincie) [aanvrager dient aanvraag in, bev. Gezag krijgt hierover geen mail. Dit is tegenstrijdig tov de opmerking hierboven]	fout	4
151	2-6-2008	PROV	LVO	Technisch	B2	B2 beslissing van termijnverlenging is niet terug te vinden in LVO (status, grootte van termijnverlenging, einddatum e.d.)	fout	3
152	2-6-2008	PROV	LVO	Technisch	B2	B2 als de aanvraag in behandeling is genomen kunnen geen betrokkenen meer toegevoegd worden; er is advies gevraagd aan het waterschap in de midoffice dus zou die ook betrokkene moeten zijn in de LVO. Dat is niet het geval en kunnen we nu niet meer instellen.	fout	1
153	28-5-2008	PROV	LVO	Technisch	A4	OB status kan toegekend worden in midoffice als aanvraag in lvo is ingetrokken	fout	4
154	28-5-2008	PROV	LVO	Technisch	A4	als status (in behandeling) ingetrokken is dan kan de beslistermijn verlengd worden	fout	3
155	28-5-2008	PROV	LVO	Technisch	A4	als status ingetrokken is, moet de status naar archief toe	fout	3
156	2-6-2008	PROV	LVO	Technisch	B2	B2- xml bericht wordt verstuurd bij indienen aanvraag; er komt geen nieuw xml bestand bij wijziging bevoegd gezag of soort procedure;	fout	3
157	2-6-2008	WAT	LVO	Technisch	B2	B2: Als het bevoegd gezag wordt omgezet van provincie naar gemeente, ontvangt de gemeente de aanvraag niet in het mid-office systeem. Hierdoor kan de gemeente niet	fout	1

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
158	23-5-2008	WAT	Mid-office	Functioneel	A1	via het mid-office het waterschap om advies vragen. Indien in het midoffice systeem van het bevoegde gezag het waterschap wordt toegevoegd als adviseur, ontvangen wij daarvan geen notificatie.	wens	4
159	23-5-2008	WAT	Mid-office	Functioneel	A1	De documenten zijn in het midofficesysteem van het waterschap te zien en op te vragen. De pdf's worden niet in een apart venster geopend. Dit is wel wenselijk.	wens	4
160	23-5-2008	WAT	Mid-office	Functioneel	A1	Het herhaaldelijk advies aanvragen van het bevoegde gezag bij de adviseurs gaat niet. Er kan slechts eenmalig een advies aangevraagd worden.	fout	2
161	23-5-2008	GEM/P ROV	Mid-office	Functioneel	A1	Bij status toevoegen kun je bijvoorbeeld aangeven dat je nog aanvullende gegevens wilt hebben: zou je hier niet een lijst (met alle indieningsvereisten) zichtbaar willen hebben waaruit je kunt kiezen wat je mist (of zit de checklist voor ontvankelijkheid in je backoffice systeem?)	wens	4
162	23-5-2008	GEM/P ROV	Mid-office	Functioneel	A1	Het is lastig dat je als behandelaar het scherm elke keer moet verversen (F5), tevens is het jammer dat dan niet zichtbaar is dat er een nieuw item binnen is gekomen (bijvoorbeeld vet gedrukt)	wens	4
163	28-5-2008	GEM	Mid-office	Functioneel	A2	DA_9 De aanvragen worden nummeriek gesorteerd. Wij kunnen daardoor niet zien of er een nieuwe aanvraag is.	wens	4
164	28-5-2008	GEM	Mid-office	Functioneel	A2	Wens: Nieuwe aanvragen bovenaan,... En/of markeren door kleur. DA_29 Wij worden er niet op geattendeerd dat er een advies aanvraag voor ons is. Dit kan je alleen zien door de zaak te openen. Dit is niet wenselijk als er straks meerdere zaken lopen.	wens	4
165	28-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A2	Wens: Zaak waar nieuwe documenten aan toegevoegd zijn markeren. DA_29 De bescheiden bij een aanvraag hebben een nummer ipv een naam. Dit maakt het zoeken in een documenten lastig (50 documenten bij een aanvraag is niet ongewoon).	wens	4
166	30-5-2008	GEM	Mid-office	Functioneel	A6	Wens: Datum, naam en status aan document hangen. Het zou ook handig zijn als "vervangen" documenten bewaard zouden blijven.	wens	4
167	23-5-2008	GEM/P ROV	Mid-office	Technisch	A1	In de midoffice zie je bij de documenten niet of een document is aangepast; het document "aanvraag.pdf" is meerdere keren aangepast (bijv. geheimhouding en buiten vergunning houden), maar dat zie je niet De tekst die de gemeente bij hun advies heeft ingegeven in de midoffice (bij "voeg status toe") wordt wel zichtbaar in de midoffice van de provincie, maar de opmaak van de tekst is anders (er waren twee punten genoemd, die onder elkaar getypt waren en ze kwamen in tekst naast elkaar binnen)	wens	4
168	23-5-2008	GEM/P ROV	Mid-office	Technisch	A1	Wanneer er aanvullende gegevens verstuurd zijn vanuit de LVO, dan zie je die documenten wel bij "documenten" staan in de midoffice, maar de status in de	wens	4

Nr.	datum	Door	Bevindings- gebied	Bevindings- type	variant	Omschrijving	soort	Prio
169	23-5-2008	GEM/P ROV	Mid-office	Technisch	A1	midoffice wordt niet verhoofd naar "aanvullingen ingediend", hij blijft staan op "aanvullingen vereist" Wanneer er voor een zaak 1 keer aan advies is aangevraagd aan de gemeente (over bijvoorbeeld de ontvankelijkheid), dan kun je daarna niet nog een keer advies aanvragen aan die gemeente (bijvoorbeeld voor de toetsing van de aanvullende gegevens en later voor de echte inhoudelijke beoordeling): dit moet wel mogelijk zijn !!	wens	3
170	28-5-2008	PROV	Mid-office	Technisch	A4	voeg bescheiden toe: dit lukt niet bij stap 9-10	fout	4
171	30-5-2008	GEM	Mid-office	Technisch	A5	In de midoffice van de gemeente kun je bij de ingediende aanvraag de status aanpassen: blijikbaar is dat je eigen status, die je achteraf invoert na de behandeling, dat moet wel duidelijk zijn, het lijkt nu alsof het de status is van de hele aanvraag en dat alleen het bevoegde gezag dat mag aanpassen (nb bij de statussen staat ook "technische fout", dat is een vreemde)	wens	4
172	30-5-2008	GEM	Mid-office	Technisch	A5	In de midoffice van de gemeente staat een onderdeel "statusoverzicht" en daar wordt in de kop aangegeven dat er een datum en tijd in vermeld wordt, maar er wordt alleen maar een datum ingevuld en geen tijd.	wens	4
173	23-5-2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Bij het vragen om advies zit er geen tijdslimiet aan waarbinnen je het advies op moet leveren aan het bevoegde gezag	wens	4
174	23-5-2008	GEM/P ROV	Berichtenverkeer	Functioneel	A1	De aanvulling die de gemeente vraagt is niet duidelijk, de structuur van benodigde aanvullingen is niet helder	wens	4
175	23-5-2008	GEM/P ROV	LVO	Functioneel	A1	Voor het vervolg van de procedure geeft het systeem niet aan dat er advies moet worden uitgebracht door Gemeente en/of Waterschap. Dit is niet logisch, de bevoegde gezagen zullen op een manier geprikkeld moeten worden.	wens	4
176	28-5-2008	PROV	Proces	Functioneel	A2	het is onduidelijk wanneer iets in mid office of in LVO gedaan moet worden (stap 16-17)	wens	4
177	28-5-2008	GEM	LVO	Functioneel	A2	Als status van de aanvraag is het wenselijk om b.v. "definitief niet in behandeling" op te nemen.	wens	4
178	28-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A2	in de midoffice moet een status beschikking in werking getreden toegevoegd worden; nu lijkt het bij de term archief dat de beschikking er niet meer is; (stap 44)	wens	4
179	28-5-2008	PROV	LVO	Functioneel	A2	ik mis een status om overheden te informeren dat beroepstermijn verstreken is (stap 44) daardoor zijn stappen 45 en 46 nu niet uit te voeren;	wens	4